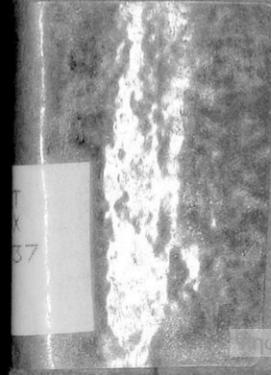

ΛΥΚΩΡΓΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ
Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ
ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

Διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν Γυμνασίων

ΑΘΗΝΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α. Ε.
Πεισατζόγλου 35 — Ἰπποκράτους 23
1937

18546

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινοτιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας».

K. Kouzg —

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Ι. Α. ΜΩΥΣΙΑΔΟΥ & Β. Π. ΜΑΡΔΑ
ΦΑΒΙΕΡΟΥ 45 - ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

I

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ
ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Λυκούργου.

Ο Λυκούργος, υπός τοῦ Λυκόφρονος, ἦτο εἰς ἐκ τῶν δέκα ἀττικῶν δημόσιων. Καταγόμενος ἐξ ἐπισήμου γένους ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 390 π.Χ. Νέος ὥν ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ Πλάτωνι καὶ τῷ Ἰσοκράτει, τῶν δποίων τὰ διδάγματα ἐπέδρασαν ἐπὶ τοῦ ἥθους αὐτοῦ.

Τὸ μεγαλεῖν τῆς πατρίδος του καὶ ἡ ἀνύψωσις αὐτῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν δόξαν ὑπῆρξε τὸ ὑψιστὸν ἰδεῶδες τοῦ βίου του. Πρὸς πραγμάτωσιν τούτου ἀφιερώθη μετὰ ζήλου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος του καὶ ἡγωνίσθη πάσῃ δυνάμει κατὰ τῶν Μακεδονιζόντων παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Δημοσθένους. Διερρίθη ἰδίως ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν οἰκονομικῶν τῆς πόλεως, τὰ δποῖα διώκησεν ἐπὶ 12 ἔτη (338 - 326) τιμιώτατα. Κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ ηὔξησε τὰς προσόδους τῆς πόλεως καὶ τὴν πολεμικὴν δύναμιν αὐτῆς, ἀπεπράτωσε πολλὰ ἡμιτελῆ δημόσια οἰκοδομήματα, ὡς τοὺς νεωστοίκους, τὴν σκευοδίκην καὶ τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, ἔκτισε τὸ Παναθηναϊκὸν στάδιον καὶ τὸ γυμνάσιον τοῦ Λυκείου, ἔθηκε πολλοὺς νόμους ἐπωφελεῖς καὶ ἐτίμησε διὰ χαλκῶν ἀνδριάντων τοὺς τρεῖς μεγάλους τραγικούς, Αἰσχύλον, Σοφοκλέα καὶ Εὐριπίδην, ποιήσας καὶ ἐκδοσιν δημοσίαν τῶν ἔργων αὐτῶν.

Ο Λυκούργος ἀπέθανε τῷ 325 π.Χ. ταφεὶς δημοσίᾳ δαπάνῃ καὶ τιμηθεὶς δι' ἀνδριάντος χαλκοῦ.

2. Λόγοι Λυκούργου.

Κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων ὁ Λυκούργος ἔγραψε 15 λόγους ἐκ τούτων περιεσώθη εἰς ἡμᾶς εἰς μόνον ὁ **κατὰ Λεωνιδάτους**, τῶν δὲ ἄλλων ἀποσπάσματα.

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ

Εἰσαγωγή : Μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας (338 π.Χ.) οἱ Ἀθηναῖοι φοβηθέντες μήπως δὲ Φίλιππος ἐπέλθῃ κατὰ τῆς πόλεως συνηλθού εἰς ἐκκλησίαν καὶ ἔλαβον ὅλως ἔκτακτα μέτρα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος. Τότε δὲ Λεωκράτης, πλούσιος Ἀθηναῖος βιομήχανος, ἐνεκα δειλίας ἔφυγεν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ῥόδον, ὃπου διέσπειρε φήμας περὶ ἀλώσεως τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων καὶ ἔβλαιψεν οὕτω σπουδαίως τὰ ἀθηναϊκὰ συμφέροντα. Μετὰ δὲ τὴν ἐγκατεστάθη ἐν Μεγάροις, διόδεν μετὰ δὲ τὴν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας νομίζων ὅτι ἡ πρᾶξις του εἶχε λησμονηθῆναι. Ἀλλ᾽ δὲ Λυκοῦνδρος κατήγγειλε τοῦτον ἐπὶ ἐσχάτη προδοσίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου· αὐτῇ δὲ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἡλιαστικὸν δικαστήριον, πρὸ τοῦ δποίου δὲ Λυκοῦνδρος ἀπήγγειλε τὸν προκείμενον λόγον (τῷ 330 π.Χ.).

Δικαίαν, δέ Ἀθηναῖοι, καὶ εὔσεβη καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τὴν ἀρχὴν τῆς κατηγορίας Λεωκράτους τοῦ κρινομένου* ποιήσομαι. εὔχομαι γάρ την Ἀθηνᾶ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τοῖς ἥρωσι * τοῖς κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἰδρυμένοις, εἰ μὲν εἰσήγγελκα* Λεωκράτη δικαίως καὶ κρίνω * τὸν προδόντην αὐτῶν καὶ τοὺς νεώς καὶ τὰ ἔδη * καὶ τὰ τεμένη * καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις θυσίας * τὰς ὑπὸ τῶν ὑμετέρων προγόνων παραδεδομένας, ἐμὲ μὲν ἀξιον ἐν τῇ τῇ² μερον ἡμέρᾳ τῶν Λεωκράτους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆσαι, δὲ καὶ τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει συμφέρει, ὑμᾶς δέ ὡς * ὑπὲρ πατέρων καὶ πατέρων καὶ γυναικῶν καὶ πατρίδος καὶ ἱερῶν βουλευομένους, καὶ ἔχοντας ὑπὸ * τῇ ψήφῳ τὸν προδότην ἀπάντων τούτων, ἀπαραιτήτους * δικαστὰς καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον γενέσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα παρανομοῦσιν· εἰ δὲ μήτε τὸν προδόντα τὴν πατρίδα μήτε τὸν ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ εἰς τούτον

τὸν ἀγῶνα* καθίστημι, σωθῆναι αὐτὸν ἐκ τοῦ κινδύνου καὶ
ὑπὲρ τῶν θεῶν καὶ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικαστῶν.

3 ~~Ο~~ Ἐδουλόμην δ' ἂν, ὃ ἄνδρες, ὥσπερ ὡφέλιμόν ἔστι τῇ
πόλει εἶναι τοὺς κρίνοντας* ἐν ταύτῃ τοὺς παρανομοῦντας,
οὕτω καὶ φιλάνθρωπον αὐτὸν παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπειλῆφθαι*.
νῦν δὲ περιέστηκεν* εἰς τοῦτο, ὥστε τὸν ἴδια* κινδυνεύοντα
καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν* ἀπεχθανόμενον* οὐ φιλόπολιν, ἀλλὰ
φιλοπράγμονα* δοκεῖν εἶναι, οὐ δικαίως οὐδὲ συμφερόντως
4 τῇ πόλει. τρία γάρ ἔστι τὰ μέγιστα, ἢ διαφυλάττει καὶ δια-
σύζει τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν,
πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις*, δεύτερον δὲ ἡ τῶν δικαστῶν
ψῆφος, τρίτον δὲ ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδιδοῦσα κρί-
σις*. ὁ μὲν γάρ νόμος πέψυκε προλέγειν* ἢ μὴ δεῖ πράτ-
τειν, ὁ δὲ κατήγορος μηγένειν τοὺς ἐνόχους τοῖς ἐκ τῶν νό-
μων ἐπιτιμοῖς* καθεστῶτας*, ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν τοὺς
ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἀποδειχθέντας αὐτῷ, ὥστ' οὐθ' ἐ νό-
μος οὐθ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος ἄνευ τοῦ παραδώσοντος αὐ-
τοῖς τοὺς ἀδικοῦντας ἰσχύει.

5 Ἐγὼ δ', ὃ Αθηναῖοι, εἰδὼς Λεωνικάτην φυγόντα μὲν
τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους, ἐγκαταλιπόντα δὲ τοὺς
αὐτοῦ πολίτας, προδεδωκότα δὲ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν δύναμιν,
ὅπασι δὲ τοῖς γεγραμμένοις* ἔνοχον ὅντα, ταύτην τὴν εἰσ-
αγγελίαν* ἐποιησάμην, οὔτε δι' ἔχθραν οὐδεμίαν οὔτε διὰ
φιλονικίαν οὐδὲ ἡντινοῦν* τοῦτον τὸν ἀγῶνα προελόμενος*,
ἀλλ' αἰσχρὸν εἶναι νομίσας τοῦτον περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν
ἐμβάλλοντα* καὶ τῶν κοινῶν* ἱερῶν μετέχοντα, τῆς τε
6 πατρίδος ὄντειδος καὶ πάντων ὑμῶν γεγενημένον. πολίτου
γάρ ἔστι δικαίου, μὴ διὰ τὰς ἴδιας ἔχθρας εἰς τὰς κοινὰς*
κρίσεις καθιστάναι τοὺς τὴν πέλιν μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ
τοὺς εἰς τὴν πατρίδα τι παρανομοῦντας ἴδιους ἔχθρους εἶναι
νομίζειν, καὶ τὰ κοινὰ* τῶν ἀδικημάτων κοινὰς* καὶ τὰς
προφάσεις ἔχειν τῆς πρὸς αὐτοὺς διαφορᾶς.

Απαντας μὲν οὖν χρὴ νομίζειν μεγάλους εἶναι τοὺς 7 δημοσίους ἀγῶνας, μάλιστα δὲ τοῦτον ὑπὲρ * οὐ νῦν μέλετε τὴν ψῆφον * φέρειν. ὅταν μὲν γὰρ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς * δικάζητε, τοῦτο μόνον ἐπανορθοῦτε καὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν κωλύετε, καθ' ὅσον ἂν τὸ ψῆφισμα μέλλῃ βλάπτειν τὴν πόλιν· δὲ νῦν ἐνεστηκὼς * ἀγῶν οὐ μικρόν τι μέρος συνέχει * τῶν τῆς πόλεως οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ὅλης τῆς πατρίδος καὶ κατὰ * παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀείμνηστον καταλείψει τοῖς ἐπιγιγνομένοις τὴν κρίσιν *. οὕτω γάρ ἐστι 8 δεινὸν τὸ γεγενημένον ἀδίκημα καὶ τηλικοῦτον ἔχει τὸ μέγεθος, ὥστε μήτε κατηγορίαν * μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι * εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὀρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἀμαρτημάτων. τί γὰρ χρὴ παθεῖν τὸν ἐκλιπόντα μὲν τὴν πατρίδα, μὴ βοηθήσαντα δὲ τοῖς πατρώοις * ἵεροῖς, ἐγκαταλιπόντα δὲ τὰς τῶν προγόνων θήκας *, ἀπασαν δὲ τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις παραδόντα; τὸ μὲν γὰρ μέγιστον καὶ ἔσχατον τῶν τιμημάτων *, θάνατος, ἀναγκαῖον μὲν ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμιον, ἔλαττον δὲ τῶν Δεωκράτους ἀδικημάτων καθέστηκε *.

Παρεῖσθαι * δὲ τὴν ὑπὲρ * τῶν τοιούτων τιμωρίαν 9 συμβέβηκεν, ὡς ἄνδρες, οὐ διὰ ῥᾴθυμίαν τῶν τότε νομοθετούντων, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιούτον μηδέν, μηδὲ ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον * εἶναι γενήσεσθαι. διὸ καὶ μάλιστ', ὡς ἄνδρες, δεῖ ὑμᾶς γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ νῦν ἀδικήματος δικαστάς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε *, ῥάδιον τούτῳ κανόνι χρωμένους * κολάζειν τοὺς παρανομοῦντας· ὅσα * δὲ μὴ σφόδρα περιείληφεν, ἐνὶ δονόματι προσαγορεύσας, μεῖζω δὲ τούτων τις ἡδίκηκεν, ἀπασι δ' ὅμοιώς ἔνοχός εστιν, ἀναγκαῖον τὴν ὑμετέραν κρίσιν καταλείπεσθαι παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις.

Εὗ δ' ἔστε, ὡς ἄνδρες, ὅτι οὐ μόνον τοῦτον νῦν κολάσετε 10

κατεψηφισμένοι *, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεωτέρους ἀπανταξ ἐπὸ
ἀρετὴν προτρέψετε. δύο γάρ ἔστι τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους,
ἡ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία, καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγα-
θοῖς διδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἀποθλέπον-
τες, τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν δόξαν
ἐπιθυμοῦσι. διὸ δεῖ, ὃ ἀνδρεῖς, προσέχειν τούτῳ τῷ ἀγῶνι,
καὶ μηδὲν περὶ * πλείονος ποιήσασθαι τοῦ δικαίου.

- 11 Ποιήσομαι δὲ καγὼ τὴν κατηγορίαν δικαίαν, οὕτε φευ-
δόμενος οὐδὲν οὕτ' ἔξω τοῦ πράγματος * λέγων. οἱ μὲν γάρ
πλεῖστοι τῶν εἰς ὑμᾶς εἰσιόντων * πάντων ἀτοπώτατον ποι-
οῦσιν ἡ γάρ συμβουλεύουσιν ἐνταῦθα περὶ τῶν κοινῶν *
πραγμάτων, ἡ κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσι πάντα * μᾶλ-
λον ἡ περὶ οὐ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. ἔστι δὲ οὐδέτερον
τούτων χαλεπόν, οὕτ' ὑπὲρ ὅν μὴ βουλεύεσθε γνώμην ἀπο-
φήγασθαι, οὕτ' ὑπὲρ ὅν μηδεὶς ἀπολογήσεται κατηγορίαν
12 εὑρεῖν. ἀλλ' οὐ δικαιον ὑμᾶς μὲν ἀξιοῦν * δικαίαν τὴν ψῆ-
φον φέρειν, αὐτοὺς δὲ μὴ δικαίαν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι.
τούτων δὲ αἵτιοι ὑμεῖς ἔστε, ὃ ἀνδρεῖς τὴν γάρ ἔξουσίαν ταύ-
την δεδώκατε τοῖς ἐνθάδ' εἰσιοῦσι, καὶ ταῦτα * κάλλιστον
ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παράδειγμα τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συν-
έδριον, ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥστε
καὶ παρ' αὐτοῖς δημολογεῖσθαι τοῖς ἀλισκομένοις * δικαίαν
13 ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. πρὸς δὲ δεῖ καὶ ὑμᾶς ἀποθλέποντας μὴ
ἐπιτρέπειν τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος λέγουσιν. οὕτω γάρ ἔσται
τοῖς τε κρινομένοις * ἀνευ διαβολῆς ὁ ἀγών, καὶ τοῖς διώ-
κουσιν * ἥκιστα συκοφαντεῖν, καὶ ὑμὲν εὐορκοτάτην * τὴν
ψῆφον ἐνεγκεῖν. ἀδύνατον γάρ ἔστιν ἀνευ τοῦ τοιςύτου λό-
γου, μὴ δικαίως δεδιδαγμένους, δικαίαν θέσθαι τὴν ψῆφον *.
14 Δεῖ δέ, ὃ ἀνδρεῖς, μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι οὐχ
ὅμοιός ἔστιν ὁ ἀγών περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἴδιωτῶν.
περὶ μὲν γάρ ἀγωνίας * ἀνθρώπου τοῖς Ἑλλησιν ἐν * ὑμὲν
αὐτοῖς ἐδοκεῖτ' ἂν ἡ καλῶς ἡ καὶ φαύλως ἐψηφίσθαι· περὶ

δὲ τούτου ὅ τι ἀν βουλεύσησθε, παρὰ πᾶσι τοῖς Ἐλλησιν ἔσται λόγος, οἱ ἵσασι τὰ τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων ἔργα ἐναντιώτατα τοῖς τούτῳ διαπεπραγμένοις * ὅντα. ἐπιφανῆς * τε γάρ ἔστι διὰ τὸν ἔκπλουν τὸν εἰς Ρόδον καὶ τὴν ἀπαγγελίαν * ἦν ἐποιήσατο καθ' * ὑμῶν πρός τε τὴν πόλιν τὴν τῶν Ροδίων καὶ τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπιδημοῦσιν ἐκεῖ, οἱ 15 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιπλέοντες δι' ἔργασίαν ἀπήγγελον ἄμα περὶ τῆς πόλεως ἢ Λεωκράτους ἤκηκόσαν. ὥστε περὶ * πολλοῦ ποιητέον ἔστιν δρθῶς βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ. εὖ γάρ ἴστε, δοκεῖ με τοις θεοῖς εὔτεθῶς καὶ πρὸς τοὺς γονέας ὁσίως καὶ πρὸς τὴν πατρίδα φιλοτίμως ἔχειν, τούτοις πλεῖστον ἀμελεῖν δόξαιτ' ἀν, εἰ τὴν παρ' ὑμῶν σύτος διαφύγοι τυμωρίαν.

Δέομαι δοκεῖ με τοις θεοῖς εὔτεθῶς καὶ πρὸς τοὺς γονέας διὰ * τέλους, καὶ μὴ ἀχθεσθαι, ἐὰν ἀρξωμαι ἀπὸ τῶν τῇ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλὰ τοῖς αἰτίοις δργίζεσθαι καὶ δι' οὓς ἀναγκάζομαι νῦν μεμνῆσθαι περὶ αὐτῶν. γεγενημένης γάρ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης καὶ συνδραμόντων ἀπάντων ὑμῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐψηφίσατο ὁ δῆμος, παῖδας μὲν καὶ γυναικας ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν, τοὺς δὲ στρατηγοὺς τάττειν εἰς τὰς φυλακὰς * τῶν Αθηναίων καὶ τῶν ἀλλων τῶν οἰκούντων Αθήνησι, καθ' * ὅ τι ἀν αὐτοῖς δοκῇ.

~~Ο~~ Δεωκράτης δὲ τούτων οὐδενὸς φροντίσας *, συσκευασά- 17 μενος * ἢ εἴχε χρήματα *, μετὰ * τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὸν λέμβον * κατεκόμισε, τῆς νεώς ἦδη περὶ τὴν ἀκτὴν ἐξορμούσης *, καὶ περὶ δειληγήν * δψίαν αὐτὸς μετὰ τῆς ἑταίρας Ειρηνίδος κατὰ μέσην * τὴν ἀκτὴν διὰ τῆς πυλίδος ἐξελθὼν πρὸς τὴν ναῦν προσέπλευσε καὶ ὥχετο φεύγων, οὕτε τοὺς λιμένας τῆς πόλεως ἐλεῶν, ἐξ ὧν ἀνήγετο *, οὕτε τὰ τείχη τῆς πατρίδος αἰσχυνόμενος, ὧν τὴν φυλακὴν ἔρημον τὸ

καθ' * αύτὸν μέρος κατέλιπεν· οὐδὲ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ
ἱερὸν τοῦ Διὸς * τοῦ σωτῆρος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς * τῆς σωτεί-
ρας ἀφορῶν * καὶ προδιδόντος ἐψοθήθη, οὓς αὐτίκα * σώσον-
18 τας ἔστι τὸν κινδύνων ἐπικαλέσεται. καταχθεῖς * δὲ
καὶ ἀφικόμενος εἰς Ῥόδον, ὥσπερ τῇ πατρίδι μεγάλας εὐ-
τυχίας εὐαγγελιζόμενος *, ἀπήγγειλεν ὡς τὸ μὲν ἄστυ *
τῆς πόλεως ἑαυτὸς καταλίποι, τὸν δὲ Πειραιέα πολιορκού-
μενον, αὐτὸς δὲ μόλις διασωθεῖς ἦκοι· καὶ σύν ἡσχύνθη τὴν
τῆς πατρίδος ἀτυχίαν αὐτοῦ σωτηρίαν προσαγορεύσας. οὕτῳ
δὲ σφόδρα ταῦτ' ἐπίστευσαν οἱ Ῥόδιοι, ὥστε τριήρεις πληγ-
ρώσαντες τὰ πλοῖα κατῆγον *, καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν
ναυκλήρων * οἱ παρεσκευασμένοι δεῦρο πλεῖν αὐτοῦ τὸν σῖ-
τον ἔξειλοντο * καὶ τάλλα χρήματα * διὰ τοῦτο.

19 Καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρ-
τυρίας ἀπάντων, πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἐν
τῷ τόπῳ * τούτῳ κατοικούντων, οἵ τούτον ἵσασιν ἐν τῷ πο-
λέμῳ φυγόντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν, ἔπειτα τῶν πα-
ραγενομένων εἰς Ῥόδον, ὅτε Λεωκράτης ταῦτ' ἀπήγγειλε,
μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Φυρκίνου * μαρτυρίαν, ὃν καὶ ὑμῶν
ἵσασιν οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα ἐν τῷ δήμῳ τούτου, ὡς
καὶ * μεγάλα βεβλαφώς εἴη τὴν πεντηκοστήν *, μετέχων
αὐτῆς.

20 Πρὸ δὲ τοῦ ἀναβαίνειν * τοὺς μάρτυρας βραχέα βούλο-
μαι διαλεχθῆναι ὑμῖν. οὐ γάρ ἀγνοεῖτε, ὃ ἀνδρες, οὕτε τὰς
παρασκευάς * τῶν κρινομένων, οὕτε τὰς δεήσεις τῶν ἔξαιτου-
μένων *, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπίστασθε, ὅτι χρημάτων ἔνεκα καὶ
χάριτος πολλοὶ ἐπείσθησαν τῶν μαρτύρων ἢ ἀμνημονεῖν * ἢ
μὴ ἐλθεῖν ἢ ἐτέραν πρόφασιν εὑρεῖν. ἀξιοῦτε οὖν τοὺς μάρ-
τυρας ἀναβαίνειν καὶ μὴ δκνεῖν, μηδὲ περὶ * πλείονος ποιεῖ-
σθαι τὰς χάριτας ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀποδιδόναι * τῇ
πατρίδι τάληθη καὶ τὰ δίκαια, καὶ μὴ λείπειν τὴν τάξιν ταύ-
την, μηδὲ μιμεῖσθαι· Δεωκράτην, ἢ λαβόντας τὰ ιερὰ κατὰ

τὸν νόμον ἔξομόσασθαι *. ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν, ὅπερ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας κλητεύσομεν * αὐτούς. Λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὃ ἀνδρες, ἐπειδὴ χρόνος ἐγένετο * 21 καὶ ἀφικνεῖτο Ἀθήνηθεν πλοῖα εἰς τὴν Ρόδον καὶ φανερὸν ἦν ὅτι οὐδὲν δεινὸν ἐγεγόνει περὶ τὴν πόλιν, φοβηθεὶς ἐκπλεῖ πάλιν ἐκ τῆς Ρόδου καὶ ἀφικνεῖται εἰς Μέγαρα· καὶ φκει ἐν Μεγάροις πλείω ἢ πέντε ἔτη προστάτην * ἔχων Μεγαρέα, οὐδὲ τὰ ὅρια τῆς χώρας αἰσχυνόμενος, ἀλλ' ἐν * γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης αὐτὸν πατρίδος μετοικῶν.

 Καὶ οὗτως αὕτοῦ κατεγνώκει * ἀΐδιον φυγήν, ὥστε με- 22 ταπεμφάμενος ἐντεῦθεν Ἀμύνταν τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα * αὐτοῦ τὴν πρεσβυτέραν καὶ τῶν φίλων Ἀντιγένην Ξυπεται- ὄνα *, καὶ δεηθεὶς τοῦ κηδεστοῦ πρίασθαι παρ' αὐτοῦ τἀν- δράποδα καὶ τὴν οἰκίαν, ἀποδόσθαι * ταλάντου, κάππο τού- του προσέταξε τοῖς τε χρήσταις * ἀποδοῦναι τὰ δφειλόμενα καὶ τοὺς ἐράνους * διενεγκεῖν, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῷ ἀποδοῦναι. διοικήσας * δὲ ταῦτα πάντα ὁ Ἀμύντας αὐτὸς πάλιν ἀποδί- 23 δοται τἀνδράποδα πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν Τιμοχάρει. Ἀχαρνεῖ * τῷ τὴν νεωτέραν ἔχοντι τούτου ἀδελφῷ ἀργύ- ριον δὲ οὐκ ἔχων δοῦναι ὁ Τιμοχάρης, συνθήκας * ποιησά- μενος καὶ θέμενος παρὰ Λυσικλεῖ, μίαν μνᾶν τόκον ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ. ἵνα δὲ μὴ λόγον * οἴησθε εἶναι, ἀλλ' εἰδῆτε τὴν ἀλήθειαν, ἀναγνώσεται καὶ τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας. εἰ μὲν οὖν ζῶν ἐτύγχανεν ὁ Ἀμύντας, ἐκεῖνον ἂν αὐτὸν παρει- χόμην *. νυνὶ δὲ ὑμῖν καλῶ τοὺς συγειδότας. Καὶ μοι λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ὡς ἐπρίατο παρὰ Δεωκράτους ἐν Με- γάροις τὰ ἀνδράποδα Ἀμύντας καὶ τὴν οἰκίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

24 Ὁ Ακούσατε δὲ καὶ ὡς ἀπέλαθε * τετταράκοντα μνᾶς παρ' Ἀμύντου Φιλόμηλος * Χολαργεὺς καὶ Μενέλαιος * ὁ πρεσβεύσας ὡς * βασιλέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λαθὲ δέ μοι καὶ τὴν Τιμοχάρους τοῦ πριαμένου τάνδράποδα παρ' Ἀμύντου πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας.

γ

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

25 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὃ ἄνδρες ἀξιον δ' ἐστὶν ἐφ' οἷς μέλλω λέγειν ἀγανακτῆσαι καὶ μισῆσαι τουτονὶ Λεωχράτην. οὐ γάρ ἔξήρκεσε τὸ σῶμα τὸ ἔαυτοῦ καὶ τὰ χρήματα μόνον ὑπεκθέσθαι *, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα *, ἀ τοῖς ὑμετέροις νομίμοις * καὶ πατρίοις ἔθεσιν οἱ πρόγονοι παρέδοσαν αὐτῷ ἰδρυσάμενοι, ταῦτα μετεπέμψατο εἰς Μέγαρα καὶ ἔξηγαγεν ἐκ τῆς χώρας, οὐδὲ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρῷων * ἱερῶν φοιτηθείς, ὅτι ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὰ κινήσας * συμφεύγειν αὐτῷ ἐκλιπόντα τοὺς νεώς καὶ τὴν χώραν ἥν κατεῖχον, ἡξίωσε *, καὶ ἰδρῦσθαι ἐπὶ ξένης καὶ ἀλλοτρίας, καὶ εἶναι δθεῖα * τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς νομίμοις * τοῖς κατὰ 26 τὴν Μεγαρέων πόλιν εἰθισμένοις. καὶ οἱ μὲν πατέρες ὑμῶν, ὡς τῆς Ἀθηνᾶς τὴν χώραν εἰληγχυίας *, διμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα προσηγόρευον Ἀθήνας, οὐδὲ οἱ τιμῶντες τὴν θεὸν τὴν ὄμώνυμον αὐτῇ πόλιν μὴ ἐγκαταλίπωσι. Λεωχράτης δ' οὔτε νομίμων οὔτε πατρίδος οὔθ' ἱερῶν φροντίσας τὸ καθ'* ἔαυτὸν ἔξαγωγιμον* ὑμῖν καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν βοήθειαν ἐποίησε.

Καὶ οὐκ ἔξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὴν πόλιν ἀδικῆσαι, ἀλλ’ οἰκῶν ἐν Μεγάροις, οἵς παρ’ ὑμῶν ἔξε-
κομίσατο χρήμασιν ἀφορμῇ * χρώμενος *, ἐκ τῆς Ἡπείρου
παρὰ Κλεοπάτρας * εἰς Λευκάδα ἐσιτήγει * καὶ ἐκεῖθεν
εἰς Κόρινθον. καίτοι, δὲ ἄνδρες, καὶ περὶ τούτων οἱ ὑμέτεροι 27
νόμοι τὰς ἐσχάτας τιμωρίας ὅριζουσιν, ἐάν τις Ἀθηναίων
ἄλλοσέ ποι σιτηγήσῃ ἢ ὡς * ὑμᾶς. ἔπειτα τὸν προδόντα
μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, σιτηγήσαντα δὲ παρὰ τοὺς νόμους, μὴ
φροντίσαντα δὲ μήτε ιερῶν μήτε πατρίδος μήτε νόμων, τοῦ-
τον ἔχοντες ὑπὸ * τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ, οὐκ ἀποκτενεῖτε καὶ
παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ποιήσετε; πάντων ἀρ' ἀνθρώπων
ῥάχθυμότατοι * ἔσεσθε καὶ γῆκιστα ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ὀργιζό-
μενοι.

Καὶ ταῦτα δ', δὲ ἄνδρες, ἐμοῦ θεωρήσατε *, ὡς δικαίαν 28
τὴν ἔξέτασιν ποιουμένου περὶ τούτων. οὐ γάρ οἷμαι δεῖν
ὑμᾶς ὑπὲρ τηλικούτων ἀδικημάτων εἰκάζοντας, ἀλλὰ τὴν
ἀλήθειαν εἰδότας ψηφίζεσθαι, καὶ τοὺς μάρτυρας μὴ δώσον-
τας * ἔλεγχον μαρτυρεῖν, ἀλλὰ δεδωκότας. προυκαλεσά-
μην γάρ αὐτοὺς πρόκλησιν * ὑπὲρ τούτων ἀπάντων γράψας
καὶ ἀξιῶν βασανίζειν τοὺς τούτου οἰκέτας. Καί μοι λέγε
ταύτην.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

* Ακούετε, δέ ἄνδρες, τῆς προκλήσεως. ἂμα τοίνυν ταύ- 29
την Λεωκράτης οὐκ ἐδέχετο καὶ κατεμαρτύρει αὐτοῦ, ὅτι
προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν· δέ γάρ τὸν παρὰ τῶν συνειδό-
των ἔλεγχον φυγὼν * ὡμολόγηκεν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰσιγ-
γελμένα *. τίς γάρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν, ὅτι περὶ τῶν ἀμφισβη-
τουμένων πολὺ δοκεῖ δικαιότατον καὶ δημοτικὸν * εἶναι,
ὅταν οἰκέται ἥθερά παιναι συνειδῶσιν ἢ δεῖ, τούτους ἐλέγ-
χειν καὶ βασανίζειν, καὶ τοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις
πιστεύειν, ἄλλως * τε καὶ περὶ * πραγμάτων κοινῶν καὶ

- 30 μεγάλων καὶ συμφερόντων τῇ πόλει; ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ ἀδίκως τὴν εἰσαγγελίαν κατὰ Λεωκράτους ποιήσασθαι, ὅσον * ἐγὼ μὲν ἔθουλόμην τοῖς ἰδίοις * κινδύνοις ἐν * τοῖς Λεωκράτους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, οὗτοσὶ δὲ διὰ τὸ συνειδέναι * ἔαυτῷ οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλ᾽ ἔψυγε *. καίτοι, ὡς ἀνδρες, πολὺ θαττον * οἱ Λεωκράτους οἰκέται καὶ θεράπαιναι τῶν γενομένων ἂν τι ἡρνήθησαν ἢ τὰ μὴ ὄντα τοῦ αὐτῶν δεσπότου κατεψεύσαντο *.
- 31 Χωρὶς * τοίνυν τούτων Λεωκράτης ἀναβούσεται * αὐτίκα ὡς ἴδιώτης * ὥν καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος καὶ συκοφάντου δεινότητος ἀναρπαζόμενος ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι τῶν μὲν δεινῶν * καὶ συκοφαντεῖν ἐπιχειρούντων ἔργον ἔστιν ἀμα τοῦτο προαιρεῖσθαι * καὶ ζητεῖν τὰ χωρία * ταῦτα, ἐν οἷς τοὺς παραλογισμοὺς * κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων * ποιήσονται, τῶν δὲ δικαίως τὰς κρίσεις ἐνισταμένων * καὶ τοὺς ἐνόχους ταῖς ἀραῖς * ἀκριβῶς ἀποδεικνύντων τὰντιά φαίνεσθαι τούτοις ποιοῦντας, ὥσπερ ἡμεῖς.
- 32 ~~Ο~~ Οὐτωσὶ δὲ διαλογίζεσθε περὶ τούτων παρ' * ὑμῖν αὐτοῖς. τίνας ἀδύνατον ἦν τὴν δεινότητι καὶ ταῖς παρασκευαῖς * ταῖς τοῦ λόγου παραγαγεῖν *; κατὰ * φύσιν τοίνυν βασανίζόμενοι πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ πάντων τῶν ἀδικημάτων ἔμελλον φράσειν οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπαιναι. ἀλλὰ τούτους Λεωκράτης παραδοῦναι ἔψυγε *, καὶ ταῦτα * οὐκ ἀλλοτρίους,
- 33 ἀλλ' αὐτοῦ ὄντας. τίνας δὲ δυνατὸν εἶναι δοκεῖ τοῖς λόγοις ψυχαγωγῆσαι * καὶ τὴν ὑγρότητα * αὐτῶν τοῦ ἥθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι *; τοὺς δικαστάς. ἐνταῦθα * Λεωκράτης δὲ προδότης τῆς πατρίδος ἐλήλυθεν, οὐδὲν * ἔτερον ἢ φοβούμενος, μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἱ τ' ἔξελέγχοντες τῷ ἔργῳ καὶ δὲξελεγχόμενος γένηται. τί γὰρ ἔδει προφάσεων ἢ λόγων ἢ σκήψεως *; ἀπλοῦν τὸ δίκαιον, ῥάδιον τὸ ἀληθές, βραχὺς δὲ ἔλεγχος.

Εἰ μὲν δόμολογεῖ τὰ ἐν τῇ εἰσαγγελίᾳ ἀληθῆ καὶ ὅσια 34 εἶναι, τί * οὐ τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας τυγχάνει; εἰ δὲ μή φησι ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, τί οὐ παραδέδωκε τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας; προσήκει γὰρ τὸν ὑπὲρ προδοσίας κινδυνεύοντα * καὶ παραδιδόναι βασανίζειν καὶ μηδένα τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν. ἀλλ’ οὐδὲν τούτων ἔπραξεν, ἀλλὰ 35 καταμεμαρτυρηκώς ἔσυτοῦ, ὅτι προδότης ἐστὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ιερῶν καὶ τῶν νόμων. ἀξιώσει ὑμᾶς ἐναντία ταῖς αὐτοῦ δόμολογίαις καὶ μαρτυρίαις ψηφίσασθαι. καὶ πῶς δίκαιον ἐστι τὸν τὴν ἔξουσίαν * τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ ἐξ * ἀλλων τε πολλῶν καὶ ἐκ τοῦ μὴ δέξασθαι τὰ δίκαια πειρηργημένον *, τοῦτον ἔδεισι αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν δόμολογουμένων ἀδικημάτων ἔξαπατῆσαι;

Περὶ μὲν σὺν τῆς προκλήσεως καὶ τοῦ ἀδικήματος, ὅτι 36 δόμολογούμενόν ἐστιν, ἵκανῶς ὑμᾶς ἡγοῦμαι, ὡς ἄνδρες, μεμαθηκέναι· ἐν οἷς δὲ καιροῖς καὶ ἥλικοις κινδύνοις τὴν πόλιν οὔσαν Λεωκράτης προδέδωκεν, ἀναμνῆσαι ὑμᾶς βούλομαι. Καί μοι λαθὲ τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, τὸ Ὑπερείδου *, καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἄκούετε τοῦ ψηφίσματος, ὡς ἄνδρες, ὅτι τὴν βουλὴν 37 τοὺς πεντακοσίους καταβαίνειν εἰς Πειραιὰ χρηματιοῦσαν * περὶ φυλακῆς τοῦ Πειραιέως ἐν * τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν διεσκευασμένην * ὅ τι ἀν δοκῇ τῷ δῆμῳ συμφέρον εἶναι. καίτοι, ὡς ἄνδρες, εἰ οἱ ἀφειμένοι * τοῦ στρατεύεσθαι ἔνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν τάξει διέτριβον, ἀρ' ὑμῖν δοκοῦσι μικροὶ καὶ οἱ τυχόντες * φόβοι τότε τὴν πόλιν κατασχεῖν; ἐν οἷς Λεωκράτης 38 οὗτοις καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως ἀποδράς ἔχετο, καὶ τὰ χρήματα τὰ ὑπάρχοντα ἔξεκόμισε, καὶ τὰ ιερὰ τὰ πατρῷα

μετεπέμψατο, καὶ εἰς τοσοῦτον προδοσίας ἦλθεν, ὥστε κατὰ * τὴν τούτου προαιρεσιν ἔρημοι μὲν ἡσαν οἱ νεφό, ἔρημοι δὲ αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν, ἐξελέλειπτο δὲ γῆ πόλις καὶ ἡ χώρα.

39 Καίτοι κατ’ ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὡς ἀνδρες, τίς οὐκ ἀν τὴν πόλιν ἤλεγεν, οὐ μόνον πολίτης, ἀλλὰ καὶ ἔνος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἐπιδεδημηκώς; τίς δὲ ἦν οὕτως ἢ μισόδημος τότε ἢ μισαθήγανος, δστις ἐδυνήθη ἀν ἀτακτον * αὐτὸν ὑπομεῖναι ἰδεῖν; ἦνίκα δὲ μὲν ἡττα καὶ τὸ γεγονός πάθος τῷ δῆμῳ προσηγγέλλετο, ὅρθη * δὲ ἦν ἡ πόλις ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, αἱ δὲ ἐλπίδες τῆς σωτηρίας τῷ δῆμῳ ἐν 40 τοῖς ὑπὲρ πεντήκοντ' ἔτη γεγονόσι καθειστήκεσαν, ὅραν δὲ ἦν * ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν γυναῖκας ἐλευθέρας, περιφόρους κατεπτηχυίας * καὶ πυνθανομένας εἰς ζῶσιν, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀνδρός, τὰς δὲ ὑπὲρ πατρός, τὰς δὲ ὑπὲρ ἀδελφῶν, ἀναξίως αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως δρωμένας, τῶν δὲ ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας * καὶ ταῖς ἡλικίαις πρεσβυτέρους καὶ διπλὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ’ ὅλην τὴν πόλιν τότε ἐπὶ γήρως δῦνα * περιφθειρομένους *, διπλὰ τὰ ἴματα ἐμπεπορπημένους *;

41 ~~Ο~~ Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν κατὰ τὴν πόλιν γιγνομένων καὶ πάντων τῶν πολιτῶν τὰ μέγιστα ἡτυχηκότων, μάλιστ’ ἀν τις ἥλγησε καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς, ἦνίχ’ ὅραν ἦν τὸν δῆμον ψηφισάμενον τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ἔνοντας * Αθηναίους, τοὺς δὲ ἀτίμους * ἐπιτίμους δὲς πρότερον ἐπὶ τῷ αὐτόχθον εἶναι καὶ ἐλεύθερος 42 ἐσεμνύνετο. τοσαύτη δὲ γῆ πόλις ἐκέχρητο * μεταβολῇ, ὥστε πρότερον μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν ἀλλων Ἐλλήνων ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι, ἐν δὲ τοῖς τότε χρόνοις ἀγαπᾶν *, ἐὰν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀσφαλῶς δύνηται διακινδυνεῦσαι, καὶ πρότερον μὲν πολλῆς χώρας τῶν βαρθάρων ἐπάρχειν *, τότε δὲ πρὸς Μακεδόνας ὑπὲρ τῆς ἰδίας κινδυνεύειν· καὶ τὸν δῆ-

μον ὃν πρότερον Δακεδαιμόνιοι καὶ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες Ἐλληνες βοηθὸν ἐπεκαλοῦντο, τοῦτον ἔδει τότε ἔξ "Ανδρου καὶ Κέω καὶ Τροιζῆνος καὶ Ἐπιδαύρου ἐπικουρίαν αὐτῷ μεταπέμψασθαι.

"Ωστε, ὁ ἄνδρες, τὸν ἐν τοῖς τοιούτοις φόβοις καὶ τῇ λικούτοις κινδύνοις καὶ τοσαύτῃ αἰσχύνῃ ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν, καὶ μήτε τὰ ὅπλα θέμενον * ὑπὲρ τῆς πατρίδος, μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, ἀλλὰ φυγόντα καὶ προδόντα τὴν τοῦ δῆμου σωτηρίαν, τίς ἂν ἦ δικαστῆς φιλόπολις καὶ εὔσεβεν βουλόμενος φήφω ἀπολύσειεν, ἢ ῥήτωρ ἀληθεῖς τῷ προδότῃ τῆς πόλεως βοηθήσειε; τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι τὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς τολμήσαντα, οὐδὲ συμβεβλημένον * οὐδὲν εἰς τὴν τῆς πόλεως καὶ τοῦ δῆμου σωτηρίαν, οὗτος ἦ μὲν χώρα τὰ δένδρα συνεβάλλετο *, οἱ δὲ τελευτηκότες τὰς θήκας, οἱ δὲ νεῷ τὰ ὅπλα.

Καίτοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὐκ ἔστιν * ἥτις ἥλι- 44 κία οὐ παρέσχεν ἕαυτὴν εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐπειδεῖντο γὰρ οἱ μὲν τῆς τῶν τειχῶν κατασκευῆς, οἱ δὲ τῆς τῶν τάφρων, οἱ δὲ τῆς χαρακώσεως οὐδεῖς δούλοις ἀργός τῶν ἐν τῇ πόλει. ἐφ' ὧν οὐδενὸς τὸ σῶμα τὸ ἕαυτοῦ παρέσχε τάξαι * Δεωκράτης. ὃν εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέντας τὸν μηδὲ 45 συνεπενεγκεῖν * μηδὲ ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν ἀξιώσαντα τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δῆμου σωτηρίας ἐν Χαιρωνείᾳ τελευτησάντων θανάτῳ ζημιώσαι, ως * τὸ ἐπὶ * τούτῳ μέρος ἀτάφων ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν γεγενημένων· ὃν οὕτος οὐδὲ τὰς θήκας παριών ἥσχύνθη, διγδόφῳ ἔτει τὴν πατρίδα αὐτῶν προσαγορεύων *.

Περὶ δὲ, ὁ ἄνδρες, μικρῷ * πλείῳ βούλομαι ὅιελθεῖν, 46 καὶ ὑμῶν ἀκοῦσαι δέομαι καὶ μὴ νομίζειν ἀλλοτρίους * εἶναι τοὺς τοιούτους λόγους τῶν δημοσίων ἀγώνων· αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλογίαι: * τὸν ἐλεγχὸν σαφῆ κατὰ τῶν τάναντία ἐπιτηδευόντων * ποιοῦσιν. ἔτι δὲ καὶ δίκαιον τὸν

ἔπαινον, δις μόνος ἀθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστί, τοῦτον, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως τὰς φυχὰς αὐτῶν ἀνήλωσαν *, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ παραλείπειν.

- 47 Ἐκεῖνοι γάρ τοῖς πολεμίοις ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Βοιωτίας ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι, οὐκ ἐν τοῖς τείχεσι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχοντες, οὐδὲ τὴν χώραν κακῶς ποιεῖν προέμενοι * τοῖς ἔχθροῖς, ἀλλὰ τὴν μὲν αὐτῶν ἀνδρείαν ἀσφαλεστέραν φυλακὴν εἶναι νομίζοντες τῶν λιθίνων περιβόλων, τὴν δὲ θρέψασαν αὗτούς 48 αἰσχυνόμενοι περιορᾶν πορθουμένην, εἰκότως ὅσπερ γάρ πρὸς τοὺς φύσει * γεννήσαντας καὶ τοὺς ποιητοὺς τῶν πατέρων οὐχ ὅμοίως ἔχουσιν * ἀπαντες ταῖς εὐνοίαις, οὕτω καὶ πρὸς τὰς χώρας τὰς μὴ φύσει προσηκούσας *, ἀλλ' ὑστερούν ἐπικτήτους * γενομένας καταδεέστερον * διάκεινται. τοιαύταις δὲ γνώμαις χρησάμενοι *, καὶ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν ἐξ Ἰσου τῶν κινδύνων μετασχόντες, οὐχ ὅμοίως τῆς τύχης ἔκοινώνησαν *. τῆς γάρ ἀρετῆς * οὐ ζῶντες ἀπολαύσιν, ἀλλὰ τελευτήσαντες τὴν δόξαν καταλεοίπασιν, οὐχ ἡττηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες, ἔνθαπερ ἐτάχθησαν, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀμύνοντες *.
- 49 ~~Ε~~ Εἰ δὲ δεῖ καὶ παραδοξότατον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δέ, ἐκεῖνοι νικῶντες ἀπέθανον. τὰ γάρ ἀθλα τοῦ πολέμου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶν ἐλευθερία καὶ ἀρετή *. ταῦτ' ἀρ' ἀμφότερα τοῖς τελευτήσασιν ὑπάρχει. ἐπειτα δ' οὐδὲ οἶόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν ἡττησθαι τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας * τὸν τῶν ἐπιόντων φόδον. μόνους γάρ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθηγήσκοντας οὐδὲ ἀν εἰς ἡττησθαι δικαίως φῆσειε· 50 τὴν γάρ δουλείαν φεύγοντες εὐκλεῖθ θάνατον αἱροῦνται. ἐδήλωσε * δ' ἡ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀρετή *. μόνοι γάρ τῶν ἀπάντων τὴν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερίαν ἐν τοῖς ἔσωτῶν σώμασιν εἶχον. ἄμα γάρ οὐτοί τε τὸν βίον μετήλλαξαν * καὶ τὰ

τῆς Ἐλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεισεν· συνετάφη γάρ τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων Ἐλλήνων ἐλευθερία. θίεν καὶ φανερὸν πᾶσιν ἐποίησαν οὐκ ἴδιᾳ^{*} πολεμοῦντες, ἀλλ' ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες. ὥστε, ὃ ἄνδρες, οὐκ ἂν αἰσχυνθείην εἰπὼν στέφανον^{*} τῆς πατρίδος εἶναι τὰς ἐκείνων ψυχάς.

Καὶ δι᾽ ἡ οὐκ ἀλόγως ἄνδρείαν ἐπετίθενον^{*}, ἐπίστα- 51
σθε, ὃ Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἐλλήνων τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τιμᾶν· εὑρήσετε δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀθλητὰς ἀνακειμένους^{*}, παρ' ὑμῖν δὲ στρατηγοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς τὸν τύραννον ἀποκτείναντας. καὶ τοιούτους μὲν ἄν-
δρας οὐδὲ[†] ἔξι ἀπάσης τῆς Ἐλλάδος ὀλίγους εὑρεῖν ἥρδιον,
τοὺς δὲ τοὺς στεφανίτας^{*} ἀγῶνας νενικηκότας εὔπετῶς^{*}
πολλαχόθεν ἔστι^{*} γεγονότας ἴδειν. ὥσπερ τοίνυν τοῖς εὐερ-
γέταις μεγίστας τιμὰς ἀπονέμετε, οὕτω δίκαιον καὶ τοὺς τὴν
πατρίδα καταισχύνοντας καὶ προδιδόντας ταῖς ἐσχάταις τι-
μωρίαις κολάζειν.

Σκέψασθε δέ[‡], ὃ ἄνδρες, δτι οὐδὲ[†] ἐν^{*} ὑμῖν ἔστιν ἀπο- 52
ψήφισασθαι^{*} Λεωκράτους τουτού, τὰ δίκαια ποιοῦσι. τὸ
γάρ ἀδίκημα τοῦτο κεκριμένον ἔστι καὶ κατεγνωσμένον^{*}. ή
μὲν γάρ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ (καὶ μηδείς μοι θορυβήσῃ·
ταύτην γάρ διπλαμβάνω μεγίστην τότε γενέσθαι τῇ πόλει
σωτηρίαν) τοὺς φυγόντας τὴν πατρίδα καὶ ἐγκαταλιπόντας
τότε τοῖς πολεμίοις λαθοῦσα^{*} ἀπέκτεινε. καίτοι, ὃ ἄνδρες,
μὴ νομίζετε τοὺς τὰ τῶν ἄλλων φονικὰ ἀδικήματα δσιώτατα
δικάζοντας αὐτοὺς ἂν εἰς τινα τῶν πολιτῶν τοιοῦτόν τι πα-
ρανομῆσαι.

Ἄλλα μὴν Αὐτολύκου^{*} γε ὑμεῖς κατεψήφισασθε^{*}, 53
μείναντος μὲν αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἔχοντος δὲ[†] αἰτίαν^{*}
τοὺς υἱεῖς καὶ τὴν γυναικα ὑπεκθέσθαι^{*}, καὶ ἐτιμωρήσασθε.
καίτοι εἰ τὸν τοὺς ἀχρήστους εἰς τὸν πόλεμον ὑπεκθέσθαι
αἰτίαν ἔχοντα ἐτιμωρήσασθε, τί δεῖ πάσχειν ὅστις ἀνὴρ ὃν

οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα τῇ πατρίδι ; ἔτι δὲ ὁ δῆμος, δεινὸν
ἥγησάμενος εἶναι τὸ γιγνόμενον, ἐψηφίσατο ἐνόχους εἶναι
τῇ προδοσίᾳ τοὺς φεύγοντας τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον,
54 ἀξίους εἶναι νομίζων τῆς ἐσχάτης τιμωρίας. ἢ δὴ κατέγνω-
σται * μὲν παρὰ τῷ δικαιοτάτῳ συνεδρίῳ, κατεψήφισται *
δ' ὅφ' ὑμῶν τῶν δικάζειν λαχόντων *, διμολογεῖται δὲ παρὰ
τῷ δῆμῳ τῆς μεγίστης ἀξία εἶναι τιμωρίας, τούτοις ὑμεῖς
ἐναντία ψηφιεῖσθε; πάντων ἄρ' ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμονέ-
στατοι *, καὶ ἐλαχίστους ἔξετε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν κιν-
δυνεύοντας.

[Θὰ ἐπιχειρήσῃ δμῶς ὁ Δεωκοράτης, καθὼς πληροφοροῦμαι,
νὰ δικαιολογηθῇ λέγων ὅτι ἔξέπλευσεν ὡς ἔμπορος καὶ ὅτι ἔφυγεν
εἰς τὴν Ῥόδον δι' ἔμπορικάς του ὑποθέσεις· ἀλλ' ἡ δικαιολογία
του αὗτη δὲν θὰ εἴραι ἀληθῆς· διότι α') δοσοὶ πλέοντι δι' ἔμπορι-
κοὺς σκοποὺς δὲν ἐπιβιβάζονται ἐκ τῆς ἀκτῆς διὰ τῆς μικρᾶς πύ-
λης, ἀλλ' ἐκ τοῦ λιμένος καὶ τοὺς βλέποντιν καὶ τοὺς κατευοδώνοντιν
ὅλοι οἱ φίλοι των· β') οὐδένα λόγον εἴχεν ἔνας Ἀθηναῖος νὰ κα-
τοικῇ ὡς ἔμπορος εἰς τὰ Μέγαρα καὶ νὰ μεταφέρῃ τὰ ιερὰ τῆς οἰ-
κογενείας του καὶ νὰ πωλήσῃ τὴν ἐδῶ οἰκίαν του, ἀν δὲν ἐθεώρει
τὸν ἕαντόν του προδότην καὶ δὲν ἀνεγνώριζεν ὅτι διέπραξε μεγάλα
ἀδικήματα εἰς ὅλους· γ') θὰ ἦτο πολὺ παράδοξον νὰ φύγῃ δι' ἔμ-
πορικοὺς σκοποὺς εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ποὺ κανεὶς ἀπολύτως
δὲν θὰ ἥθελε ν' ἀποκτήσῃ κάτι περὶ πλέον ἀπὸ ὅσα εἴχεν, ἀλλὰ
μόνον τὰ ὑπάρχοντα νὰ διαφυλάξῃ· καὶ δ') οὐδέποτε πρότερον
ὑπῆρξεν ἔμπορος, ἀλλ' εἴχε σιδηρουργεῖα, καὶ ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυ-
γεν οὐδὲν ἔμπόρευμα εἰσήγαγεν ἀπὸ τὰ Μέγαρα εἰς τὴν πόλιν
(55 - 58).

Θὰ εἴπῃ ἀκόμη ὅτι δὲν εἴναι ἔνοχος προδοσίας, διότι δὲν τοῦ
εἴχεν ἀνατεθῆ ἡ φύλαξις οὕτε νεωρίων οὕτε πυλῶν οὕτε στρατοπέ-
δων οὕτε οὐδενὸς ἄλλου πράγματος τῆς πόλεως. Ἐγὼ δμῶς νο-
μίζω ὅτι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς δύοις εἴναι ἀνατεθειμένη ἡ φύλαξις
τῶν τοιούτων, προδίδουν μόνον ἔνα μέρος τῆς δυνάμεως σας, ἐν
ῷ αὐτὸς παρέδωκεν ὅλην τὴν πόλιν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν.
Προσέτι ἐκεῖνοι μὲν διὰ τῆς προδοσίας των ἀδικοῦν τοὺς ζωτιά-
τοὺς μόνον, αὐτὸς δὲ ἥδικησε καὶ τοὺς νεκροὺς καὶ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ

ίερα· ἐπὶ πλέον ἀνὴρ πόλις ἐπροδίδετο ὑπὲκείνων, θὰ ἦτο βέβαια δούλη, ἀλλὰ δὲν θὰ ἔπαυε νὰ ὑφίσταται· ἀνὴρ δικαὶος ὅλος τὴν ἐγκατέλειπον, ὅπως αὐτός, θὰ ἦτο τώρα ἔρημος καὶ δὲν θὰ εἶχε πλέον καμμίαν ἐλπίδα· διότι θάνατος τῆς πόλεως εἴραι ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς (59 - 62).

Θὰ εἰπῃ ἐπίσης, διὰ τὰ παραστήσῃ τὸ ἀδίκημά του μηδαμινόν, διτὶ ἡ πόλις δὲν ἦτο δυνατὸν τὰ καταστραφῆ ἐξ αἰτίας ἑνὸς μόνον ἀνθρώπου. Ἔγω δικαὶος νομίζω διτὶ ἡ σωτηρία τῆς πόλεως ἐξηρτάτο καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Λεωκράτην. Διότι ἡ πόλις διατηρεῖται ἐφ' ὅσον ἔκαστος πολίτης φυλάττει αὐτὴν κατὰ τὸ μέρος ποὺ ἔλαχεν εἰς αὐτόν· καὶ ὅταν λοιπὸν ἔνας πολίτης προδώσῃ τὴν πατρίδα του εἰς ἔνα σημεῖον, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ τὴν ἔχει προδώσει εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ σημεῖα. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀδικημάτων τῆς προδοσίας πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπὲκψιν ὅχι ἡ ἰδιότης (τὸ ποσὸν καὶ ποιὸν) τῆς πράξεως, ἀλλ᾽ ἡ φύσις (ἡ οὐσία) αὐτῆς· καὶ ἐπειδὴ αἱ πράξεις τῆς προδοσίας, ἥν καὶ διαφέρουν κατὰ ποιὸν καὶ ποσόν, εἴραι δικαὶος καὶ οὐσίαν αἱ αὐταί, ἡ αὐτὴ τιμωρία, θάνατος, πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται εἰς ὅλους τοὺς προδότας. Τὸ διτὶ δὲ εἶναι εἰς, καὶ ὅχι πολλοὶ οἱ προδόται, τοῦτο εἴραι εὐτύχημα διὰ σᾶς καὶ οὗτος διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τιμωρηθῇ διὰ αὐστηροτέρας τιμωρίας, διότι μόνος αὐτὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς πολίτας ἐφρόντισε διὰ τὴν ἴδικήν του σωτηρίαν καὶ ὅχι διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος (63 - 67).

Θὰ εἰπῃ τέλος, διτὶ δὲν εἴραι προδοσία τὸ διτὶ ἔφυγεν ἐκ τῆς πόλεως, διότι καὶ οἱ πρόγονοι ἡμῶν κάποτε, διτε ἐπολέμουν κατὰ τοῦ Ξέρξου, ἐγκαταλείψαντες τὴν πόλιν ἐπέρρασαν εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Ἀλλ' αὐτὸς εἴραι τόσον ἀνόητος καὶ σᾶς θεωρεῖ τόσον μωρούς, ὥστε τολμᾶτο παραβάλῃ τὸ ὀραιότερον ἔργον πρὸς τὸ αἰσχρότερον.⁷ Εκεῖνοι δὲν ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐζήτησαν τόπον καταλληλότερον πρὸς πόλεμον καὶ ἐπετέλεσαν τὰ λαμπρὰ ἔκεινα κατορθώματα, διὰ τῶν ὅποιων ἐξησφάλισαν τὴν ἐλευθερίαν πάντων τῶν Ἑλλήνων τῶν κατοικούντων τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν. Οὗτος δικαὶος ἔφυγεν αἰσχρῶς διὰ νὰ σώσῃ τὸ σαρκίον του (68 - 74).

Καὶ οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ τὰ ἔθιμα τῆς πόλεως περὶ τῆς ἀμύνης τῆς πατρίδος ἐπιβάλλουν τὴν τιμωρίαν τοῦ Λεωκράτους. "Εχετε δηλ. σεῖς ὄφον, συμφώνως πρὸς τὸν ὅποιον ὄφοις ονται

δλοι οι πολῖται, δταν γίνουν ἔφηβοι, δτι δὲν θὰ καταισχύνουν τὰ
ίερα δπλα καὶ δὲν θὰ λιποτακτήσουν, δτι θὰ βοηθήσουν τὴν πα-
τρίδα καὶ θὰ τὴν παραδώσουν ἵσχυροτέραν. Ὁ Λεωκράτης δμως
τὸν δρκον τοῦτον κατεπάτησε. Εἶναι δὲ δ δρκος οὗτος τόσον λαμ-
πρός, ώστε δλοι οι Ἐλληνες οἱ ἀντιπαραταχθέντες ἐν Πλαταιαῖς
κατὰ τῶν βαρβάρων τὸν ἐμιμήθησαν ἐν τῷ δρκῳ των. Ἐμειναν
δὲ οὗτοι εἰς αὐτὸν τόσον πιστοί, ώστε καὶ τὴν ἀγάπην τῶν θεῶν
εἶχον μαζί των ὡς βοηθὸν καί, ἐν φ δλοι οι Ἐλληνες γενναίως
ἀντεμετώπισαν τὸν κίνδυνον, ἡ ἰδική μας πόλις διεκδίθη περισ-
σότερον. Τώρα λοιπὸν θὰ εἶναι πολὺ φοβερόν, ἀφ' οὗ οἱ πρόγο-
νοι σας εἶχον τὴν τόλμην νὰ φονεύωνται διὰ νὰ μὴ δυσφημῆται
ἡ πόλις, σεῖς νὰ μὴ τιμωρῆτε ἐκείνους, ποὺ κατεντρόπιασαν αὐ-
τὴν (75 - 82).]

- 83 Βούλομαι δὲ μικρὰ τῶν παλαιῶν * ὑμῖν διελθεῖν, οἵς
παραδείγμασι χρώμενοι καὶ περὶ τούτων τῶν Λεωκράτους
ἀδικημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων βέλτιον βουλεύεσθε. τοῦτο
γάρ ἔχει μέγιστον ἡ πόλις ὑμῶν ἀγαθόν, δτι τῶν καλῶν ἔρ-
γων παράδειγμα τοῖς Ἐλλησι γέγονεν· δσον γάρ τῷ χρόνῳ
πασῶν ἔστιν ἀρχαιοτάτη, τοσοῦτον οἱ πρόγονοι ἡμῶν τῶν
ἄλλων ἀνθρώπων ἀρετῇ διενηρόχασιν.
- 84 Ἐπὶ Κόδρου γάρ βασιλεύοντος Πελοποννησίοις γενομέ-
νης ἀφορίας κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἔδοξε στρατεύειν ἐπὶ
τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ἡμῶν τοὺς προγόνους ἔξαναστήσαντας *
κατανείμασθαι τὴν χώραν. καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀπο-
στείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, εἰ λήψονται τὰς Ἀθήνας·
ἀνελόντος * δ' αὐτοῖς τοῦ θεοῦ, δτι τὴν πόλιν αἱρήσουσιν,
ἄν μὴ τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων Κόδρον ἀποκτείνωσιν,
85 ἐστράτευον ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δὲ τῶν Δελφῶν *
τις, πυθόμενος τὸ χρηστήριον *, δι' * ἀπορρήτων ἔξήγγειλε
τοῖς Ἀθηναίοις· οὕτως οἱ πρόγονοι ἡμῶν ὡς ἔσικε καὶ τοὺς
ἔξωθεν ἀνθρώπους εῦνους ἔχοντες διετέλουν. ἐμβαλόντων
δὲ τῶν Πελοποννησίων εἰς τὴν Ἀττικήν, τί ποιοῦσιν οἱ
πρόγονοι ὑμῶν, ἀνδρες δικασταί; οὐ καταλιπόντες τὴν χώ-

ραν ὥσπερ Λεωκράτης φέροντο, οὐδὲ ἔκδοτον * τὴν θρεψαμένην * καὶ τὰ ιερὰ τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν, ἀλλ᾽ ὅλιγοι ὄντες κατακλησθέντες ἐπολιορκοῦντο καὶ διεκαρτέρουν * εἰς τὴν πατρίδα.

Καὶ οὗτως ἦσαν ἄνδρες γενναῖοι οἱ τότε βασιλεύοντες, 86 ὃστε προηγροῦντο ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς τῶν ἀρχομένων σωτηρίας μᾶλλον ἡζώντες ἐπέραν μεταλλάξαι * τινὰ χώραν. φασὶ γοῦν * τὸν Κόδρον παραγγείλαντα τοῖς Ἀθηναίοις, προσέχειν ὅταν τελευτήσῃ τὸν βίον, λαβόντα πτωχικὴν * στολὴν ὅπως * ἂν ἀπατήσῃ τοὺς πολεμίους, κατὰ τὰς πύλας ὑποδύντα * φρύγανα συλλέγειν πρὸ τῆς πόλεως, προσελθόντων δὲ αὐτῷ δυοῖν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πυγθανομένων, τὸν ἔτερον αὐτῶν ἀποκτεῖναι τῷ δρεπάνῳ προσπεισόντα *· τὸν δὲ περιλειπειμένον *, παροξυνθέν- 87 τα * τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσαντα πτωχὸν * εἶναι, σπασάμενον τὸ ἔιφος ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον. τούτων δὲ γενομένων οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἡξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι, λέγοντες αὐτοῖς ἀπασαν τὴν ἀλήθειαν οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τοῦτον μὲν ἀπέδοσαν, γνόντες δὲ ὡς οὐκέτι δυνατὸν αὐτοῖς τὴν χώραν κατασχεῖν ἀπεγώργησαν. τῷ δὲ Κλεομάντει τῷ Δελφῷ ἡ πόλις αὐτῷ τε καὶ ἐκγόνοις ἐν πρυτανείᾳ * αἰδίον σίτησιν ἔδοσαν.

§ Ἀρά γ' δμοίως ἐφίλουν τὴν πατρίδα Λεωκράτει οἱ 88 τότε βασιλεύοντες, οἵ γε προηγροῦντο τοὺς πολεμίους ἐξαπατῶντες ἀποθνήσκειν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν ἴδιαν ψυχὴν * ἀντὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντικαταλλάττεσθαι *; τοιγαροῦν * μονώτατοι * ἐπώνυμοι * τῆς χώρας εἰσίν, ίσοθέων τιμῶν τετυχηκότες, εἰκότως ὑπὲρ ἡς γάρ οὗτω σφόδρα ἐσπούδαζον*, δικαίως ταύτης καὶ τεθνεώτες ἐκληρονόμουν. ἀλλὰ Λεωκράτης οὗτε 89 ζῶν οὗτε τεθνεώς δικαίως ἀν αὐτῆς μετάσχοι, μονώτατος δὲ ἀν προσηκόντως ἐξορισθείη τῆς χώρας, ἣν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις φέρετο· οὐδὲ γάρ καλὸν τὴν αὐτὴν καλύπτειν τοὺς

τῇ ἀρετῇ διαφέροντας καὶ τὸν κάκιστον πάντων ἀνθρώπων.
 90 Καίτοι γ' ἐπεχείρησεν εἰπεῖν, ὃ καὶ νῦν Ἰσαῖς ἔρει
 πρὸς ὑμᾶς, ώς οὐκ ἂν ποτε ὑπέμεινε * τὸν ἀγῶνα τοῦτον συν-
 ειδὼς * ἔσυτῷ τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένῳ· ὥσπερ * οὐ πάν-
 τας καὶ τοὺς κλέπτοντας καὶ ἵεροσυλοῦντας τούτῳ τῷ τεκμη-
 ρίῳ χρωμένους. οὐ γάρ τοῦ πράγματός ἔστι σημεῖον, ώς οὐ
 πεποιήκασιν, ἀλλὰ τῆς ἀναιδείας ἦν ἔχουσιν. οὐ γάρ τοῦτο
 δεῖ λέγειν, ἀλλ' ώς οὐκ ἔξεπλευσεν οὐδὲ τὴν πόλιν ἐγκατέ-
 91 λιπεν οὐδὲ ἐν Μεγάροις κατέκησε· ταῦτα ἔστι τεκμήρια τοῦ
 πράγματος, ἐπεὶ γε τὸ ἐλθεῖν τοῦτον, οἷμαι θεόν τινα αὐτὸν
 ἐπ' αὐτὴν ἀγαγεῖν τὴν τιμωρίαν, ἵν' ἐπειδὴ τὸν εὐκλεᾶ κίν-
 δυνον ἔψυγε, τοῦ ἀκλεοῦς καὶ ἀδόξου θανάτου τύχοι, καὶ
 οὓς προύδωκε, τούτοις ὑποχείριον αὐτὸν καταστήσειν. ἐτέ-
 ρωθι * μὲν γάρ ἀτυχῶν οὕπω δῆλον, εἰ διὰ ταῦτα δίκην *
 δίδωσιν· ἐνταῦθα δὲ παρ' οἷς προύδωκε, φανερόν ἔστιν, ὅτι
 τῶν αὐτοῦ παρανομημάτων ὑπέχει * ταῦτην τὴν τιμωρίαν.
 92 οἱ γάρ θεοὶ οὐδὲν * πρότερον ποιοῦσιν ἢ τῶν πονηρῶν ἀν-
 θρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι *· καὶ μοι δοκοῦσι τῶν ἀρ-
 χαίων τινὲς ποιητῶν ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπι-
 γιγνομένοις τάδε τὰ ιαμβεῖα * καταλιπεῖν.

ὅταν γάρ ὄργὴ δαιμόνων * βλάπτῃ τινά,
 τοῦτ' * αὐτὸν πρῶτον, ἔξαφαιρεῖται * φρενῶν
 τὸν νοῦν τὸν ἐσθλόν *, εἰς δὲ τὴν χείρων τρέπει
 γνώμην *, ἵν' εἰδῆ μηδὲν ὧν ἀμαρτάνει.

93 Τίς γάρ οὐ μέμνηται τῶν πρεσβυτέρων ἢ τῶν νεωτέρων
 οὐκ ἀκήκοε Καλλίστρατον *, οὐ θάνατον ἡ πόλις κατέγνω *,
 τοῦτον φυγόντα, καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀκούσαντα, ὅτι
 ἂν ἔλθῃ Ἀθήναζε τεύξεται * τῶν νόμων, ἀφικόμενον καὶ ἐπὶ
 τὸν βωμὸν * τῶν διδόνεα θεῶν καταφυγόντα, καὶ οὐδὲν ἥτι-
 τον ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα; δικαίως· τὸ γάρ τῶν νό-
 μων τοῖς ἥδικηκόσι τυχεῖν τιμωρία ἔστιν. ὁ δέ γε θεὸς ὄρ-

θῶς ἀπέδωκε τοῖς ἡδικημένοις κολάσαι τὸν αἴτιον· δεινὸν γάρ ἀν εἶη, εἰ ταῦτα σημαίνοι * τοῖς εὐσεβέσι καὶ τοῖς κακούργοις.

Ἔγοῦμαι δὲ ἔγωγ', ὃ ἄνδρες, τὴν τῶν θεῶν ἐπιμέλειαν πάσας μὲν τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν *, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς γονέας καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν, εἰκότως παρ' ὃν γάρ τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῆν εἰλήφαμεν καὶ πλεῖστα ἀγαθὰ πεπόνθαμεν *, εἰς τούτους μὴ * ὅτι ἀμαρτεῖν, ἀλλὰ μὴ εὐεργετοῦντας τὸν αὐτῶν βίον καταναλῶσαι μέγιστον ἀσέδημά ἔστι. λέγεται γοῦν * ἐν Σικελίᾳ (εἰ γάρ καὶ μυθωδέστερόν * ἔστιν, ἀλλ' ἀρμόσει καὶ ὑμὶν ἀπασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι) ἐκ τῆς Αἴτνης ρύακα πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον δὲ ῥεῖν φασιν ἐπὶ τε τὴν ἀλλην χώραν, καὶ * δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. τοὺς μὲν οὖν ἀλλούς ὁρμῆσαι πρὸς φυγήν, τὴν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἔνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὁρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον *, ἀράμενον φέρειν. φορτίου δ', οἷμαι, 96 προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελύφθη. θήεν * δὴ καὶ ἀξίου θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὔμενῶς ἔχει. λέγεται γάρ κύκλῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον περιφρεῦσαι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὃν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἔαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας ἀπαντας ἀπολέσθαι. Ὅστε καὶ ὑμᾶς δεῖν τὴν 97 παρὰ τῶν θεῶν ἔχοντας μαρτυρίαν διμογγωμόνως * τοῦτον κολάζειν, τὸν ἀπασι τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ἔνοχον ὄντα κατὰ * τὸ ἔαυτοῦ μέρος. τοὺς μὲν γάρ θεοὺς τὰς πατρίους τιμὰς ἀπεστέρησε, τοὺς δὲ γονέας τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπε, τοὺς δὲ τετελευτηκότας τῶν νομίμων * οὐκ εἴασε τυχεῖν.

 Καίτοι σκέψασθε, ὃ ἄνδρες οὐ γάρ ἀποστήσομαι * 98

τῶν παλαιῶν· ἐφ' οἷς γάρ ἐκεῖνοι ποιοῦντες ἐφιλοτιμοῦντο *, ταῦτα δικαίως ἀν ὑμεῖς ἀκούσαντες ἀποδέχοισθε *. φασὶ γάρ Εὔμολπον * τὸν Ποσειδώνος καὶ Χιόνης μετὰ Θρακῶν ἐλθεῖν τῆς χώρας ταύτης ἀμφισβήτουντα *, τυχεῖν δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους βασιλεύοντα Ἐρεχθέα *, γυναῖκα ἔχοντα
 99 Πραξιθέαν τὴν Κηφισοῦ * θυγατέρα. μεγάλου δὲ στρατοπέδου * μέλλοντος αὐτοῖς εἰσθάλλειν εἰς τὴν χώραν, εἰς Δελφοὺς ἵδων ἡρώτα τὸν θεόν, τί ποιῶν ἀν νίκην λάβοι παρὰ τῶν πολεμίων. χρήσαντος * δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα εἰ θύσειε πρὸ τοῦ συμβαλεῖν * τῷ στρατοπέδῳ, κρατήσειν τῶν πολεμίων, δὲ * τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ' ἔπραξε, καὶ τοὺς
 100 ἐπιστρατευομένους * ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε. διὸ καὶ δικαίως ἀν τις Εὐριπίδην ἐπαινέσειεν, ὅτι τά τ' ἄλλ' ἦν ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ τοῦτον τὸν μῆθον προείλετο ποιῆσαι *, ἥγούμενος κάλλιστον ἀν γενέσθαι τοῖς πολίταις παράδειγμα τὰς ἐκείνων πράξεις, πρὸς ἃς ἀποθέποντας καὶ θεωροῦντας συνεθίζεσθαι * ταῖς ψυχαῖς τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν. ἀξιον δ', ὃ ἀνδρες δικασταί, καὶ τῶν λαμβείων * ἀκοῦσαι, ἢ πεποίηκε * λέγουσαν τὴν μητέρα τῆς παιδός. ὅψεσθε γάρ ἐν αὐτοῖς μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιότητα ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ γενέσθαι Κηφισοῦ θυγατέρα.

γ

τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται *,
 ἥδιον ἐν βροτοῖσιν οὐ δὲ δρῶσι μέν,
 χρόνῳ * δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστερον *.
 ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν *.
 5 λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν πόλιν
 οὐκ ἀν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λάβοιν *.
 ἢ πρῶτα μὲν λεπτὸς οὐκ ἐπακτὸς * ἄλλοιθεν,
 αὐτόχθονες δ' ἔψυμεν· αἱ δὲ ἄλλαι πόλεις
 πεσσῶν * διοίαις διαφοραῖς ἐκτισμέναι
 10 ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι *.

ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκήσῃ πόλιν,
ἀρμὸς * πονηρὸς ὥσπερ ἐν ἔνδιψῳ παγείς,
λόγῳ πολίτης ἐστί, τοῖς δ' ἔργοισιν οὗ. |
ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἔκατι * τίκτομεν,
ὅς θεῶν τε βωμοὺς πατρὶδα τε ῥύμαθα *. 15
πόλεως δ' ἀπάσης τοῦνομ' ἔν, πολλοὶ δέ νιν *
ναίουσι * τούτους πᾶς διαφθεῖραί με χρή,
ἔδον προπάντων * μίαν ὅπερ δοῦναι θανεῖν;
εἴπερ γάρ ἀριθμὸν * οίδα καὶ τούλάσσονος
τὸ μεῖζον, οὐνὸς * οἶκος οὐ πλεῖνον σθένει *
πταισας * ἀπάσης πόλεος, οὐδὲ ἵσον φέρει *. 20
εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλειῶν * στάχυς *
ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλόξ,
οὐκ ἂν νιν * ἔξεπειμπον εἰς μάχην δορός *,
θάνατον προταρθοῦσ' *; ἀλλ' ἔμοιγ' εἴη τέκνα,
ἀ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι *, 25
μὴ σχήματ' * ἄλλως * ἐν πόλει πεφυκότα. |
τὰ μητέρων δὲ δάκρυ * ὅταν πέμπῃ * τέκνα,
πολλοὺς ἑθήλυν * εἰς μάχην δριμωμένους.
μισῶ γυναῖκας αἴτινες πρὸ τοῦ καλοῦ *
ζῆν παῖδας εἴλοντ' ἢ παρήνεσαν κακά. 30
καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα
τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον εὔκλειάν τ' ἵσην.
τῇ μῆδὲ παιδὶ στέφανος εἰς μιᾷ μόνῃ
πόλεως θανούσῃ τῇδε * ὅπερ δοθήσεται.
καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ δύο θ' ὁμοσπόρω * 35
σώσει τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
τὴν οὐκ ἐμὴν πλὴν * ἢ φύσει δώσω κόρην
θῦσαι πρὸ γαίας. εἰ γάρ αἱρεθήσεται
πόλις, τί παῖδων τῶν ἐμῶν μέτεστί * μοι; | 40
οὐκοῦν ἀπαντα τούν * γ' ἔμοὶ σωθήσεται,
ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδε * ἐγὼ σώσω πόλιν.

έκεινο δ' οὐ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ * μέρος,
οὐκ ἔσθ' * ἑκούσιης τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἀτερ *,
προγόνων παλαιὰ θέσμιοι * δστις ἐκβαλεῖ·
οὐδὲ ἀντ' ἐλάσις * χρυσέας τε Γοργόνος *
τρίαιναν * δρήθην στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις *
Εὔμολπος οὐδὲ Θρῆξ * ἀγαστέψει * λεών
στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται. |
χρήσθ', ὃ πολιται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασιν *,
σώζεσθε, νικᾶτ'. ἀντὶ * γάρ ψυχῆς μιᾶς
οὐκ ἔσθ' * δπως ὑμῖν ἐγὸν οὐ σώσω πόλιν.
ὅ πατρίς, εἴθε πάντες οἱ ναίουσί σε
οὗτῳ φιλοῖεν ὡς ἐγώ· καὶ * ῥαδίως *
οἰκοῖμεν ἀν σε, κούδεν ἀν πάσχοις κακόν.

Ταῦτα, ὃ ἄνδρες, τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐπαιδευε. φύσει
γάρ οὓσῶν φιλοτέκνων πασῶν τῶν γυναικῶν, ταύτην ἐποίη-
σε * τὴν πατρίδα μᾶλλον τῶν παίδων φιλοῦσαν, ἐνδεικνύμε-
νος * δτι εἴπερ αἱ γυναικες τοῦτο τολμήσουσι ποιεῖν, τοὺς
γ' ἄνδρας ἀνυπέρβλητόν τινα * δεῖ τὴν εὔνοιαν ὑπὲρ τῆς πα-
τρίδος ἔχειν, καὶ μὴ φεύγειν αὐτὴν ἐγκαταλιπόντας, μηδὲ
καταισχύνειν πρὸς * ἀπαντας τοὺς "Ελληνας, ὃσπερ Λεω-
κράτης.

Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν "Ομηρον παρασχέσθαι * ἐπαι-
νῶν οὗτῳ γάρ ὑπέλαθον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι
ποιητήν, ὃστε νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πεντετηρίδα τῶν
Παναθηναίων * μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι * τὰ
ἔπη, ἐπίδειξιν * ποιούμενοι πρὸς τοὺς "Ελληνας, δτι τὰ κάλ-
λιστα τῶν ἔργων προηροῦντο. εἰκότως οἱ μὲν γάρ νόμοι διὰ
τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν, ἀλλ' ἐπιτάττουσιν ἢ δεῖ ποι-
εῖν, οἱ δὲ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τὰ κάλ-
λιστα τῶν ἔργων ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγου καὶ ἀποδεί-
103 ξεως * τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν *. "Εκτωρ γάρ τοῖς

Τρωσὶ παρακελευόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάδ' εἰρηκεν·

ἀλλὰ * μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶ διαιμπερές *. ὃς δέ κεν * ὑμέων
βλήμενος * γὴ * τυπεῖς * θάνατον καὶ πότμον * ἐπίσπη *,
τεθνάτῳ. οὐ οἱ ἀεικὲς * ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνάμεν *. ἀλλ' ἀλοχός * τε σόη * καὶ νήπια τέκνα,
καὶ κλῆρος * καὶ οἰκος ἀκήρατος *, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
οἰγωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐε πατρίδα γαῖαν.

ΓΤούτων τῶν ἐπῶν ἀκούοντες, ὁ ἄνδρες, οἱ πρόγονοι 104
ὑμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ζηλοῦντες, οὕτως ἔσχον *
πρὸς ἀρετὴν, ὥστ' οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πατρίδος, ἀλλὰ
καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος ως κοινῆς ἥθελον ἀποθνήσκειν. οἱ
γοῦν * ἐν Μαραθῶνι παραταξάμενοι τοῖς βαρβάροις τὸν ἐξ
ἀπάσης τῆς Ἀσίας στόλον * ἐκράτησαν *, τοῖς ιδίοις κινδύ-
νοις κοινὴν ἀδειαν * ἀπασι τοῖς Ἑλλησι κτώμενοι, οὐκ ἐπὶ
τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἀξίᾳ πρά-
τειν, τῶν μὲν Ἐλλήνων προστάτας, τῶν δὲ βαρβάρων δεσπό-
τας ἔαυτοὺς καθιστάντες· οὐ γάρ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετή-
δευον *, ἀλλ' ἔργῳ πᾶσιν ἐπεδείκνυντο.

Τοιγαροῦν * οὕτως ἦσαν ἄνδρες σπουδαῖοι καὶ κοινῇ * 105
καὶ ιδίᾳ οἱ τότε τὴν πόλιν οἰκοῦντες, ὥστε τοῖς ἀνδρειοτά-
τοις Δακεδαιμονίοις ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πολεμοῦσι
πρὸς Μεσσηνίους ἀνεῖλεν δ θεός, παρ' ἡμῶν ἡγεμόνα λαβεῖν
καὶ νικήσειν τοὺς ἐναντίους. καίτοι εἰ τοῖν ἡφαίστεος
γεγενημένοιν, οἱ ἀει βασιλεύουσιν ἐν Σπάρτῃ, τοὺς παρ'
ἡμῶν ἡγεμόνας ἀμείνους δ θεὸς ἐκρινε, πῶς οὐκ ἀνυπέρ-
θλητον χρὴ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν νομίζειν; τίς γάρ οὐκ οἶδε 106
τῶν Ἐλλήνων, δτι Τυρταῖον * στρατηγὸν ἔλαθον παρὰ τῆς
πόλεως, μεθ' οὐ καὶ τῶν πολεμίων ἐκράτησαν καὶ τὴν περὶ
τοὺς νέους ἐπιμέλειαν συνετάξαντο *, οὐ μόνον εἰς * τὸν πα-
ρόντα κίνδυνον, ἀλλ' εἰς ἀπαντα τὸν αἰώνα βουλευσάμενοι
καλῶς. κατέλιπε γάρ αὐτοῖς ἐλεγεῖα * ποιῆσας, ὃν ἀκούον-

107 τες παιδεύονται πρὸς ἀνδρείαν· καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς
οὐδένα λόγον * ἔχοντες, περὶ τοῦτον οὕτω σφόδρα ἐσπουδά-
κασιν *, ὡστε νόμον ἔθεντο, ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐστρατευμέ-
νοι * ὥσι, καλεῖν ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως σκηνὴν ἀκουιζομένους
τῶν Τυρταίου ποιημάτων ἀπανταξ, νομίζοντες οὕτως ἐν αὐ-
τοὺς μάλιστα πρὸ * τῆς πατρίδος ἐθέλειν ἀποθνήσκειν. χρή-
σιμον δ' ἐστὶ καὶ τούτων ἀκοῦσαι τῶν ἐλεγείων, ἵν' ἐπίστη-
σθε οἷα ποιοῦντες * εὑδοκίμουν παρ' ἐκείνοις.

g τεθνάμεναι γὰρ * καλὸν ἐνὶ * προμάχοισι πεσόντα
ἀνδρὸς ἀγαθὸν * περὶ * ἢ πατρίδι μαρνάμενον *. |
τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας * ἀγροὺς
πτωχεύειν * πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
5 πλαζόμενον * σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ * τ' ἀλόχῳ.
ἐχθρὸς * μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται *, οὓς κεν ἵκηται
χρημασύνη * τ' εἴκων * καὶ στυγερῇ πενίῃ,
αἰσχύνει * δὲ γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν * εἶδος * ἐλέγχει *,
10 πᾶσα δ' ἀτιμίῃ * καὶ κακότηγε * ἐπεται. |
εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι * ἀλωμένου * οὐδεμίος ὕρη *
γίγνεται οὕτ' αἰδῶς * οὕτ' ὅπις * οὕτ' ἔλεος,
θυμῷ * γῆς πέρι τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παῖδων
θνήσκωμεν φυχέων * μηκέτι φιεῖδομενοι.
15 ὦ νέοι, ἀλλὰ * μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
μηδὲ φυγῆς αἰσχρῆς ἄρχετε μηδὲ φόβου,
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν *,
μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.
τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὃν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρά,
20 μὴ καταλείποντες φεύγετε, τοὺς γεραιούς. |
αἰσχρὸν γὰρ δὴ * τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νέων ἀνδρα παλαιότερον,
ἥδη λευκὸν ἔχοντα κάρη * πολιόν τε γένειον,

θυμὸν * ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
αἵματόεντ' αἰδοῖα φίλησος * ἐν χερσὶν ἔχοντα 25
(αἰσχρὰ * τὰ γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὰ * ἵδεῖν)
καὶ χρόα * γυμνωθέντα. γέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν *,
ὅφρος * ἐρατῆς * ἥθης ἀγλαὸν ἀνθος * ἔχη.
ἀνδράσι μὲν θηγητὸς * ἵδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξὶν
ζωὸς ἐών, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσῶν. | 30
ἄλλα * τις εὖ διαβάς * μενέτω * ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, κεῖλος ὁδοῦσι δακών *.

Ἔ Καλά γ', ὃ ἀνδρες, καὶ χρήσιμα τοῖς βουλομένοις προσ- 108
έχειν. οὕτω τοίνυν εἴχον * πρὸς ἀνδρείαν οἱ τούτων ἀκούον-
τες, ὥστε πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισθη-
τεῖν, εἰκότως τὰ γὰρ καλλιστα τῶν ἔργων ἀμφοτέροις ἦν
κατειργασμένα. οἱ μὲν γὰρ πρόγονοι τοὺς βαρβάρους ἐνίκη-
σαν, οἱ πρῶτοι τῆς Ἀττικῆς ἐπέθησαν *, καὶ καταφανῆ
ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ πλούτου καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ πλή-
θους περιγιγνομένην *. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐν Θερμοπύλαις πα-
ραταξάμενοι, ταῖς μὲν τύχαις οὐχ ὅμοίως ἐχρήσαντο *, τῇ
δὲ ἀνδρείᾳ πολὺ πάντων διήγεγκαν. τοιγαροῦν ἐπὶ τοῖς 109
ἡρίοις * μαρτύρια ἔστιν ἵδεῖν τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ἀναγεγραμ-
μένα ἀληθῆ πρὸς * ἀπαντας τοὺς "Ελλήνας, ἐκείνοις μέν·

ὦ ξεῖν*, ἄγγειλον Λακεδαιμονίοις, δτι τῇδε *
κείμεθα τοῖς κείνων πειθόμενοι νομίμοις *,
τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις.

"Ελλήνων προμαχοῦντες * Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι
χρυσοφόρων * Μήδων ἐστόρεσαν * δύναμιν.

Ταῦτα, ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ μνημονεύεσθαι καλὰ καὶ τοῖς 110
πράξασιν ἔπαινος καὶ τῇ πόλει δόξα ἀείμνηστος. ἀλλ' οὐχ ὁ
Λεωκράτης πεποίηκεν, ἀλλ' ἐκὼν τὴν ἐξ * ἀπαντος τοῦ αἰ-
ῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατήγχυνεν. ἐὰν μὲν

ούν αὐτὸν ἀποκτείνητε, δόξετε πᾶσι τοῖς Ἑλλησι καὶ ὑμεῖς τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων μισεῖν· εἰ δὲ μή, καὶ τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. οἱ γὰρ ἐκείνους μὴ θαυμάζοντες τοῦτον πειράσονται μιμεῖσθαι, νομίζοντες ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὔδοκιμεῖν *, παρ' ὑμῖν δ' ἀναίδειαν καὶ προδοσίαν καὶ δειλίαν κενρίσθαι * κάλλιστον.

[Οἱ πρόγονοι ὑμῶν δπως ἥξενδον νὰ ἐκτελοῦν τὰς ὁραίας πράξεις, δμοίως εἶχον τὴν ἀρχὴν νὰ τιμωροῦν αὐστηρότατα τὸν προδότας. Τοῦτο μαρτυροῦν τὰ γενόμενα κατὰ τῶν προδοτῶν ψηφίσματα (ῶς τὸ κατὰ τοῦ νεκροῦ τοῦ Φρυνίχου* ψήφισμα, τὸ κατὰ τοῦ Ἰππάρχου*, τὸ κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Δεκελεικοῦ πολέμου καταφύγόντων εἰς Δεκέλειαν*, τὸ κατὰ τῶν προδοτῶν ψήφισμα τοῦ Δημοφάντου*) καὶ τὸ πάθημα τοῦ βουλευτοῦ Λυκίδου *(111-127).]

"Οχι δὲ μόνον ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἐφέρετο πρὸς τὸν προδότας, ἀλλὰ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι. Τὸν Πανοανίαν π.χ. τὸν βασιλέα των, διε ἐνόησαν δτι ἐπρόδιδεν εἰς τὸν Πέρδοσας τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ ἐπρόφθασε καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκουν*. Αθηνᾶς, ἀποφράξαντες διὰ τοίχου τὰς θύρας τοῦ ναοῦ τὸν ἀφῆκαν ν' ἀποθάνῃ ἐξ ἀστίας. Οὗτοι καὶ νόμον ἀκόμη ἐψήφισαν ἐπιβάλλοντα θάρατον κατὰ τῶν δειλῶν καὶ τῶν μὴ θελόντων νὰ κινδυνεύουν διὰ τὴν πατρίδα (128-130).

"Ο Λεωκράτης δμως ἀξίζει πολὺ δικαιότερον νὰ θανατωθῇ παρὰ οἱ φεύγοντες ἀπὸ τὰ στρατόπεδα· διότι αὐτοὶ τούλαχιστον ἐπιστρέφονται εἰς τὴν πόλιν διὰ τὰ ἀγωνισθοῦν ὑπὲρ αὐτῆς, ἐνῷ δ Λεωκράτης ἀφῆκε τὴν πατρίδα του καὶ δὲν ἐφιλοτιμήθη οὕτε τὴν ἑστίαν του νὰ ὑπερασπισθῇ, ἀλλὰ μόνος αὐτὸς ἀπὸ δλους τὸν ἀνιθρώπους ἐπρόδωσε καὶ τὸν φυσικὸν δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας καὶ συγγενείας, τὸν δποίους καὶ αὐτὰ τὰ ἀλογα ζῷα θεωροῦνται ειρούς. Διὰ τοῦτο δικαιώσει δλαι αἱ πόλεις, εἰς τὰς δποίας κατέφυγε, δὲν τὸν ἐδέχθησαν, ἀλλὰ τὸν ἐξεδίωξαν, ἀν καὶ κανὲν ἀδίκημα δὲν εἶχε κάμει εἰς αὐτᾶς. Λοιπὸν σεῖς πολὺ δικαιότερον θὰ φονεύσετε αὐτὸν καὶ διότι ἐπάθατε ἀπὸ αὐτὸν τὰς μεγαλυτέρας συμφορὰς καὶ διότι εἶναι δ μόνος ἀπὸ τὸν προδότας ποὺ τιμω-

φεῖται μετὰ τὴν πρᾶξιν, ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι τιμωροῦνται πρὸ τῆς πράξεως (131-134).

Τινὲς τῶν συνηγόρων θὰ ζητήσουν τὴν ἀδόκωσίν του ἔνεκα τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας των· ἀλλ᾽ ἐγὼ νομίζω ὅτι καὶ αὐτοὺς πρέπει νὰ θανατώσετε, διότι τολμοῦν νὰ ἔχουν φίλον τὸν Λεωκράτην. Εἴμαι δὲ βέβαιος ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Ἱδον πατήρ του θὰ ἔξηται τὴν αὐστηροτάτην τιμωρίαν του, διότι τούτου τὸν ἀνδριάντα τὸν εὑρισκόμενον εἰς τὸν γαδὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος ἀφῆκεν εἰς τὴν διάκοσιν τῶν ἔχθρων· δὲν ἀνέγραψα δὲ εἰς τὴν καταγγελίαν τὴν πρᾶξιν αὐτὴν—πρᾶξιν ἀξίαν τῆς ἐσχάτης τιμωρίας—, διότι ἐνόμιζον ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γράψω εἰς καταγγελίαν διὰ προδοσίαν δυναμα Διὸς σωτῆρος (135-137).

“Ἄλλοι θὰ συνηγορήσουν ὑπὲρ τοῦ Λεωκράτους λαβόντες χρήματα παρ’ αὐτοῦ· οἱ τοιοῦτοι εἶναι ἀξιοί τῆς ἐσχάτης τιμωρίας, διότι τὸ νὰ συνῆγοροῦν ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων εἶναι ἀπόδειξις ὅτι αὐτοὶ καὶ εἰς τὰ ἀδικήματα δύνανται νὰ λάβονται μέρος καὶ διότι μεταχειρίζονται τὴν δεινότητά των πρὸς βλάβην σας καὶ δχὶ πρὸς τὸ συμφέρον σας καὶ τὸ συμφέρον τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας (138).

“Ἄλλοι θρέψαντες ἵππους δι’ ἵπποδρομικοὺς ἀγῶνας ἢ καταβαλόντες τὰς δαπάνας πρὸς κατάρτισιν χροῦν θὰ ζητήσουν ν’ ἀθωσετε τὸν Λεωκράτην χάριν τῶν προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν των. Ἡ ἀξίωσίς των δυως αὕτη εἶναι παράλογος· διότι, ἐν ᾧ ἐκ τούτων τῶν ὑπηρεσιῶν των ὠφελήθησαν ἡθικῶς αὐτοὶ χωρὶς καθόλου νὰ ὠφελήσουν τὴν πόλιν, ἐγείρουν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἐκ μέρους σας εὐγνωμοσύνης. Τοιαύτας ἀξιώσεις δικαιοῦνται νὰ ἔχουν οἱ παρασχόντες τοιχόρεις ἄριστα ἐξωπλισμένας ἢ οἱ περιβαλόντες τὴν πόλιν μὲ τείχη ἢ οἱ δαπανήσαντες ἐξ ἴδιων διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν. Ἀλλ᾽ ἐγὼ νομίζω ὅτι κανεὶς δὲν ἔχει κάμει τόσον μεγάλην εὐεργεσίαν εἰς τὴν πόλιν, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσιν ν’ ἀθωσετε πρὸς χάριν του τοὺς προδότας (139-140).

Καὶ χάριν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων σας πρέπει νὰ τιμωρήσετε τὸν Λεωκράτην, δόστις πολλαπλῶς ἡδίκησε τὴν πατρίδα· ἐὰν τοῦτον ἀθωώσετε, θὰ ἐπιτρέψετε εἰς τὸν τυχόντα νὰ βλάπτῃ καὶ σᾶς καὶ τὴν πολιτείαν (141-145)].

- 146 Ἐγὼ τοίνυν μηγνύω Λεωκράτην πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυρίους ὅντας κολάσαι, ὑμέτερον δ' ἐστὶ καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθαι τοῦτον. τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἔως μὲν ἂν ἡ ἄκριτα, παρὰ * τοῖς πράξασίν ἐστιν, ἐπειδὴν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν *. εὖ δὲ ἵστε, ω̄ ἄνδρες, ὅτι νῦν κρύθδην * ψηφιζόμενος ἔκαστος ὑμῶν φανερὰν ποιήσει τὴν αὐτοῦ διάνοιαν τοῖς θεοῖς.
- 147 ‘Ηγοῦμαι δ', ω̄ ἄνδρες, ὑπὲρ * ἀπάντων τῶν μεγίστων καὶ δεινοτάτων ἀδικημάτων μίαν ὑμᾶς ψῆφον * ἐν τῇ τίμερον ἥμέρᾳ φέρειν, οἵς ἄπασιν ἔνοχον ὅντα Λεωκράτην ἐστιν ἰδεῖν, προδοσίας μὲν ὅτι τὴν πόλιν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ὑποχείριον ἐποίησε, δῆμου δὲ καταλύσεως ὅτι οὐχ ὑπέμεινε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κίνδυνον, ἀσεβείας δ' ὅτι τοῦ τὰ τεμένη * τέμνεσθαι καὶ τοὺς νεώς κατασκάπτεσθαι τὸ καθ'* ἔκυτὸν γέγονεν αἴτιος, τοκέων * δὲ κακώσεως * τὰ μνημεῖα * αὐτῶν ἀφανίζων καὶ τῶν νομίμων * ἀποστερῶν, λιποταξίου * δὲ καὶ ἀστρατείας οὐ παρασχών τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. ἐπειτα τούτου τις ἀποψηφιεῖται * καὶ συγγνώμην ἔξει τῶν κατὰ προαιρεσίν * ἀδικημάτων; καὶ τίς οὕτως ἐστὶν ἀνόγητος, ὥστε τοῦτον σφέων τὴν ἔκυτον σωτηρίαν προέσθαι * τοῖς ἐγκαταλιπεῖν βουλομένοις, καὶ τοῦτον ἐλεήσας αὐτὸς ἀνηλέγητος ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπολέσθαι προαιρήσεται, καὶ τῷ προδότῃ τῆς πατρίδος χάριν * θέμενος ὑπεύθυνος εἶναι τὴν παρὰ τῶν θεῶν τιμωρία;
- 149 Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῇ πατρίδι βοηθῶν καὶ τοῖς Ἱεροῖς καὶ τοῖς νόμοις, ἀποδέδωκα * τὸν ἀγῶνα ὁρθῶς καὶ δικαίως, οὔτε τὸν ἄλλον τούτου βίον διαβαλών, οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος * οὐδὲν κατηγορήσας ὑμῶν δ' ἔκαστον χρὴ νομίζειν τὸν Λεωκράτους ἀποψηφιζόμενον θάνατον τῆς πατρίδος καὶ ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι *, καὶ δυσὶν καδίσκουν * κειμένοιν τὸν μὲν προδοσίας, τὸν δὲ σωτηρίας εἶναι, καὶ τὰς ψήφους φέρεσθαι τὰς μὲν ὑπὲρ ἀγαστάσεως * τῆς πατρίδος,

τὰς δ' ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐν τῇ πόλει εὐδαιμονίας. ἐὰν 150 μὲν Λεωκράτην ἀπολύσῃτε, προδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὰ ιερὰ καὶ τὰς ναῦς ψηφιεῖσθε· ἐὰν δὲ τοῦτον ἀποκτείνητε, διαφυλάττειν καὶ σφέειν τὴν πατρίδα καὶ τὰς προσόδους καὶ τὴν εὐδαιμονίαν παρακελεύσεσθε. νομίζοντες οὖν, ὃ Ἀθηναῖοι, ἱκετεύειν ὅμιλν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα, δεῖσθαι τοὺς λιμένας καὶ τὰ νεώρια * καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἀξιούν δὲ καὶ τοὺς νεὸς καὶ τὰ ιερὰ βοηθεῖν αὐτοῖς παράδειγμα ποιήσατε Λεωκράτη, ἀναμνησθέντες τῶν κατηγορημένων *, ὅτι οὐ πλέον ἴσχύει παρ' ὅμιλν ἔλεος οὐδὲ δάκρυα τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας.

II

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ (Α' ΚΑΙ Β' ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΡΑΤΑΡΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΥΡΝΟ ΒΙΑΣ ΛΑΛΟΤΣΙΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Ἰσοκράτους.

Ο Ἰσοκράτης, υἱὸς τοῦ Θεοδώρου —ἀνδρὸς πλουσιωτάτου, ἔχοντος ἐργοστάσιον αὐλοποιίας —, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 436 π. Χ.: φιλομαθὴς ὃν ἐμαθήτευσε παρὰ τοῖς ὀνομαστοῖς τότε σοφισταῖς τῷ Προδίκῳ, τῷ Γοργίᾳ καὶ τῷ Τεισίᾳ, ἥκροιτο δὲ καὶ τοῦ Σωκράτους.

Ἡλικιοθείς, ἐπειδὴ ἀπώλεσε πᾶσαν τὴν ἐκ κληρονομίας περιελθοῦσαν εἰς αὐτὸν πατρικὴν περιουσίαν ἔνεκα τοῦ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους πολέμου τῶν Ἀθηναίων, ἥναγκάσθη πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων νὰ γίνῃ **λογογράφος**, ὡς ὁ Λυσίας.¹ Ἀλλὰ ταχέως ἔνεκα τῶν ἀνιδῶν, τὰς δποίας παρέσχεν εἰς αὐτὸν ἡ δρᾶσις αὕτη ὡς συνηγόρου, ἐπεζήτησεν ἄλλο στάδιον ὁντορικῆς δράσεως. Καὶ δὲν ἀνεμίχθη μὲν εἰς τὰ πολιτικὰ τῆς πατρίδος του διὰ τὴν φυσικὴν δειλίαν καὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς φωνῆς, ἀλλ' ὡς διδάσκαλος τῆς ὁντορικῆς ἡσθάνετο ὅτι εἶχε πάντα τὰ προσόντα. Οθεν ἦνοιξε ὁντορικὴν σχολήν, ἐν τῇ δποίᾳ ἐδίδασκε θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τὴν ὁντορικὴν καὶ ὑπέσχετο νὰ καταστήσῃ τοὺς μαθητάς του ὅχι μόνον ὁντορας, ἀλλὰ καὶ πεπαιδευμένους καὶ ἴκανοντας νὰ ἐννοοῦν καὶ νὰ πράττουν τὰ δέοντα. Τὸ πρόγραμμά του τοῦτο, ἐπαγωγότατον ὅν, προσείλκυσε πλείστους μαθητάς, οἵτινες ἐπειτα διέπρεψαν ὡς πολιτικοὶ ἀνδρες, ὡς ἰστορικοὶ καὶ πρὸ πάντων ὡς ὁντοροες. Ή μόρφωσις τῶν νέων διήρκει 3-4 ἔτη, ὁ δὲ δι'² αὐτὴν μισθός ἦτο 1000 δρ., ὥστε σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Ἰσοκράτης ἀπέκτησε μεγάλην περιουσίαν.

Ἀλλὰ τὴν μεγάλην του δόξαν δὲν δφείλει δ Ἰσοκράτης εἰς τὸ ἔργον του ὡς διδασκάλου τῆς ὁντορικῆς, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐπιδεικτικοὺς καὶ πολιτικοὺς λόγους, τοὺς δποίους συνέταξεν ὅχι μόνον διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς παραδείγματα ἐν τῇ σχολῇ του, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ διαδώσῃ τὰς πολιτικάς του Ἰδέας, πρὸ πάντων τὴν περὶ ἐνώσεως ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων πρὸς κοινὸν πόλεμον κατὰ τῶν βαρβάρων.

Μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας, τῷ 338, δὲ Ἰσοκράτης λυπηθεὶς μεγάλως διὰ τὴν ὀλευθρίαν αὐτῆς ἔκβασιν ἀπέθανεν, ὡς λέγεται, ἐκουσίως ἐξ ἀσιτίας. Οἱ Ἀθηναῖοι τιμῶντες τὴν μνήμην τοῦ δόκτορος ἔθαψαν αὐτὸν δημοσίᾳ δαπάνῃ καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐπέθηκαν Σειρῆνα ὡς σύμβολον τῆς ἐλκυστικῆς του χάριτος.

2. Δόγοι καὶ ἐπιστολαὶ Ἰσοκράτους.

Λόγοι τοῦ Ἰσοκράτους σώζονται εἴκοσι καὶ εἷς ἐκ τούτων ἐξ μὲν εἶναι δικανικοί, οἱ δὲ λοιποὶ παραινετικοί, ἐπιδεικτικοί καὶ πολιτικοί. Ἐκτὸς τῶν λόγων σώζονται ἀκόμη καὶ ἑννέα ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰσοκράτους πρὸς ἐπιφανῆ πρόσωπα.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Εισαγωγή : Αἱ κατωτέρῳ δύο ἐπιστολαὶ ἀπενθύνονται πρὸς τὸν Φίλιππον, τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας. Τὴν μὲν πρώτην ἔγραψεν δὲ Ἰσοκράτης κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τῷ 342 λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῆς εἰδήσεως, διτὶ δὲ Φίλιππος ἔν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς Θρᾷκας τραυματισθεὶς διέτρεξε τὸν κίνδυνον τὸν ἀποθάνητὴν δὲ δευτέραν ἔγραψε μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας καὶ μετὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν εἰρήνην μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Φίλιππου τῷ 338.

‘Ο Ἰσοκράτης ἐκτὸς τῶν δύο αὐτῶν ἐπιστολῶν εἶχεν ἀποστείλει πρότερον (τῷ 346) εἰς τὸν Φίλιππον καὶ λόγον ἐπιγραφόμενον «Φίλιππος» ἢ «πρὸς Φίλιππον»· ἐν τῷ λόγῳ ἐκείνῳ δὲ ὁ ἡγέτης συνεβούλευε τὸν Φίλιππον νὰ συμφιλιώσῃ μὲν τοὺς Ἑλληνας, νὰ ἐκστρατεύσῃ δὲ ως ἀρχηγὸς αὐτῶν κατὰ τῶν Περσῶν.

1.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Οἶδα μέν, ὅτι πάντες εἰώθασι πλείω χάριν ἔχειν τοῖς ἐπαινοῦσιν ἢ τοῖς συμβουλεύουσιν, ἂλλως * τε καν μὴ κελευσθεὶς ἐπιχειρῇ τις τοῦτο ποιεῖν. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν μὴ καὶ πρότερον ἐτύγχανόν σοι παρηγεκὼς μετὰ πολλῆς εὔνοίας, ἐξ* ὧν ἐδόκεις μοι τὰ πρέποντα μάλιστ’ ἀν σαυτῷ πράττειν, ἵσως οὐδὲ ἀν νῦν ἐπεχείρουν ἀποφαίνεσθαι * περὶ τῶν σοὶ συμβεβηκότων *. ἐπειδὴ δὲ προειλόμην φροντίζειν * τῶν σῶν 2 πραγμάτων καὶ τῆς πόλεως ἐνεκα τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, αἰσχυνθείην ἀν, εἰ περὶ μὲν τῶν ἥττον ἀναγκαίων * φαινοίμην σοι συμβεβουλευκώς, ὑπὲρ δὲ τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων * μηδένα λόγον ποιοίμην, καὶ ταῦτα δὲ εἰδὼς ἐκεῖνα μὲν ὑπὲρ * δόξης ὅντα, ταῦτα δὲ ὑπὲρ τῆς σῆς σωτη-

ρίας, ἡς δλιγωρεῖν ἀπασιν ἔδοξας τοῖς ἀκούσασι τὰς περὶ
σοῦ ἑρθείσας βλασφημίας*.

3 Οὐδεὶς γάρ ἔστιν, ὅστις οὐ κατέγνω * προπετέστερόν *
σε κινδυνεύειν ἢ βασιλικῶτερον, καὶ μᾶλλόν σοι μέλειν *
τῶν περὶ τὴν ἀνδρείαν ἐπαίνων ἢ τῶν ὄλων * πραγμάτων.
ἔστι δὲ διοίσως αἰσχρὸν περιστάντων * τε τῶν πολεμίων μὴ
διαφέροντα * γενέσθαι τῶν ἀλλων, μηδεμιᾶς τε συμπεσού-
σης * ἀνάγκης αὐτὸν ἐμβαλεῖν εἰς τοιούτους ἀγώνας, ἐν οἷς
κατορθώσας * μὲν οὐδὲν ἀν ἥσθα μέγα διαπεπραγμένος, τε-
λευτής * δὲ τὸν βίον ἀπασαν ἀν τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμο-
4 νίαν συνανεῖλες * χρῆ δὲ μὴ καλάς ἀπάσας ὑπολαμβάνειν τὰς
ἐν τοῖς πολέμοις τελευτάς, ἀλλὰ τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος
καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν παΐδων ἐπαίνων ἀξίας, τὰς δὲ ταῦτα τε
πάντα βλαπτούσας καὶ τὰς πράξεις τὰς πρότερον κατωρθω-
μένας καταρρυπανούσας * αἰσχρὰς νομίζειν καὶ φεύγειν ὡς
αἰτίας πολλῆς ἀδοξίας γιγνομένας.

5 Ηγοῦμαι δέ σοι συμφέρειν μιμεῖσθαι τὰς πόλεις, ὃν
τρόπον διοικοῦσι * τὰ περὶ τοὺς πολέμους. ἀπασαι γάρ, ὅταν
στρατόπεδον * ἐκπέμπωσιν, εἰώθασι τὸ κοινὸν * καὶ τὸ βου-
λευσόμενον * ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων εἰς ἀσφάλειαν καθιστά-
ναι· διὸ δὴ * συμβαίνει μὴ μιᾶς ἀτυχίας συμπεσούσης * ἀνγι-
ρῆσθαι * καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἀλλὰ πολλὰς ὑποφέρειν
δύνασθαι συμφορὰς * καὶ πάλιν αὗτὰς ἐκ τούτων ἀναλαμβά-
6 νειν. Καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν*, καὶ μηδὲν μεῖζον ἀγαθὸν τῆς
σωτηρίας ὑπολαμβάνειν, ἵνα καὶ τὰς νίκας τὰς συμβαινούσας
κατὰ τρόπον * διοικῆς * καὶ τὰς ἀτυχίας τὰς συμπιπτούσας
ἐπανορθοῦν δύνῃ. Ἰδοις δὲ ἀν καὶ Λακεδαιμονίους περὶ τῆς
τῶν βασιλέων σωτηρίας πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιουμένους καὶ
τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν φύλακας αὐτῶν καθιστάντας,
οἵς αἰσχιόν ἔστιν ἐκείνους τελευτήσαντας περιιδεῖν * ἢ τὰς
ἀσπιδας ἀποβαλεῖν *.

7 *Αλλὰ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνά σε λέληθεν *, ἢ Ξέρξη τε τῷ

καταδουλώσασθαι τοὺς "Ελληνας βουλγήθεντι καὶ Κύρῳ * τῷ τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσαντι * συνέπεσεν. ὁ μὲν γὰρ τηλικαύταις ἥτταις καὶ συμφοραῖς περιπεσών, ἥλίκας οὐδεὶς οἶδεν ἄλλοις γενομένας, διὰ τὸ περιποιῆσαι * τὴν αὐτοῦ ψυχὴν * τήν τε βασιλείαν κατέσχε * καὶ τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ παρέδωκε καὶ τὴν Ἀσίαν οὕτω διώκησεν, ὥστε μηδὲν ἥττον αὐτὴν εἶναι φοβερὰν τοῖς "Ελλησιν ἣ πρότερον. Κύρος δὲ νικήσας ἄπασαν τὴν βασιλέως δύναμιν καὶ 8 κρατήσας * τῶν πραγμάτων διὰ τὴν αὐτοῦ προπέτειαν * οὐ μόνον αὐτὸν ἀπεστέρησε τηλικαύτης δυναστείας *, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνακολουθήσαντας εἰς τὰς ἐσχάτας συμφορὰς κατέστησεν *. ἔχοιμι δὲ ἂν παμπληθεῖς εἰπεῖν, οἱ μεγάλων στρατοπέδων ἡγεμόνες γενόμενοι διὰ τὸ προδιαφθαρῆναι * πολλὰς μυριάδας αὐτοῖς συναπώλεσαν.

*Σ*Ωγενθυμούμενον * χρὴ μὴ τιμᾶν τὴν ἀνδρείαν τὴν μετ' ἀνοίας ἀλογίστου * καὶ φιλοτιμίας * ἀκαίρου γιγνομένην, μηδὲ πολλῶν κινδύνων ἴδιων ὑπαρχόντων ταῖς μοναρχίαις ἑτέρους ἀδόξους καὶ στρατιωτικοὺς αὐτῷ προσεξευρίσκειν *, μηδ' ἀμιλλάσθαι τοῖς ἢ βίου δυστυχοῦς ἀπαλλαγῆναι βουλομένοις ἢ μισθοφορᾶς ἔνεκα μείζονος εἰκῇ * τοὺς κινδύνους προαιρουμένοις *, μηδ' ἐπιθυμεῖν τοιαύτης δόξης, ἃς πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τυγχάνουσιν, ἀλλὰ τῆς τηλικαύτης τὸ μέγεθος, ἣν μόνος ἂν τῶν νῦν ὅντων * κτήσασθαι δυνηθείης· μηδ' ἀγαπᾶν λίαν τὰς τοιαύτας ἀρετάς, ὃν καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστιν *, ἀλλ' ἐκείνας, ὃν οὐδεὶς ἂν πονηρὸς * κοινωνήσειεν *. μηδὲ ποιεῖσθαι πολέμους ἀδόξους καὶ χαλεπούς, ἔξὸν * ἐντίμους καὶ ὁρδίους, μηδ' ἔξ * ὃν τοὺς μὲν οἰκειοτάτους εἰς λύπας καὶ φροντίδας καταστήσεις, τοὺς δὲ ἔχθροὺς ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ποιήσεις, οἵας καὶ νῦν αὐτοῖς παρέσχες· ἀλλὰ τῶν μὲν βαρβάρων, πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς, ἐπὶ τοσοῦτον ἔξαρκέσει * σοι κρατεῖν *, διὸν * ἐν ἀσφαλείᾳ καταστῆσαι τὴν σαυτοῦ χώραν, τὸν δὲ βασιλέα τὸν

νῦν μέγαν προσαγορευόμενον καταλύειν * ἐπιχειρήσεις, ἵνα τήν τε σαυτοῦ δόξαν μείζω ποιήσῃς καὶ τοῖς Ἐλλησιν ὑποδειξῆς, πρὸν ὅν χρὴ πολεμεῖν.

12 Πρὸ * πολλοῦ δ' ἀν ἐποιησάμην ἐπιστεῖλαί * σοι ταῦτα πρὸ τῆς στρατείας, ἵν' εἰ μὲν ἐπείσθης, μὴ τηλικούτῳ κινδύνῳ περιέπεσες, εἰ δ' ἡπίστησας *, μὴ ἐγὼ συμβουλεύειν ἐδόκουν ταῦτὰ τοῖς ἥδη διὰ τὸ πάθος * ὑπὸ πάντων ἔγνωσμένοις, ἀλλὰ τὸ συμβεβηκός ἐμαρτύρει τοὺς λόγους * δρθῶς ἔχειν τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημένους.

13 Πολλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν παύσομαι λέγων· οἷμαι γάρ καὶ σὲ καὶ τῶν ἑταίρων * τοὺς σπουδαιοτάτους * ῥᾳδίως, δπόσ' ἀν βούλησθε, προσθήσειν τοῖς εἰρημένοις. πρὸς δὲ τούτοις φοδοῦμαι τὴν ἀκαιρίαν ** καὶ γάρ νῦν κατὰ μικρὸν προϊόντων ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν ἀλλ' εἰς λόγου μῆκος ἔξοκείλας *.

14 Οὐ * μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἔχόντων οὐ παραλειπέον * ἐστὶ τὰ περὶ τῆς πόλεως ἀλλὰ πειρατέον παρακαλέσαι * σε πρὸς τὴν οἰκείτητα καὶ τὴν χρῆσιν * αὐτῆς. οἷμαι γάρ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἀπαγγέλλοντας * καὶ λέγοντας οὐ μόνον τὰ δυσχερέστατα * τῶν περὶ σοῦ παρ' ἡμῖν εἰρημένων ἀλλὰ καὶ παρ' * αὐτῶν προστιθέντας· οἵς οὐκ εἰκὸς προσέχειν τὸν νοῦν. καὶ γάρ ἀν ἀτοπον ποιοίης, εἰ τὸν μὲν δῆμον τὸν ἡμέτερον ψέγοις, στὶ ῥᾳδίως πείθεται τοῖς διαβάλλοντιν, αὐτὸς δὲ φαίνοισι πιστεύων τοῖς τὴν τέχνην ταύτην ἔχουσι *, καὶ μὴ γιγνώσκοις, ὡς δσφ περ ἀν τὴν πόλιν εὐαγωγοτέραν * ὑπὸ τῶν τυχόντων οὖσαν ἀποφαίνωσι *, τοσούτῳ μᾶλλόν σοι συμφερόντως ἔχουσαν αὐτὴν ἐπιδεικνύουσι *. εἰ γάρ οἱ μηδὲν ἀγαθὸν οἴοι τ' ὅντες ποιῆσαι διαπράττονται τοῖς λόγοις ὅτι, τι ἀν βούληθῶσιν, ἦ * που σέ γε προσήκει τὸν πλεῖστον ἀν ἔργῳ δυνάμενον εὐεργετῆσαι μηδενὸς ἀποτυχεῖν παρ' ἡμῶν.

16 Ἡγοῦμαι δὲ δεῖν πρὸς μὲν τοὺς πικρῶς τῆς πόλεως

ἥμῶν κατηγοροῦντας ἐκείνους ἀντιτάπτεσθαι *, τοὺς πάντα τε ταῦτ' εἶναι λέγοντας καὶ τοὺς μήτε μεῖζον μῆτ' ἔλαττον αὐτὴν ἥδικηκέναι * φάσκοντας ἐγὼ δ' οὐδὲν ἂν εἴποιμι τοιοῦτον· αἰσχυνθείην γάρ ἂν, εἰ τῶν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι νομίζόντων αὐτὸς τολμόγην λέγειν, ὃς οὐδὲν πώποθ' ἡ πόλις ἥμῶν πεπλημμέληκεν *. οὐ μὴν ἀλλὰ 17 ἐκεῖν' ἔχω περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ὅτι χρησιμωτέραν οὐκ ἂν εὑροις ταύτης οὔτε τοῖς "Ελλησιν οὔτε τοῖς σοῖς πράγμασιν" φιλάλιστα προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστίν. οὐ γάρ μόνον συναγωνιζομένη γίγνοιτ' ἂν αἰτία σοι πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλὰ καὶ φιλεκῶς ἔχειν δοκοῦσα μόνον· τοὺς τε γάρ ὑπὸ σοὶ νῦν ὄντας * 18 ῥᾶσιν ἂν κατέχοις *, εἰ μηδεμίαν ἔχοιεν ἀποστροφήν *, τῶν τε βαρβάρων οὓς βευληθείης θάττον ἂν καταστρέψαιο. κατέτοι πῶς οὐ χρῆ προθύμως ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης εὐνοίας, διὸ 19 ἦν οὐ μόνον τὴν ὑπάρχουσαν ἀρχὴν ἀσφαλῶς καθέξεις ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἔτεραν ἀκινδύνως προσκτήσει;

~~Θαυμάζω~~ δ' ὅσοι τῶν τὰς δυνάμεις * ἔχόντων τὰ μὲν 19 τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα * μισθοῦνται καὶ χρήματα πολλὰ δαπανῶσι, συνειδότες, ὅτι πλείους ἥδικηκε * τῶν πιστευσάντων αὐτοῖς ἢ σέσωκε, τὴν δὲ πόλιν τὴν τηλικαύτην δύναμιν κεκτημένην μὴ πειρῶνται θεραπεύειν *, ἢ καὶ μίαν ἐκάστηγην τῶν πόλεων καὶ σύμπασαν τὴν Ἐλλάδα πολλάκις ἥδη σέσωκεν. ἐνθυμοῦ δ' ὅτι πολλοῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι 20 δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι *. Θετταλοῖς καὶ συμφερόντως ἐκείνοις, ἀνδράσιν οὐκ εὑμεταχειρίστοις * ἀλλὰ μεγαλοφύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς *. χρὴ τοίνυν καὶ περὶ ἥμᾶς πειρᾶσθαι γίγνεσθαι σε τοιοῦτον, ἐπιστάμενον, ὅτι τὴν μὲν χώραν Θετταλοί, τὴν δὲ δύναμιν ἡμεῖς ὅμορόν * σοι τυγχάνομεν ἔχοντες, ἢν ἐκ παντὸς τρόπου ζήτει προσαγαγέσθαι *. πολὺ 21 γάρ καλλιόν ἐστι τὰς εὐνοίας τὰς τῶν πόλεων αἱρεῖν ἢ τὰ τείχη. τὰ μὲν γάρ τοιαῦτα τῶν ἔργων οὐ μόνον ἔχει * φθόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τοῖς στρατοπέδοις ἀνατι-

θέασιν *. ἦν δὲ τὰς οἰκειότητας καὶ τὰς εὔνοίας κτήσασθαι δυνηθῆς, ἀπαντες τὴν σὴν διάνοιαν ἐπαινέσονται.

- 22 Δικαίως δ' ἂν μοι πιστεύοις οἵς εἰρηκα περὶ τῆς πόλεως· φανήσομαι γάρ οὕτε κολακεύειν αὐτὴν ἐν τοῖς λόγοις εἰθισμένος ἀλλὰ πλεῖστα πάντων ἐπιτειμηκώς *, οὕτ' εὖ παρὰ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς εἰκῇ δοκιμάζουσι * φερόμενος * ἀλλ' ἀγνοούμενος *. ὑπ' αὐτῶν καὶ φθονούμενος ὥσπερ σύ. πλὴν τοσοῦτον διαφέρομεν, ὅτι πρὸς σὲ μὲν διὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὕτως ἔχουσι *, πρὸς δ' ἐμέ, διότι προσποιοῦμαι * τι βέλτιον αὐτῶν φρονεῖν *, καὶ πλείους ὀρῶσιν
 23 ἐμοὶ διαλέγεσθαι * βουλομένους ἢ σφίσιν αὐτοῖς. ἡβουλόρμην δ' ἂν ἡμῖν ὅμοίως δράδιον εἶναι τὴν δόξαν *, ἦν ἔχομεν παρ' αὐτοῖς, διαφεύγειν *. νῦν δὲ σὺ μὲν οὐ χαλεπῶς, ἦν βουληθῆς, αὐτὴν διαλύσεις *, ἐμοὶ δ' ἀνάγκη καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ δι' ἀλλα πολλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν.
 24 Οὐκ οὖδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν πλὴν τοσοῦτον, ὅτι καλόν ἔστι τὴν βασιλείαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ὑπάρχουσαν ὑμῖν παρακαταθέσθαι * τῇ τῶν Ἑλλήνων εὐνοίᾳ.

2.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

*Ἔγὼ διελέχθην μὲν καὶ πρὸς Ἀντίπατρον * περὶ τε τῶν τῇ πόλει καὶ τῶν σοὶ συμφερόντων ἔξαρκούντως *, ὡς ἐμοῦτὸν ἐπειθον, ἡβουλήθην δὲ καὶ πρὸς σὲ γράψαι, περὶ ὃν μοι δοκεῖ πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην *, παραπλήσια μὲν τοῖς ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμένοις, πολὺ δ' ἐκείνων συντομώτερα.

2 *Κατ' ἐκεῖνον μὲν γάρ τὸν χρόνον συνεδούλευον, ὡς χρὴ διαλλάξαντά σε τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν Ἀργείων εἰς δμόνοιαν κα-

ταστήρια τοὺς Ἐλληνας, ἥγούμενος, ἀν τὰς προεστώσας πόλεις πείσης οὕτω φρονεῖν, ταχέως καὶ τὰς ἄλλας ἐπακολουθήσειν, τότε μὲν οὖν ἄλλος ἦν καιρός *, νῦν δὲ συμβέβηκε μηκέτι δεῖν πείθειν ~~τὸν~~ διὰ γάρ τὸν ἀγῶνα τὸν γεγενημένον ἡγαγκασμένοι πάντες εἰσὶν εὐ φρονεῖν καὶ τούτων ἐπιθυμεῖν, όν διπονοσοῦσί * σε βούλεσθαι πράττειν καὶ λέγειν, ώς δεῖ παυσαμένους τῆς μανίας καὶ τῆς πλεονεξίας, ἦν ἐποιοῦντο πρὸς ἄλλήλους, εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν *. ~~τὸν~~

Καὶ πολλοὶ πυνθάνονται * πάρ’ ἐμοῦ, πότερον ἐγώ σοι ~~παρήγεια ποιεῖσθαι τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους~~ ή σοῦ διανοηθέντος συνεῖπον *. ἐγὼ δ’ οὐκ εἰδέναι μέν φημι τὸ σαφὲς (οὐ γάρ συγγεγενῆσθαι * σοι πρότερον), οὐ * μὴν ἄλλο οἴεσθαι σὲ μὲν ἐγνωκέναι * περὶ τούτων, ἐμὲ δὲ σύνειργκέναι * ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις. ταῦτα δ’ ἀκούοντες ἐδέοντό μου πάντες παρακελεύεσθαι σοι καὶ προτρέπειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων μένειν *, ώς ~~τοιούτους~~ οὐδέποτ’ ἀν γενομένων σύτε καλλιόγνων ἔργων σύτ’ ὠφελιμωτέρων τοῖς Ἐλλησιν οὐτ’ ἐν καιρῷ * μᾶλλον πραχθῆσσιν.

Εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν, ἥνπερ πρότερον, καὶ μὴ παντάπασιν ἦν ἀπειρηκώς *, οὐκ ἀν δι’ ἐπιστολῆς διελεγόμην ἄλλὰ παρὸν αὐτὸς παρώντος ἀν σε καὶ παρεκάλουν * ἐπὶ τὰς πράξεις ταύτας. νῦν δ’ ώς δύναμαι παρακελεύομαι σοι μὴ καταπελῆγαι * τούτων, πρὶν ἀν τέλος ἐπιθῆς αὐτοῖς. ἔστι δὲ πρὸς μὲν ἄλλο τι τῶν ὅντων ἀπλήστως * ἔχειν οὐ καλόν, αἱ γάρ μετριότητες παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦσι, δόξης δὲ μεγάλης καὶ καλῆς ἐπιθυμεῖν καὶ μηδέποτ’ ἐμπίπλασθαι * προθήκει τοῖς πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκοῦ- σιν ~~εἰς~~ ὅπερ σοὶ συμβέβηκεν.) ἥγοῦ δὲ τόθ^ο ἔξειν ἀνυπέρβλητον * αὐτὴν καὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων ἀξίαν, δταν τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναγκάσῃς εἰλωτεύειν * τοῖς Ἐλλησι πλὴν τῶν οἱ συναγωνισαμένων, τὸν δὲ βασιλεα τὸν νῦν μέγαν προσχγορευόμενον ποιήσῃς τούτο πράττειν, ὅ τι ἀν σὺ

d. N. D.
 προστάτης. ούδεν γάρ ἔσται λοιπὸν ἔτι πλὴν θεὸν γενέσθια·
 ταῦτα δὲ κατεργάσασθαι πολὺ ρᾴόν ἔστιν ἐκ * τῶν παρόντων
 ἢ προελθεῖν * ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν, ἣν νῦν ἔχεις,
 ἐκ τῆς βασιλείας τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ὑπαρξάσης.

6 Χάριν δ' ἔχω τῷ γήρᾳ ταύτην μόνην, δτι προήγαγεν *
 εἰς τοῦτό μου τὸν βίον, ὥσθ' ἂ νέος ὅν διενοούμην καὶ γρά-
 φειν ἐπεχείρουν ἐν τε τῷ πανηγυρικῷ * λόγῳ καὶ τῷ πρὸς
 σὲ πεμφθέντι, ταῦτα νῦν τὰ μὲν ἡδη γιγνόμενα διὰ τῶν σῶν
 ἐφορῶ * πράξεων, τὰ δ' ἐλπίζω γενήσεσθαι.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαθὸς γενναῖος.

ἀγαπῶ ἀρκοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι.

ἀγλαδ̄ λαμπρός, δραῖος.

ἀγνοοῦμαι κακῶς γνωρίζομαι καὶ κρίνομαι ἀγνοούμενος ὑπὸ^τ αὐτῶν (δηλ. τῶν πολλῶν καὶ τῶν εἰκῇ δοκιμαζόντων).

ἀγνώμων ἀνόητος.

ἀγνῶς, ὁτος ἄγνωστος· περὶ ἀγνῶτος τοῖς Ἑλλ. ἀνθρώπουν προκειμένου (ἐὰν ἐπορίκειτο) περὶ ἀγνώστου εἰς τοὺς Ἑλλ. . .

ἀγῶν δικαστικὸς ἀγών, δίκη· καθίστημι εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα φέρω ἐνώπιόν σας, πρὸ τοῦ δικαστηρίου σας· ὑπομένω τὸν ἀγῶνα προσέρχομαι εἰς τὴν δίκην.

ἀγωνίζομαι κρίνομαι, δικάζομαι.

ἀδεια ἀσφάλεια.

ἀδικῶ 1) καύμων κακόν, διαπράττω σφάλμα· τοὺς φάσκοντας μήτε μεῖζον (=μέγα) μήτε ἔλαττον (=μικρὸν) αὐτήν (δηλ. τὴν πόλιν [ὑποκυμ.]) ἡδικηνέναι· 2) βλάπτω· δι τι πλείους ἡδίκηκε . . . ἢ σέσωκε (ὑποκυμ.: τὰ στρατόπεδα τῶν ξενιτευομένων).

ἀεικῆς, ἐς ἀπρεπῆς.

Ἀθηνᾶ σώτειρα, τὸ ἱερὸν ταύτης ἥτο ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν.

αἰδὼς σεβασμός.

αἰσχρὸς προκαλῶν τὴν ἀηδίαν, ἀποτρόπαιος· αἰσχρά (ἔστι) εἶναι αἴσχος, ἐντροπή.

αἰσχύνω καταισχύνω, προσβάλλω.

αἰτία κατηγορία· αἰτίαν ἔχω κατηγοροῦμαι.

ἀκαιρία ἀδιακρισία, φορτικότης· φοβοῦμαι τὴν ἀκαιρίαν φοβοῦμαι μήπως γίνω φορτικός.

ἀκήρατος ὁβλαβής, ἀπείρακτος.

ἀλίσκομαι καταδικάζομαι.

ἀλλὰ παρακελευσματικὸς μετὰ προστακτ. : ἐμπρὸς λοιπόν.
ἀλλότριος (μετὰ γν.) ἄσχετος πρός τι· **λέγοι** **ἀλλότριοι** τῶν δημοσίων ἀγώνων.

ἀλλως ἀνωφελῶς, μάτην· **ἀλλως** ἐν πόλει πεφυκότα ἀνωφελῶς ἐν τῇ πόλει γεννημένα· **ἀλλως** τε καὶ μάλιστα· **ἀλλως** τε καὶ μάλιστα ἐάν.

ἀλόγιστος ἀπερίσκεπτος.

ἀλοχος σύζυγος.

ἀλῶμαι περιπλανῶμαι (δις ἐπαίτης).

ἀμνημονῶ λησμονῶ· **ἀμνημονεῖν** = λέγειν ὅτι οὐ μέμνηνται τῶν γενομένων.

ἀμύνω ὑπέρ τινος ἀγωνίζομαι, μάχομαι ὑπέρ τινος.

ἀμφισβήτω (μετὰ γν.) ἔχω (ἔγειρω) ἀξιώσεις ἐπί τινος, διαφιλονικῶ τι.

ἀναβαίνω ἐπὶ μάρτυρος ἐν δικαστηρίῳ : ἀναβαίνω ἐπὶ βάθρου (κειμένου πλησίον τοῦ βήματος τοῦ ὁγήτορος) · **πρὸ τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς μάρτυρας** προτοῦ νὰ προσέλθουν οἱ μάρτυρες. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δίκης ὁ μάρτυς ὥφειλε νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ δικαστήριον. Ὁ γραμματεὺς ἀνεγίνωσκε τότε τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν προανάκρισιν, δὲ μάρτυς ἐβεβαίου τὴν μαρτυρίαν ἦ ηρνεῖτο αὐτὴν μεθ' ὅρκου θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βθυμοῦ ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἱερείων. Ἐὰν δὲ διαβαίνει τὸ δικαστήριον, **ἐκληγεύετο**, ἐκαλεῖτο δηλ. ἐπισήμως καὶ διὰ κλητῆρος, ἐπὶ ποινῆς 1000 δραχμῶν ἐν περιπτώσει ἀπειθείας.

ἀναβοῖσθαι (μέλλ.- ησομαι) φωνάζω· **ἀναβοήσεται** ὡς... ὧν καὶ...
ἀναρπαζόμενος (ἀντί: ὡς ἔστιν... καὶ... **ἀναρπάζεται**).

ἀναγκαῖα εἰ φαινοίμην συμβεβουλευκώς σοι περὶ τῶν ἥττον **ἀναγκαίων**, περὶ τούτων εἶχε συμβουλεύσει ὁ Ἰσοκρ. τὸν Φίλιππον ἐν τῷ λόγῳ του τῷ ἐπιγραφομένῳ **πρὸς Φίλιππον** τίνα ἥσαν ταῦτα ; (βλ. εἰσαγ. εἰς τὰς ἐπιστολάς).

ἀνάγομαι ἔξέρχομαι ἀνοικτά.

ἀναιρῶ κρησμοδοτῶ· πθκ.: **ἀναιροῦμαι** καταστρέφομαι, χάνομαι· μὴ **ἀνηρῆσθαι** καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν (δηλ. τῶν πόλεων), καὶ ἔννοιαν : νὰ μὴ χάνωνται καὶ αἱ πόλεις.

ἀνάκειμαι (πθκ. πρκμ. τοῦ **ἀνατίθημι**) εἴμαι ἀνεγηγερμένος· ἐπὶ ἀνδριάντος : **εὐρήσετε** **ἀθλητὰς** (= **ἀνδριάντας** **ἀθλη-**

τῶν) ἀνακειμένους, παὸς ὑμῖν δὲ στρατηγοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς τὸν τύραννον ἀποκτείναντας (= ἀνδριάντας στρατηγῶν ἀγαθῶν καὶ ἀνδριάντας τῶν τυραννοκτόνων, δηλ. τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Ἀριστογείτονος). Ἐν Ἀθήναις ὁ Κόνον πρῶτος (μετὰ τὸν Σόλωνα καὶ τοὺς τυραννοκτόνους) ἐτιμήθη δι᾽ ἀνδριάντος· μετὰ τοῦτον ὁ Τιμόθεος, ὁ Ἰφικράτης, ὁ Χαροπίας.

ἀναλίσκω δαπανῶ· ἀναλίσκω τὴν ψυχὴν θυσιάζω τὴν ζωήν.
ἀνάστασις καταστροφή.

ἀναστέφω στεφανώγω.

ἀνατίθημι ἀποδίδω τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τοῖς στρατο-
πέδοις **ἀνατιθέασι** δι, τι δήποτε ἐκ τῶν τοιούτων γίνη, τὸ ἀπο-

δίδουν (ώς επί το πλείστον) εἰς τὰ στρατεύματα (καὶ ὅχι εἰς...). ἄνθος ἀκμὴ τῆς ἡλικίας· ἄνθος ἥβης ἀκμὴ τῆς νεότητος.

ἀντὶ μετὰ γγκ. : πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· σώσω πόλιν ἀντὶ μιᾶς ψυχῆς_ (δίδουσα ὡς ἀντάλλαγμα [θυσιάζουσα] μίαν ζωὴν).

αντικαταλαττομαι τι αντί τινος διδω τι αντί τινος.

Αντίπατρος, στρατηγός του Φιλίππου· μετά τήν μάχην της Χαιρωνείας (338) ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου εἰς τὰς Ἀθήνας, ἵνα ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ συνομολογήσῃ εἰρήνην μετὰ τῶν Ἀθηναίων.

ἀντιτάττω ἀντιπαραθέτω πθτκ. : ἐκείνους ἀντιτάττεσθαι, τοὺς πάντα τε ταῦτα εἶναι λέγοντας καὶ τοὺς... ν' ἀντιπαραθέτωνται ἐκεῖνοι, δηλ. καὶ οἱ διαβεβαιοῦντες (παραδεχόμενοι) πάντα ταῦτα (τὰς πικρὰς δηλ. κατὰ τῆς πόλεως κατηγορίας) καὶ οἵ....

ἀνυπέρθλητος δύναται τις νὰ ὑπερβάλῃ (περάσῃ), ἀποστέαστος.

ἀξιῶ 1) μετ' ἀπομφ.: κοίνω καλὸν νὰ... δτι (αἰτλγκ.) ἡξίωσε
(αὐτὰ) συμφεύγειν αὗτῷ καὶ ἰδοῦσθαι καὶ εἶναι 2) μετ'
αἰτ. προσ. καὶ ἀπομφ.: ἔχω τὴν ἀξίωσιν ἀπό τινα νὰ.... οὐ
δίκαιον ὑμᾶς μὲν ἀξιοῦν (ὑπκιμ.: τοὺς κατηγόρους) δικαίαν
τὴν ψῆφον φέρειν.

ἀπαγγελία ἀγγελία, εἴδησις· **ἀπαγγελίαν ποιοῦμαι** διαδίδω εἰδησιν.

ἀπαγγέλλω ἀναγγέλλω.

ἀπαγορεύω (πρκμ. **ἀπείρηνα**) κουράζομαι, ἔξαντλοῦμαι· **καὶ μὴ παντάπασιν ην** (α' προσ.) **ἀπειρηνώς** (διὰ τὸ γῆρας)· **οἱ τῷ σώματι ἀπειρηνότες** οἵ σωματικῶς ἔξηντλημένοι.

ἀπαραιτητος ὁ μὴ καμπτόμενος διὰ παρακλήσεων, ἄκαμπτος, ἀμείλικτος.

ἀπείρηνα, βλ. **ἀπαγορεύω**.

ἀπεχθάνομαι γίνομαι μισητός· **ὁ ύπερ τῶν κοινῶν ἀπεχθανόμενος** (δηλ. τοῖς κατηγορουμένοις καὶ οἰκείοις καὶ φίλοις αὐτῶν).

ἀπιστῶ (=ἀπειθῶ) δὲν πείθομαι.

ἀπλήστως ἔχω πρός τι φλέγομαι ὑπὸ ἀκορέστου ἐπιθυμίας πράγματός τινος· πρός μὲν ἄλλο τι τῶν δυντων **ἀπλήστως** ἔχειν οὐ καλόν ἐστι.

ἀποβάλλω δίπτω, ἀφίνω.

ἀπόδειξις παράδειγμα.

ἀποδέχομαι (μετὰ μηκ.) εὐχαριστοῦμαι νά...

ἀποδίδωμι δίδω τι ὡς ὀφειλόμενον· **ἀποδίδωμι τὸν ἀγῶνα** διεξάγω τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα (καὶ οὕτως ἐκπληρῶ τὸ πρός τὴν πολιτείαν καθῆκόν μου)· **ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τάληθῆ καὶ τὰ δίκαια** νὰ ἐκπληροῦν τὸ καθῆκόν των πρός τὴν πατρίδα δι' ἀληθοῦς καὶ δικαίας μαρτυρίας.—Μέσον: **ἀποδίδομαι πωλῶ**· ὅστε... **ἀποδόσθαι ταλάντου** (γνω. τοῦ τιμήματος).

ἀπολαμβάνω λαμβάνω ὅπίσω.

ἀποστροφὴ καταφύγιον· **οὐδεμίαν** ἔχω **ἀποστροφὴν** δὲν ἔχω πρός ποίους νὰ καταφύγω.

ἀποφαίνω διακηρύττω, παριστῶ· μέσον: παραινῶ, συμβουλεύω.

ἀποψηφίζομαι (μετὰ γνω.) ἀθωώνω τινά.

ἀρὰ κατάρα· **ἔνοχοι ταῖς ἀραις** ἔνοχοι εἰς τὰς ἀρὰς (τὰς γνωστάς, τὰς ὅποιας δὲ κήρυξ πρὸ πάσης συνεδρίας τῆς βουλῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηράτο κατὰ τῶν προδοτῶν): προδόται.

ἀρετὴ 1) ἀνδρεία· **ἡ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ**· 2) καρποὶ τῆς ἀνδρείας· **τῆς ἀρετῆς ἀπολαύουσι**· 3) δόξα· **τὰ ἀθλά ἔστιν ἐλευθερία καὶ ἀρετή**.

ἀριθμός εἴπερ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τούλασσονος τὸ μεῖζον ἄν-

γνωρίζω νὰ λογαριάζω καὶ νὰ διακρίνω τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ μικρότερον.

ἀρμόδιος ἥλος, καρφί· **ἀρμόδιος πονηρός** ὁσπερ ἐν ξύλῳ παγεῖς (=έμπαγεις [τοῦ ἐμπήγνυμαι] ξύλῳ) σὰν ἔνα καρφὶ ποὺ ἔχει κακῶς ἐμπιχθῆ μέσα σὲ ξύλο.

ἄστιν τὸ **ἄστιν τῆς πόλεως** ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν: ἡ πόλις μας. **ἄτακτος** ὁ μὴ ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει εὑρισκόμενος, ὁ μὴ τεταγμένος ἐν τῷ στρατῷ.

ἄτερ (παρὰ τραγικοῖς), πρόθεσις μετὰ γνκ., τὸ πλεῖστον μετὰ τὴν συντακτικὴν αὐτῆς πτῶσιν: ἄνευ, χωρίς· **ἐκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς** **ἄτερ** = **ἄνευ ἐμοῦ ἐκούσης** ἄνευ τῆς θελήσεώς μου.

ἀτιμία περιφρόνησις, ἔξευτελισμός.
ἀτιμος ὁ ἐστερημένος τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων· τὸ ἀντίθ.: **ἐπίτιμος**.

αὐτίκα εὐθὺς μετ' δλίγον.

Αὐτόλυκος Ἀρεοπαγίτης κατηγορηθεὶς ὑπὸ τοῦ Λυκούρου καὶ καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, διότι μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας μετέφερεν εἰς ἀσφαλῆ τόπον τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας του.

ἀφίημι οἱ **ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι** οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι (μετὰ γνκ.) ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος, ἀφίνω τι· **οὐ** (=οὔπω) **ἀποστήσομαι τῶν παλαιῶν** (οὐδ.).

ἀφορμὴ τὰ μέσα, δι' ὧν ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις, πόρος, κεφάλαιον.

ἀφορῶ βλέπω μακρόθεν.

Ἀχαρνεὺς ὁ ἐξ Ἀχαρνῶν, ἀρχαίου δήμου τῆς Ἀττικῆς (κειμένου μεταξὺ τοῦ σημερινοῦ Μενιδίου καὶ τοῦ Καματεροῦ).

B

βάθρον ἔδαφος.

βάλλω κτυπῶ μακρόθεν· μέσος ἀδό. μὲ πθτκ. σημασίαν ἐν τῇ μτῃ. **βλήμενος**.

βλασφημία κακολογία, κατηγορία· **τοῖς ἀκούσασι τὰς περὶ σοῦ ὁηθείσας βλασφημίας**, ποίας κατηγορίας ἐννοεῖ ὁ Ἰσοκρ. βλ. ἐν § 3 (Α' ἐπιστ.): **οὐδείς... ἔστιν, ὅστις οὐ κατέγνω κτλ.**

βλήμενος, βλ. **βάλλω**.

βουλεύομαι τὸ βουλευσόμενον ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων (δηλ. πραγμάτων) ἡ βουλή, ἡ ὅποια θὰ σκέπτεται περὶ τῶν.... **βωμὸς τῶν δώδεκα θεῶν**, οὗτος εἶχεν οἰκοδομηθῆν ὑπὸ τοῦ Ἱππίου, τοῦ νεοῦ τοῦ Πεισιστράτου, ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν.

Γ

γάρ τῷ ὅντι, ἀληθῶς καλὸν γάρ (ἐστι) τεθνάμεναι (τινὰ) πεσόντα (τροπ.) ἐνὶ προμάχοισι.

γίγνομαι (ἐπὶ χρόνου) παρέρχομαι· ἐπειδὴ χρόνος ἐγένετο ἀφοῦ ἐπέρασεν ἀρκετὸς καιρὸς (περὶ τὰ 3 ἔτη).

γιγνώσκω σκέπτομαι, ἀποφασίζω· σὲ μὲν ἐγνωκέναι (ὑπερσυντλ.) περὶ τούτων.

γνώμη νοῦς, διάνοια· τρέπω (τινὰ) εἰς τὴν χείρω γνώμην διαστρέφω (σκοτίζω) τὴν διάνοιάν τινος.

Γοργὼν ἡ Μέδουσα, τέρας τῆς ἀρχ. ἐλλην. μυθολογίας· τὴν δοφιοπλόκαμον κεφαλὴν αὐτῆς ἀποκόψας ὁ Περσεὺς ἔδωκεν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἡ ὅποια ἔθεσεν αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος της. Ἡ κεφαλὴ αὐτὴ τῆς Γοργόνος, τὸ Γοργόνειον καλούμενον, ἐν τῷ χρυσελεφαντίνῳ ἀγάλματι τῆς Ἀθηνᾶς τῷ κατασκευασθέντι ὑπὸ τοῦ Φειδίου ἦτο χρυσῆ καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γοργὼν λέγεται χρυσῆ.

γοῦν τοῦλάχιστον, παραδείγματος χάριν.

γραφὴ παρανόμων κατηγορία διὰ παράνομα ψηφίσματα· διὰ τῆς γραφῆς ταύτης πᾶς τις Ἀθηναῖος ἐπὶ ἐν ἔτος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ καταδιώξῃ δικαστικῶς τὸν εἰσηγητὴν ψηφίσματος ἀντιβαίνοντος εἰς τοὺς κειμένους νόμους.

γράφω· πθτκ.: τὰ γεγραμμένα τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς (κατὰ τοῦ Λεωχράτους) καταγγελίας ἀναφερόμενα ἀδικήματα· ταῦτα δὲ ἥσαν προδοσία, δῆμον κατάλυσις, ἀσέβεια, γονέων κάκωσις, λιποτάξιον καὶ ἀστρατεία.

Δ

δαίμων θεός.

δάκνω χεῖλος, σημεῖον σταθερᾶς ἀποφάσεως, καρτερίας πόνων. δέ, τοῦτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ Ἰδίᾳ παρ' Ὁμήρῳ τίθεται συνήθως εἰς ἀποδόσεις χρον., ὑποθτκ., ἐνδτκ., αἰτλγκ. προτάσεων ἢ μετοχῶν (μετὰ τοῦ δ, οὐτος, ἐγὼ κ.τ.λ.)· παρ' ἡμῖν τοῦτο πλεονάζει· δέ = οὐτος.

δείλη τὸ μετὰ τὴν μεσημβρίαν μέρος τῆς ἡμέρας· διηγεῖτο εἰς
δείλην πρωΐαν (τὸ πρὸς τὴν μεσημβρίαν μέρος) καὶ εἰς **δείλην δψίαν** (τὸ πρὸς τὴν δύσιν)· **περὶ δείλην δψίαν** ἀργὰ τὸ
ἀπόγευμα.

δεινός ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος.

Δεκέλεια ἀρχαῖος δῆμος τῆς Ἀττικῆς· αὗτη εἶχεν ἰδιαιτέραν
σημασίαν κατὰ τὰ τελευταῖα 9 ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πο-
λέμου (413—404), ἀφ' ὅτου οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ συμβού-
λην τοῦ Ἀλκιβιάδου (τῷ 413) ἐγείραντες ἐν αὐτῇ ὅχύρωμα
καὶ θέσαντες φρουρὰν ἦνώχλουν διαρκῶς τοὺς Ἀθηναίους.
Εἰς αὐτὴν κατέφυγον τότε ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὅχι μόνον δοῦ-
λοι περὶ τὰς 20.000, ἀλλὰ καὶ πολῖται ὀλιγαρχικοί· πάντας
τούτους οἱ Ἀθηναῖοι διὰ ψηφίσματος κατεδίκασαν εἰς θά-
νατον.

Δελφὸς ὁ κάτοικος τῶν Δελφῶν.

δὴ 1) βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ· **αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο**· 2) ἀκρι-
βῶς· **διὸ δὴ**.

δηλῶ (ἀμτβτ.) εἶμαι φανερός, φαίνομαι.

δημοτικὸς εὐνοϊκός, τιμητικός διὰ τὸν λαόν.

Δημόφαντος Ἀθηναῖος δημαγωγός· οὗτος μετὰ τὴν κατάλυσιν
τῶν τετρακοσίων (411 π. Χ.) εἰσήγαγε ψήφισμα, κατὰ τὸ
ὅποιον ἐπεβάλλετο θάνατος ὅχι μόνον εἰς τοὺς προδότας, ἀλλὰ
καὶ εἰς ἔκεινους, οἱ δποῖοι ἀπεδέχοντο ἀξίωμά τι ἐν τῇ πολι-
τείᾳ παρὰ κυβερνήσεως παρανόμου.

διὰ μετὰ γνω.: α) τοπικῶς· **διὰ τέλους** μέχρι τέλους· β) πρὸς δή-
λωσιν τρόπου: **διὸ ἀπορρήτων** μυστικῶς, κρυφίως.

διαβαίνω διασκελίζω, ἀνοίγω τὰ σκέλη μου.

διακαρτερῶ ἐμμένω μέχρι τέλους, ἐγκαρτερῶ, ὑποφέρω μετὰ
καρτερίας· **διεκαρτερούν** εἰς τὴν πατρίδα (ἀποβλέποντες εἰς
τὴν πατρίδα, ὑπὲρ τῆς πατρίδος).

διαλέγομαι· καὶ πλείους δρῶσιν ἐμοὶ διαλέγεσθαι βουλομέ-
νους ἢ σφίσιν αὐτοῖς = καὶ διότι δρῶσι πλείους μαθητὰς
παρ' ἐμοὶ φοιτῶντας ἢ παρ' αὐτοῖς· δὲ Ἰσοκρ. ὑπὸνοεῖ τοὺς
σοφιστάς, τῶν δποίων τὰς σχολὰς καταλείποντες οἱ νέοι μετέ-
βαινον εἰς τὴν ἴδιαν του σχολήν.

διαλύω ἔξαφανίζω, ἔξαλείφω.

διαμπερές ἀδιακόπως.

διαπράττομαι κατορθώνω· δι προκ. μὲν παθτκ. σημασίαν: **έργα** έναντιώτατα τοῖς τούτῳ (=ύπὸ τούτου) διαπερραγμένοις. **διασκευάζομαι** διπλίζομαι.

διαφέρω 1) μετὰ γνκ.: ύπερέχω, ύπερβαίνω τινά· **μὴ διαφέροντά (σε)** γενέσθαι τῶν ἄλλων νὰ μὴ ἀναδειχθῆς ύπερότερος τῶν ἄλλων (μαχόμενος γενναίως). 2) μετὰ γνκ. καὶ δτκ.: ύπερτερῷ τινος κατά τι· δτι δόξαιτ· ἀν πλεῖστον ἀμελεῖν τούτου, φ διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, (δηλ.) τῷ.... ἔχειν (=τῇ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβείᾳ καὶ τῇ πρὸς τοὺς γ. φιλοστοργίᾳ καὶ τῇ φιλοπατρίᾳ).

διαφεύγω ἔξαφανίζω, ἔξαλείφω.

δίδωμι καὶ (οἶμαι δεῖν) τοὺς μάρτυρας μὴ δώσοντας ἔλεγχον μαρτυρεῖν, ἀλλὰ δεδωκότας καὶ (νομίζω δτι πρόπει) οἱ μάρτυρες νὰ μαρτυροῦν ὅχι μέλλοντες νὰ δώσουν ἔλεγχον (τῆς ἀληθείας τῶν μαρτυριῶν των, ὅπως οἱ ἐλεύθεροι), ἀλλ᾽ ἔχοντες δώσει τοιοῦτον ἔλεγχον (ὅπως οἱ δοῦλοι). Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ μαρτυρία τῶν δούλων δὲν ἐλαμβάνετο ύπ' ὅψει, ἐὰν μὴ προηγουμένως ἐβασανίζοντο, οἱ δὲ ἐλεύθεροι μετὰ τὴν δίκην ἥδυναντο νὰ εἰσαχθοῦν εἰς δίκην ψευδομαρτυριῶν. Κατὰ ταῦτα ἡ μαρτυρία τῶν δούλων ἡλέγχετο πρὸ τῆς δίκης, ἐπομένως ἦτο ἀξιοπιστοτέρα, ἡ δὲ τῶν ἐλεύθερων μετὰ τὴν δίκην.

δίκη τιμωρία· **δίκην δίδωμι** τιμωροῦμαι.

διοικῶ 1) διευθετῶ, τακτοποιῶ, κανονίζω· **διοικήσας πάντα ταῦτα** τὰς πόλεις, δν τρόπον διοικοῦσι=τὸν τρόπον, καθ' δν αἱ πόλεις διοικοῦσι· 2) χρησιμοποιῶ· ἵνα τὰς νίκας κατὰ τρόπον διοικῆς.

διορίζω ἀκριβῶς δρίζω· **ὅσα μὲν τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε** ὡς πρὸς τὰ ἀδικήματα (διὰ τὰ ἀδικήματα) μέν, τὰ δποῖα νόμος τις...

διώκω κατηγορῶ· διώκων δ κατήγορος· **καὶ τοῖς διώκουσιν ἥκιστα συκοφαντεῖν** (ἐκ τοῦ ἔσται· ἀλλ' ἐδῶ τὸ δ.=ἔξέσται). **δοκιμάζω** κρίνω· οἱ εἰκῇ δοκιμάζοντες οἱ ἀπερισκέπτως κρίνοντες (τὰ πράγματα).

δόξα ἴδεα, γνώμῃ· τὴν δόξαν, ἦν ἔχομεν παρ' αὐτοῖς (δηλ. τοῖς πολλοῖς) τὴν δποίαν αὐτοὶ (οἱ πολλοὶ) ἔχουν περὶ ἡμῶν. **δόρυν**, γνκ. παρὰ τοῖς τραγικοῖς **δορός**· **μάχη δορός** δοριμαχία, μάχη διὰ τοῦ δόρατος.

δύναμις ἔξωτερη δύναμις, βαρύτης, ἀξίωμα· **οἱ τὰς δυνάμεις ἔχοντες** οἱ ἔχοντες τὴν ὑπερτάτην ἔξουσίαν, οἱ κυβερνῶντες· **δυναμάξω δσοι τῶν τὰς δυνάμεις ἔχόντων** παραξενεύομαι μὲ τὰς ἀντιλήψεις τῶν κυβερνητῶν ἐκείνων, οὕτωνες....

δυναστεία ἀρχή, κράτος.

δυσγενής ἀγενής· συγκριτ.: **δρῶσι δυσγενέστερον** κάμνουν πρᾶγμα ἀγενέστερον.

δυσχερῆς ἀπεχθής, δυσάρεστος.

Ε

ἔδος ἄγαλμα.

ἔγκαταλαμβάνομαι προφθάνομαι.

εἶδος μορφή.

εἰκῇ ἀπερισκέπτως.

εἴκω ὑπέίκω, ὑποχωρῶ.

εἴλωτεύω δουλεύω, εἴμαι δοῦλος.

εἰμὶ 1) εἴμαι, ὑπάρχω· **οἱ νῦν δῆτες** οἱ ζῶντες τώρα, οἱ σύγχρονοι· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: **οὐκ ἔσθ'** (=ἔστιν)...**δστις=οὐδείς** οὐκ ἔστιν ἡτις οὐ δὲν ὑπάρχει καμμία ποὺ δέν, πᾶσα οὐκ ἔσθ' δπως οὐ δὲν ὑπάρχει τοόπος ποὺ δέν, πάντως· 3) ἀπροσ. **ἔστι** μετ' ἀπαρεμφ.: εἴναι δυνατὸν νά...· **ἔστι γεγονότας ἵδεῖν· ἦν δρᾶν (ἵδεῖν)**· 4) μετὰ προθ.: **εἰμὶ ὑπό τινι** εἴμαι ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός, εἴμαι ὑπήκοος τινος· **οἱ ὑπὸ σοὶ νῦν δῆτες.**

εἰρήνη· πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην, εἰρήνην ἐννοεῖ ὁ Ἰσοκρ. τὴν εἰρήνην τὴν συνομολογηθεῖσαν μεταξὺ τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν Ἀθηναίων μετὰ τὴν μάχην τῆς Χαιρωνείας (338). **εἰς** (μετ' αὐτ.) πρὸς δήλωσιν ἀναφορᾶς: ὡς πρός τι, διά τι· **οὐ μόνον εἰς τὸν παρόντα κίνδυνον**, ἀλλὰ καὶ **εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα.**

εἰσαγγελία δημοσία κατηγορία ἥ καταγγελία· αὕτη ἥτο συνήθης εἰς μεγάλα καὶ τὸ δημόσιον βλάπτοντα ἐγκλήματα (ὅς εἰς προδοσίαν, κατάλυσιν δημοκρατίας, τυραννίδα) καὶ εἰσήγετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου (ἀπ' εὐθείας ἥ διὰ τῆς βουλῆς): ἂν δὲ ὁ δῆμος ἀπεφαίνετο ὅτι ἥ εἰσαγγελία ἥτο βάσιμος, παρεπέμπετο εἰς ἡλιαστικόν τι δικαστήριον, τὸ δποῖον ἐπρεπε ν' ἀποτελῆται ἐκ 1000 ἥ 1500 δικαστῶν (**ἡλιαστῶν**).

εἰσαγγέλλω καταγγέλλω· πθτκ.: τὰ εἰσηγγελμένα = τὰ γεγραμμένα (βλ. γράφω)

εἰσαγώγιμος ὃν δύναται τις νὰ εἰσαγάγῃ· ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι εἶναι ἐμπορεύματα εἰσηγμένα ἀπ' ἑδῶ καὶ ἀπ' ἔκεῖ: ἄλλαι παρ' ἄλλων ἔχουν λάβει τοὺς κατοίκους αὐτῶν. εἰσέρχομαι ἐμφανίζομαι εἰς τὸ δικαστήριον· οἱ εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες οἱ ἐμφανίζομενοι πρὸ τοῦ δικαστηρίου σας.

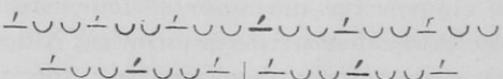
ἐκ μετὰ γνκ. 1) ἐπὶ χρόνου ἐξ ἀπαντος τοῦ αἰῶνος ἀπὸ χρόνια πολλά· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· ἐξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ ἐκ τοῦ μὴ δέξασθαι τὰ δίκαια καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς λόγους καὶ διότι δὲν ἐδέχθη τὴν δικαίαν (τὴν νόμιμον) πρόκλησιν. ἐκ τῶν παρόντων ἔνεκα τῆς παρούσης καταστάσεως τῶν πραγμάτων· 3) = διὰ (μετὰ γνκ.)· ἐτύγχανόν σοι παρηγνεκώς ἐξ ὕπου (= περὶ τούτων, δι' ὕπου)· μηδὲ ἐξ ὕπου = μηδὲ τούτους τοὺς πολέμους, δι' ὕπου.

ἐκπατί (δωρ. καὶ ἀττ. ἀντί: ἐκητι) = ἔνεκα.

ἐκδοτος, ον παραδιδόμενος· ἐκδοτον παραδίδωμι τὴν χώραν παραδίδω τὴν χώραν εἰς τὴν διάκοισιν τῶν ἐχθρῶν.

ἐκφέρω μεταφέρω.

ἐλαά ἡ ἐλαία ἦτο τὸ ἱερὸν δένδρον τῆς Ἀθηνᾶς· κατὰ τὴν παράδοσιν πρώτη αὐτὴ τὸ ἐφύτευσεν ἐν τῇ Ἀττικῇ, κατὰ τοὺς μὲν ἐν Κολωνῷ, κατ' ἄλλους δὲ ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν. ἐλεγεῖον τὸ δίστιχον μέτρον, τοῦ δοπίου δὲ μὲν πρῶτος στίχος εἶναι δακτυλικὸς ἔξαμετρος, δὲ δεύτερος δακτυλικὸς πεντάμετρος· ἔχει δηλ. τὸ ἔξης σχῆμα:

Τὸ δίστιχον ἐλεγεῖον ἐπαναλαμβανόμενον ἀποτελεῖ τὸ ἐλεγειακὸν ποίημα ἢ τὴν ἐλεγείαν (φρδήν). Ἡ ἐλεγεία κατ' ὅχας ἦτο ἄσμα μρηνῶδες, συνοδευόμενον ὑπ' αὐλοῦ, ἐπειτα δὲ περιέλαβε ποικίλον περιεχόμενον καὶ ἐκφραστιν.

ἐλέγχω, βλ. κατελέγχω.

ἐμβάλλω εἰσέρχομαι αὐθαδῶς.

ἐμπί(μ)πλαμαι χροταίνω· καὶ μηδέποτ' ἐμπίπλασθαι (αὐτῆς, δηλ. δόξης μεγάλης καὶ καλῆς).

ἐμπορπῶ (-άω) διὰ πόρπης ἢ περόνης συνάπτω, κονιμβώνω·

έμπεπορημένοι διπλᾶ τὰ ἴμάτια φοροῦντες τὰ ἴμάτιά των διπλωμένα καὶ κουμβωμένα μὲ πόρπην εἰς τὸν ὄμον (διὰ νὰ δύνανται εὐκολώτερον νὰ κινοῦνται).

Ἐν μετὰ δτκ. 1) ἐντός τινος· ἐν τοῖς ὅπλοις ἔνοπλος· **καταβαίνειν** ἐν τοῖς ὅπλοις· 2) ἐλλειπτικῶς: ἐν γειτόνων (δηλ. χώρᾳ) ἐν γειτονικῇ χώρᾳ· 3) μεταξύ τινος· ἐν ὑμῖν αὐτοῖς μεταξύ σας· 4) εἰς τὴν ἔξουσίαν τινός· ἐν ὑμῖν ἔστιν· 5) πρὸς δήλωσιν τοῦ δογάνου: διά τινος· ἐν τοῖς Δεωκράτονς οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι.

ἐνδείκνυμαι δεικνύω, θέλω νὰ δείξω.

ἐνδέχεται (ἀπροσ.) εἶναι δυνατόν.

ἐνὶ = **ἐν**.

ἐνθυμοῦμαι (μετὰ γνκ.) σκέπτομαι, συλλογίζομαι τι.

ἐνίστημι κάμνω ἀρχὴν εἴς τι, ἀρχίω, ἐπιχειρῶ· μέσ.: **ἐνίσταμαι** δικαίως τὰς κοίσεις κάμνω δικαίαν τὴν κατηγορίαν· **ἐνεστηκῶς** διεξαγόμενος, προκείμενος.

ἐνταῦθα · **ἐνταῦθα . . . ἐλήλυθεν** (δι' αὐτὸ) πρὸς τοῦτο τὸ μέος (δηλ. πρὸς τοὺς δικαστὰς) ἔχει στραφῆ.

ἔξαγωγιμος, ον δ ἔξαγόμενος, δν δύναται τις νὰ ἔξαγάγῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· **ἔξαγωγιμον ποιῶ τι** = **ἔξαγω τι**.

ἔξαιροῦμαι ἔκφορτώνω.

ἔξαιτοῦμαι ζητῶ ὡς ἰδίαν κάριν τὴν ἀθύωσιν.

ἔξανίστημι (μετ' αἰτ.) κάμνω τινὰ ν̄ ἀφήσῃ τὸν τόπον του καὶ ν̄ ἀπέλθῃ, ἐκδιώκω τινά.

ἔξαρκεῖ (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν.

ἔξαρκούντως ἐπαρκῶς, διεξοδικῶς.

ἔξαφαιροῦμαι (μετὰ γνκ.) ἀφαιρῶ ἐκ τινος.

ἔξεστι εἶναι δυνατόν· μτχ. οὖδ. ἀπολ.: **ἔξδον** (=εἰ καὶ ἔξεστι) ἐν φῷ εἶναι δυνατόν· **ἔξδον** (δηλ. ποιεῖσθαι) ἐντίμους καὶ ὁρδίους.

ἔξοκέλλω, κυρ. ἐπὶ πλοίου: πίπτω ἔξω εἰς τὴν ἔηράν· ἔπειτα μετφρ.: **ἔλαθον** ἔμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν ἀλλ' εἰς λόγου μῆκος **ἔξοκείλας** χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω (ἀνεπαισθήτως) ὑπερέβην τὰ δρια ἐπιστολῆς καὶ παρεξετόπην εἰς μῆκος λόγου.

ἔξόμνυμαι ἀρνοῦμαι μεθ' ὅρκου (τὴν μαρτυρίαν).

ἔξορμῶ (-έω) ἀγκυροφοιλῶ.

ξέζουσία δικαίωμα.

ἐπακτίδες ἐπείσακτος, ἔπηλυς, ξέωθεν ἐλθών· **ἢ** (δηλ. πόλει)
λεώς οὐκ ἐπακτίδες ἀλλοθεν.

ἐπάρχω (μετὰ γνκ.) εἶμαι ἀρχων τινός, ξέουσιαζω τινά.

ἐπεξέρχομαι καταδιώκω, τιμωρῶ· **παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξ-**
ελθοῦσιν (ἐστὶν) ἐπιβαρύνουν τοὺς μὴ δικαίως τιμωρήσαν-
τας (αὐτά, τὰ ἀδικήματα).

ἐπέοικε ἀρμόζει, ταιριάζει.

ἐπὶ μετὰ δτκ.: τὸ εἶναι τι ἐν τῇ ξέουσίᾳ τινός· **τὸ ἐπὶ τούτῳ**
μέρος ὅσον ἔξηρτατο ἀπὸ τοῦτον.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸν πόδα μου ἐπάνω, πατῶ εἰς τι.
ἐπιδείκνυμι δεικνύω.

ἐπίδειξις· ἐπίδειξιν ποιοῦμαι δεικνύω.

ἐπίδοξός είμι προσδοκῶμαι, ὑπάρχει ἐλπὶς (ἰδέα) περὶ ἐμοῦ,
ὑποθέτει (φαντάζεται) τις περὶ ἐμοῦ.

ἐπίκιτητος (χώρα) χώρα προστεθεῖσα εἰς τὴν κληρονομίαν τινός·
χῶραι ὑστερον ἐπίκιτητοι γενόμεναι κατόπιν ἀποκτηθεῖσαι.

ἐπισκοπῶ ἐπιβλέπω.

ἐπίσπη, βλ. **ἐφέπω.**

ἐπιστέλλω γράφω· **ἐπιστεῖλαι σοι ταῦτα πρὸ τῆς στρατείας**
(δηλ. τῆς ἐναντίον τῶν Θρακῶν).

ἐπιστρατεύομαι ἐκστρατεύω· **οἱ ἐπιστρατεύσμενοι** οἱ ἐχθροί.
ἐπιτηδεύω ἀσκῶ, πράττω· **κατὰ τῶν τάναντία ἐπιτηδευόντων·**

καὶ δι' ἀ οὐκ ἀλόγως ἀνδρείαν ἐπετήδευσαν, ἐπίστασθε...
καὶ ἡ αἰτία, δι' ἣν οὐχὶ ἀπερισκέπτως ἔδειξαν ἀνδρείαν, εἶναι
αὕτη: γνωρίζετε...· **οὐ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετήδευον.**

ἐπιτίμιον ποινή, τιμωρία· **τὰ ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμια** αἱ ἐκ τῶν
νόμων ἀπορρέουσαι ποιναί, αἱ νόμιμοι ποιναί.

ἐπιτιμῶ ψέγω, κατακρίνω· **πλεῖστα πάντων ἐπιτετίμητα (τῇ**
πόλει) ἔχω ψέξει τὴν πόλιν περισσότερον ἀπὸ ὅλους (τοὺς ἄλ-
λους δήτορας).

ἐπιφανῆς πασίγνωστος· **ἐπιφανῆς τε...διὰ τὸν ἔκπλουν=ἐπι-**
φανῆς...διά τε τὸν ἔκπλουν.

ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσὶ ξέουν δώσει τὸ ὄνομά των εἰς τὴν
χώραν· βλ. **ἡρωες.**

ἔρανος ἔταιρεία, τῆς δποίας οἱ μετέχοντες συνεισέφερον κατὰ
μῆνα **τοὺς ἔρανους**, δηλ. ποσόν τι χρηματικόν, διὰ νὰ βοη-

θοῦν οἰκονομικῶς δυστυχοῦντας καὶ ἀναξιοπαθοῦντας ἔταιρους, οἵτινες ἐζήτουν τὴν βοήθειαν ταύτην· ἀλλ᾽ ὁ λαβὼν **τοὺς ἔρατδον** ἀποκατασταθεὶς ὥφειλε ν' ἀποδώσῃ αὐτούς· ὅθεν **τοὺς ἔρατδον** διενεγκεῖν = νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἔρατδον τὰς ὥφειλάς του.

ἔρατδος ἀγαπητός, ἀξιέραστος, θελκτικός.

Ἐρεχθεὺς βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς, υἱὸς τῆς Γῆς ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, μεθ' ἣς οὗτος ἐλατρεύετο ἐν τῷ ἀρχαίῳ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ναῷ, τῷ Ἐρεχθείῳ· ὅτε οἱ Ἐλευσίνιοι μετὰ τῶν Θρακῶν ἐπῆλθον κατὰ τῆς Ἀττικῆς, ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ αὐτοῦ φονεύσαντος καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν Εὔμολπον.

ἔσθλος καλός· **ἔσθλος νοῦς** διαυγῆς νοῦς.

ἔστρογεσαν, βλ. **στορέννυμι**.

ἔταιρος φίλος.

ἔτέρωθι ἀλλαχοῦ, ἐν ἄλλῳ τόπῳ· **ἔτέρωθι μὲν ἀτυχῶν . . . ἐν ταῦθα δὲ - (δηλ. ἀτυχῶν) παρ' οἷς** (= παρὰ τούτοις, οὓς) **προύδωκε . . .**

εὐαγγελίζομαι ἀγγέλλω εὐχάριστα νέα, εὐχαρίστους εἰδήσεις· **ῶσπερ τῇ πατρίδι μεγάλας εὐτυχίας εὐαγγελιζόμενος** ὡσὰν νὰ ἔφερεν εὐχαρίστους εἰδήσεις περὶ μεγάλων εὐτυχιῶν διὰ τὴν πατρίδα.

εὐάγωγος εὐκόλως ἀγόμενος, ὅδηγούμενος· **ἡ πόλις εὐαγωγοτέρα** ἔστι **ὑπὸ τῶν τυχόντων** ἡ ἡμετέρα πόλις εὐκολώτερον δύναται ν' ἀχθῆν ὑπὸ τῶν τυχόντων (εἰς οἶανδήποτε πολιτικὴν μερίδα).

εὐδοκιμῶ ἐκτιμῶμαι· **ἐκεῖνα** (ἐκεῖναι αἱ πράξεις) **παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκιμεῖν** (πρτκ.).

εὐλογία ἔπαινος, ἔγκλωμον.

εὐμεταχείριστος εὐκολοκυβέρνητος.

Εὔμολπος βασιλεὺς τῆς Θράκης· κατὰ τὸν μῦθον ἐπῆλθε κατὰ τῆς Ἀττικῆς, ἵνα καταλάβῃ τὴν χώραν, τῆς ὅποίας κυρίαρχος ἦτο πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς ὁ πατήρ του Ποσειδῶν.

εὔορκος σύμφωνος μὲ τὸν ὄρκον.

εὐπετῶς εὐκόλως.

ἔφέπω (ἀόρ. β' **ἔπέσπον**, ὑπτκτ. **ἔπισπης, η**) ἀκολουθῶ, εὐρίσκω.

ἔφορῶ βλέπω.

ἔχθρος μισητός (ώς δχληρός).

ἔχω 1) ἔχω (ώς) σύζυγον· δέ **ἔχων τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ**· 2) γνωρίζω, ήξενόω, ἔξασκω· **τοῖς ἔχουσι ταύτην τὴν τέχνην** (δηλ. τοῦ διαβάλλειν)· 3) συνεπάγομαι, φέρω, προκαλῶ· **τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων (=τὰ τοιαῦτα ἔργα, οἴα τὸ αἰρεῖν τὰ τείχη) φθόνον ἔχει**· 4) ἀμτβ.: διάκειμαι· **οὐχ ὁμοίως ἔχω πρός τινα τῇ εὐνοίᾳ δὲν διάκειμαι ὁμοίως πρός τινα ὡς πρός τὴν εὐνοιαν (ἀγάπην), δὲν ἀγαπῶ ὁμοίως τινά· οὕτως ἔσχον πρός ἀρετὴν οὕτω διετέμησαν πρός τὴν γενναιότητα, τόσον γενναιοὶ ἔγιναν· οὕτω... εἶχον πρός τὴν ἀνδρείαν· δτι πρός σὲ μὲν διὰ τήν... οὕτως ἔχουσι, ἐμοὶ δέ, διότι...—δτι σοὶ μὲν φθονοῦσι διὰ τήν..., ἐμοὶ δέ, διότι...**

Z

Ζεὺς σωτήρ, τὸ ίερὸν τούτου ήτο ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν.

H

ἥέ (ἐπὶ διαξεύξεως)=**ἥ.**

ἥντινοῦν βλ. **δστισοῦν.**

ἥ που βεβαίως

ἥριον, **τό**, τάφος.

ἥρωες οἱ δέκα ἔγχωροιο **ἢ ἐπιχώριοιο** ἥρωες τῶν Ἀθηναίων (δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ, δέκαοψ), ἐκ τῶν διοίων ὀνομασθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους κατασταθεῖσαι (τῷ 508) δέκα φυλαὶ τῆς Ἀττικῆς (**ἐπώνυμοι ἥρωες**)· **οἱ ἥρωες οἱ... ἰδρυμένοι** οἱ ἥρωες, τῶν διοίων τὰ ὄγάλματα ἔχουν στηθῆ....

Θ

θᾶττον=ρᾶσον.

θεραπεύω πόλιν προσοικειοῦμαι πόλιν, κερδαίνω τὴν φιλίαν πόλεως.

θέσμια, **τά**, οἱ θεσμοί· **προγόνων παλαιὰ θέσμια** (δηλ. τὴν ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν κυριαρχίαν τῆς Ἀθηνᾶς) **ἐκβαλεῖ.**

θεωρῶ παρατηρῶ· **ταῦτα ἐμοῦ θεωρήσατε**, ὡς ποιουμένου... παρατηρήσατε (προσέξατε) τὰ ἔξης, τὰ ὅποια ἐπραξα ἐγώ, ὡς ἀνθρωπος ποὺ θέλει νὰ κάμῃ....

θηητὸς ἵδεῖν ἀξιοθέατος.

θήκη τάφος.

θήλεια (οὐσ.) θυγάτηρ.

θηλύνω (μετ' αἰτ.) ἐκθηλύνω τινά, καθιστῶ τινα ἄνανδρον· **πολλοὺς ἔθηλυνε** (γνωμικ. ἀδό.) εἰς μάχην ὁρμωμένους.

Θρῆξ (ἐπιθ.) = **Θρακικός**. Θρῆξ λεώς.

θυμὸς 1) ψυχή· **θυμὸν ἀποπνείοντα**· 2) θάρρος· **ποιοῦμαι θυμὸν** λαμβάνω θάρρος· ή δτκ. **θυμῷ** ἐπιρρηματικῶς: θαρραλέως.

θυσίαι· αἱ ἐν τοῖς νόμοις θυσίαι = **αἱ ἐν τοῖς νόμοις ὀρισμέναι θυσίαι** αἱ νόμιμοι θυσίαι.

|

ἰαμβεῖον ιαμβικὸς στύχος, στύχος συνιστάμενος ἐξ ίαμβων· ὁ δὲ **ἰαμβὸς** μετρικὸς ποὺς ἀποτελούμενος ἐκ δύο συλλαβῶν, μιᾶς βραχείας καὶ μιᾶς μακρᾶς (—). Οἱ ἐν Λυκ. § 92 παρατιθέμενοι 4 ιαμβικοὶ στύχοι εἶναι ἀγνώστου ποιητοῦ· οἱ δὲ ἐν § 100 παρατιθέμενοι 55 στύχοι εἶναι ἀπόσπασμα ἀπολεσθείσης τραγῳδίας τοῦ Εὐριπίδου, ἥτις ὠνομάζετο **Ἐρεχθεύς**.

ἴδιος προσωπικός· τοῖς ἴδιοις κινδύνοις μὲν προσωπικούς μου κινδύνους· ὁ Λυκοῦργος, ἐάν ἐκ τῆς βασάνου τῶν δούλων ἀπεδεικνύετο ὅτι ψευδῶς κατηγόρει, ἡτο ὑποχρεωμένος ἐν περιπτώσει βλάβης τῶν δούλων κατὰ τὴν βάσανον ν̄ ἀποζημιώσῃ τὸν κύριον αὐτῶν, τὸν Λεωκράτην.— **Ἐπίση.** 1) προσωπικῶς· **ώστε τὸν ἴδια κινδυνεύοντα δοκεῖν . . .** εἰς τὰς δημοσίας δίκας ὁ κατήγορος, ἐάν δὲν ἐλάμβανεν ὑπὲρ ἕαυτοῦ τὸ πέμπτον τῶν ψήφων τῶν δικαστῶν, κατεδικάζετο εἰς πρόστιμον 1000 δραχμῶν· 2) πρὸς ἴδιους σκοπούς· **οὐκ ἴδια πολεμοῦντες.**

ἴδιώτης ἀπειρος.

Ἴππαρχος υἱὸς τοῦ Χάρμου· οὗτος, ὅτε ποτὲ ἐδικάζετο διὰ προδοσίαν, δὲν προσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ᾽ ἔφυγεν ἐξ **Ἄθηνῶν** ἀφήσας τὴν ὑπόθεσίν του ἐρήμην· διὰ τοῦτο κατεδικάσθη εἰς θάνατον· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινὴ εἰς τὸ σῶμά του, σι **Ἄθηναιοι ἀφ'** οὐ κατεβίβασαν τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα του ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ ἀφ' οὗ τὸν

ἀνέλυσαν καὶ τὸν ἔκαμαν στήλην, ἐψήφισαν νῦν ἀναγράφωνται εἰς ταύτην οἱ κακοῦργοι καὶ οἱ προδόται.

Κ

καδίσκος ὑδρία (κάλπη), εἰς τὴν διοίαν οἱ δικαστιὶ ἔρριπτον τὰς ψήφους. Ἡ ψηφοφορία τῶν δικαστῶν ἐγίνετο συνήθως ὡς ἔξῆς: Ἐκαστος δικαστὴς ἐλάμβανε δύο ψήφους—δισκάρια χαλκᾶ ἔχοντα αὐλίσκον· ἐν τῷ μέσῳ προεξέχοντα—τετρουπημένην καὶ πλήρην· καὶ ή μὲν τετρουπημένη ἥτο ή καταδικαστικὴ ψῆφος, ή δὲ πλήρης ή ἀθφωτική· ἐπειτα ἔκαστος τῶν δικαστῶν ἔρριπτεν ἦν ψῆφον ἥθελεν εἰς ἓνα καδίσκον καλούμενον **κύριον**, τὴν δὲ περισσεύουσαν εἰς δεύτερον καλούμενον **ἄκυρον**· μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας οἱ ὑπηρέται λαβόντες τὸν **κύριον** καδίσκον ἐκένουν αὐτὸν ἐπὶ ἀβακος, οἱ δὲ ἐπὶ τὰς ψήφους τεταγμένοι ἥριθμουν χωρίζοντες τὰς τετρουπημένας ἀπὸ τῶν πλήρων· δι πόρεδρος τοῦ δικαστηρίου ἥθροιζε τὰς ψήφους, τοῦ μὲν ἐνάγοντος τὰς τετρουπημένας, τοῦ δὲ ἐναγομένου τὰς πλήρεις, καὶ διὰ τοῦ κίρυκος ἀνήγγελε τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων· ἐνίκα δὲ δι λαβών τὰς περισσοτέρας ψήφους· ἀν δὲ ἥτο ἴσοψηφία, δι ἐναγόμενος, διότι προσετίθετο ὑπὲρ αὐτοῦ μία ἀθφωτικὴ ψῆφος, ή τῆς Ἀθηνᾶς. Κατὰ τὰς **εἰσαγγελίας** ὅμως διέφερε κάπως δι τρόπος τῆς ψηφοφορίας· κατ’ αὐτὰς ἐγίνετο χοήσις δύο καδίσκων, ἐκ τῶν διοίων δι μὲν εἰς ἥτο δι ἀθφωτικὸς (**ὁ ἀπολύων**), δι δὲ ἄλλος δι καταδικαστικὸς (**ὁ ἀπολύς**), δι δὲ δικαστὴς ἐλάμβανε μίαν μόνην ψῆφον (κογχὺλιον), τὴν διοίαν ἔρριπτεν εἰς ὄντινα ἐκ τῶν καδίσκων ἥθελεν οὕτως ὅμως, ὥστε ή ψηφοφορία παρέμενε μυστική. Ἐκ τῶν δύο καδίσκων τῶν ἀναφερομένων ἐν Λυκ. § 149 δι μὲν καδίσκος προδοσίας εἶναι δι ἀθφωτικὸς καὶ ψῆφοι ὑπὲρ ἀναστάσεως τῆς πατρίδος αἱ εἰς αὐτὸν ἁρπάζομεναι, δι δὲ καδίσκος σωτηρίας δι καταδικαστικὸς καὶ ψῆφοι ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ εὑδαιμονίας αἱ εἰς αὐτὸν ὁιτόμεναι.

καθίστημι καθίστημι τινα εἰς τὰς ἐσχάτας συμφοράς φέρω τινὰ εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον· προκμ. **καθέστημα** = εἰμί· μηνύειν τοὺς καθεστῶτας ἐνόχους· ἔλαττον καθέστηκε.
καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ μεγάλα βεβλαφώς εἴη (δι Λεωκράτης διὰ τῶν εἰδήσεων ποὺ μετέδωκεν εἰς Ῥόδον) **τὴν πεντηκο-**

στήν, μετέχων (ἐνδτκ.) **αὐτῆς**. 2) τότε, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ ὁρίως οἰκοῦμεν ἄν σε. 3) καὶ δὴ καὶ καὶ μάλιστα. **καιρός** περίστασις, κατάστασις τῶν πραγμάτων. **τότε** (ὅτε δηλ. ὁ Ἰσοκρ. ἔγραφε τὸν λόγον του τὸν ἐπιγραφόμενον «Φίλιππος» ἢ πρὸς Φίλιππον) ἀλλος ἢν **καιρός** ἐν **καιρῷ μᾶλλον** ἐν καταλληλοτέρᾳ περιστάσει.

κακότης δυστυχία.

κάκωσις κακὴ μεταχείρισις, παραμέλησις.

Καλλίστρατος υἱὸς τοῦ Καλλικράτους ἐξ Ἀφιδνῶν, εὐγλωττότατος ὁ γῆτωρ τοῦτον ἀκούσας δὲ Δημοσθένης (παιδίον ὧν) ἀγορεύοντα ἐν δημοσίᾳ δίκη περὶ τοῦ Ὡρωποῦ, ἥσθιάνθη μέγαν ἔρωτα πρὸς τὴν ἑτοιμικήν. Διηγόμενε τὴν πολιτικὴν τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 374—362 μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην (362) κατηγορήθη λέγειν μὴ τὰ ἀριστα καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον· ἀλλ’ ἵνα διαφύγῃ τὴν τιμωρίαν αὐτὴν ντεβλήθη εἰς ἑκουσίαν ἔξοδίαν εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην· ἐπιθυμήσας δὲ ἐπειτα τὴν πατρίδα του μετέβη εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν (τῷ 361), δτε καὶ συνέβησαν τὰ ὑπὸ τοῦ Λυκ. ἐν § 97 ἀναφερόμενα.

καλός τὸ οὐδ. **τὸ καλὸν** ἡ τιμή, ἡ δόξα.

κάρη κεφαλή, κόμη.

κατὰ 1) μετὰ γνκ.: α) πρὸς βλάβην τινός· **τὴν ἀπαγγελίαν**, ἢν ἐποιήσατο **καθ'** ὑμῶν· β) πρὸς δήλωσιν χρονικῆς διαρκείας· **κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος** (= διὰ παντὸς τοῦ χρόνου) διῆδον τὸν χρόνον, γιὰ πάντα. 2) μετ' αἰτ.: α) ἐν σχέσει πρός, ὡς πρός τι· **τὸ καθ' αὐτὸν μέρος** ἢ **τὸ καθ' ἔαυτὸν** ἢ **κατὰ τὸ ἔαυτοῦ μέρος** ὅσον ἔξηρτάτο ἀπὸ αὐτόν· **κατὰ τὴν τούτου προσαίρεσιν** ὅσον ἔξηρτάτο ἐκ τῆς θελήσεως αὐτοῦ· β) πρὸς δήλωσιν τρόπου· **καθ'** δ, τι (=δπως) ἢν αὐτοῖς δοκῇ· γ) μετ' ἀφηρημ. οὐσ. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ.: **κατὰ φύσιν** φυσικά.

καταγιγνώσκω 1) μετὰ γνκ.: ἐκδίδω ἀπόφασιν καταδικαστικὴν ἐναντίον τινός, καταδικάζω τινά· 2) μετὰ γνκ. καὶ αἰτ.: καταδικάζω τινά εἰς τι· 3) μετ' ἀπόμφ.: κατηγορῶ ὅτι... **κατέγνω προπετέστερον σε κινδυνεύειν**.— Πιθκ.: **τὸ ἀδίκημα κατεγγωσμένον** ἔστι· ἀ δὴ **κατέγνωσται**... τούτοις **ὑμεῖς ἐναντία ψηφιεῖσθε**; κατ' ἔννοιαν: λοιπὸν ὅταν ταῦτα τὰ ἀδι-

- κήματα ἔχουν καταδικασθῆ . . . σεῖς θὰ ψηφίσετε ἐναντία πρὸς ταύτας τὰς (καταδικαστικὰς) ἀποφάσεις ;
- κατάγω πλοῖον** ἄγω ἐμπορικὸν πλοῖον εἰς τὸν λιμένα (πρὸς ληστείαν ἢ εἰσπραξιν λιμενικῶν τελῶν) : πθτκ. : **κατάγομαι** καταπλέω εἰς τὸν λιμένα.
- καταδεέστερος** ὑποδεέστερος, κατώτερος : ἐπίρρ. : **καταδεέστερον (ταῖς εὐνοίαις)** διάκεινται διάκεινται ἐλλιπέστερον κατὰ τὴν εὐνοιαν (ἀγάπην) : ἀγαποῦν δὲ λιγότερον.
- καταλύω** (μετ' αἰτ. προσ.) καταβάλλω, καθαιρῶ τινα.
- καταμελῶ** (μετὰ γνκ.) ὅλως διόλου ἀμελῶ τινος.
- καταπτήσσω** ζαρώνω προκμ. : **κατεπτηχῶς** ζαρωμένος, μαζευμένος ἀπὸ φόβου.
- καταρρυπαίνω** λίαν ὁυπαίνω, λερώνω.
- καταψεύδομαι** (μετ' αἰτ. καὶ γνκ.) καταμέτω ψευδῶς τι κατά τινος ἢ τὰ μὴ δύντα τοῦ αὐτῶν δεσπότου **κατεψεύσαντο (ἄν.)**.
- καταψηφίζομαι** 1) ἀπολύτως : καταδικάζω τοῦτον νῦν κολάστε **κατεψηφισμένοι** (διὰ τῆς καταδίκης) 2) μετὰ γνκ. : καταδικάζω τινά 3) μετὰ γνκ. καὶ αἰτ. : καταδικάζω τινὰ εἰς τινί **καταψηφίζεσθαι τῆς πατρίδος θάνατον καὶ ἀνδραποδισμόν** 4) δ προκμ. μὲν πθτκ. σημασίαν : **ἀ κατεψηφισται** ὑφ' ὑμῶν.
- κατεπείγω** (ἀμτβτ.) σπεύδω, βιάζομαι τὰ μᾶλλον **κατεπειγοντα** τὰ πολὺ σοβαρώτερα, σπουδαιότερα (ὅπως εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς προφυλάξεως τῆς ζωῆς ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους . **κατέχω** συγκρατῶ, διατηρῶ.
- κατηγορία** τίτλος κατηγορίας (περιλαμβάνων τὸ πολλαπλοῦν ἀδίκημα τοῦ Λεωκράτους [προδοσίαν, δήμου κατάλυσιν, ἀσέβειαν, γονέων κάκωσιν, λιποτάξιον, ἀστρατείαν]).
- κατηγορῶ** τὰ κατηγορημένα = τὰ γεγραμμένα (βλ. γράφω) ἀναμνησθέντες τῶν κατηγορημένων ποιήσατε Λεωκράτη παράδειγμα, διτὶ οὖ πλέον ἵσχύει . . .
- κατορθῶ** ἐπιτυγχάνω, νικῶ.
- κεν = ἄν.**
- Κηφισός** ποτάμιος θεός τῆς Ἀττικῆς.
- κινδυνεύω** ἐκθέτω τὸν ἑαυτόν μου εἰς κίνδυνον κατηγορίας δ **κινδυνεύων** δ κατηγορούμενος.
- κινῶ** μετακινῶ.

Κλεοπάτρα ἀδελφὴ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ σύζυγος τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου, ἀντὶ τοῦ δποίου κατὰ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατείαν τον ἐβασίλευε.

κλῆρος μέρος γῆς, κτήμα, περιουσία.

κλητεύω καλῶ εἰς τὸ δικαστήριον· βλ. **ἀναβαίνω** (ἐν τέλει).

κοινὸς 1) ἀνήκων εἰς πολλούς, δημόσιος. **κοινὰ** ἵερα δημόσιαι ἰεροτελεστίαι. **κοινὰ πράγματα** δημόσιαι ὑποθέσεις. **κοινὰ κοίσεις** = δημόσιοι ἀγῶνες ἢ δημόσιαι δίκαια. τὰ **κοινὰ τῶν ἀδικημάτων** τὰ ἀδικήματα ποὺ βλάπτουν ὅλους. **κοινὰς καὶ τὰς προφάσεις** ἔχειν (ἐκ τοῦ νομίζειν) τῆς πρὸς αὐτοὺς διαφορᾶς ὅτι φέρουν ἐν ἑαυτοῖς (ἔμπεριέχουν) δι' ὅλους καὶ τὰς ἀφορμὰς τῆς πρὸς αὐτοὺς (δηλ. τοὺς παρανομοῦντας) ἔχθρας. τὰ **κοινὰ** τὸ γενικὸν καλόν· ὁ **ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεκθανόμενος**. 2) **κοινὸν** ἡ πολιτεία· ἔκεινο οὐ τὸ πλεῖστον ἐν **κοινῷ μέρος** (δηλ. ἔστι) τὸ ἔξῆς εἶναι ἔκεινο, τὸ δποῖον διὰ τὴν πολιτείαν ἔχει τὴν μεγίστην σπουδαιότητα. 3) τὸ **κοινὸν** ἡ «κυβέρνησις», αἱ ἀρχαί· τὸ **κοινὸν καὶ τὸ βουλευσόμενον**. — Ἐπίρρ.: **κοινῇ** δημοσίᾳ· **καὶ κοινῇ καὶ ἴδιᾳ** καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ καὶ ἐν τῷ ἴδιωτικῷ βίῳ.

κοινωνῶ (μετὰ γν..) πράττω τι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, συμμετέχω τινός· **οὐχ ὅμοίως** (δηλ. τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν) τῆς τύχης **έκοινώνησαν** δὲν ὑπῆρξαν ἐπίσης εὔτυχεῖς (τυχεροὶ) ὅπως ἄλλοι γενναῖοι ἄνδρες (οἵτινες ἐπιστρέψουν νικηταί· ὡς π. χ. οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ Μαραθῶνος). ὃν οὐδεὶς ἀν πονηρὸς **κοινωνήσειεν**.

κονορίδιος νόμιμος.

κρατῶ 1) μετὰ γν. : a) πράγμ.: γίνομαι κύριος τινος· **Κῦρος κρατήσας τῶν πραγμάτων** β) προσ. : νικῶ τινα· ἀλλὰ τῶν μὲν βαρβάρων (δηλ. τῶν Θρακῶν) **κρατεῖν**. 2) μετ' αἰτ. : καταβάλλω, νικῶ τινα· τὸν στόλον **έκρατησαν**.

κρίνω φέρω πρὸ τοῦ δικαστηρίου, κατηγορῶ· πιθκ.: ὁ **κρινόμενος** ὁ κατηγορούμενος· πιθκ. προκ. **κένωμα** θεωροῦμαι· παρ' ὑμῖν **ἀναίδεια καὶ προδοσία καὶ δειλία κένωται κάλλιστον** θεωρεῖται ὡς τὸ φραιστερὸν κόσμημα.

κρίσις 1) ἀπόφασις· **ἀείμνηστον καταλείψει τὴν κρίσιν**. 2) κατηγορία· ἡ τούτοις τὰδικήματα (=τοὺς ἀδικοῦντας) παραδιδοῦσα **κρίσις**.

κρύβδην κρυφίως, μυστικά.
κτανεῖν, ἀόρ. β' τοῦ **κτείνω**.
Κῆρος ὁ νεώτερος, ὁ γνωστὸς ἐκ τῆς Κύρου Ἀναβάσεως.

Λ

λάβοιν=λάβοιμι.

λαγχάνω 1) μετ' αἰτ. πράγμ.: λαμβάνω διὰ κλήρου τι· **ὅς εἰληχυίας** τῆς Ἀθηνᾶς τὴν χώραν· 2) ἐπὶ δημοσίων ἀρχόντων: λαμβάνω ὑπούργημά τι διὰ κλήρου· **οἱ λαχόντες** ἔκεινοι, εἰς τοὺς ὅποιους ὁ κλῆρος ἔπεσε· **ὑφ' ὑμῶν** τῶν δικάζειν λαχόντων.

λαμβάνω συλλαμβάνω· **τοὺς φυγόντας** τὴν πατρίδα λαβοῦσα. **λανθάνω** λανθάνει μέ τι διαφεύγει τὴν προσοχήν μου κάτι λέληθέ μέ τι ἄγνοῶ τι.

λέμβος, δ, ἥ λέμβος· ἐπὶ τὸν λέμβον, τὸν ἀνήκοντα εἰς τὴν ναῦν τὴν ἀγκυροβόλουσαν παρὰ τὴν ἀκτήν· δι' αὐτὸν καὶ τὸ ἄρθρον.

λιποτάξιον, τό, λιποταξία.

λόγος 1) κενοὶ λόγοι, λόγια· **ἴνα** δὲ μὴ λόγον οἴησθε εἶναι... 2) συμβουλή· ἀλλὰ (**ἴνα**) τὸ συμβεβηκός ἐμαρτύρει τοὺς λόγους δραθῶς ἔχειν τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημένους ὅτι αἱ συμβουλαί μου αἱ δοθεῖσαι περὶ αὐτῶν (τῶν πραγμάτων, δηλ. περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προφυλάξεως τῆς ζωῆς ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους) ἥσαν δραθάν· 3) ἐκτίμησις· **οὐδένα** λόγον ἔχω περὶ τινα οὐδεμίαν ἀξίαν ἀποδίδω εἰς τινα. **λοχεύματα**, τά, τὸ τέκνον.

Λυκίδας εἰς τῶν ἐν Ἀθήναις πεντακοσίων βίουλευτῶν, ὅστις τῷ 479, ὅτε ὁ στρατηγὸς τῶν Περσῶν Μαρδόνιος ὑπέβαλεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους προτάσεις περὶ ὑποταγῆς, ἔξέφρασε τὴν γνώμην ὅτι συμφέρει νὺν δεχθοῦν τὰς προτάσεις ταύτας πρὸς πρόληψιν τελείας καταστροφῆς. Οἱ Ἀθηναῖοι τοσοῦτον ἔξωργίσθησαν διὰ τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Λυκίδου, ὡστε ἐφόνευσαν διὰ λιθοβολισμῶν ὅχι μόνον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του.

Μ

μάρναμαι μάχομαι, πολεμῶ· **ἄνδρος ἀγαθὸν** (κτυόμ.) **μαρνάμενον** ἐν φ μάχεται γενναίως.

μέλει μοὶ τυνος ἐνδιαφέρομαι διά τι.

Μενέλαος δανειστής τοῦ Λεωκράτους, πρεσβεύσας ποτὲ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν.

μένω μένω ἀκλόνητος· μένω ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων δὲν μεταβάλλω γνώμην.

μέσος κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν εἰς τὸ μέσον τῆς ἀκτῆς.

μεστὸς στάσεως στασιώδης, στασιαστικός.

μετά, μετὰ γν. : τῇ βοηθείᾳ τινός· μετὰ τῶν οἰκετῶν.

μεταλλάσσω χώραν ἀνταλλάσσω χώραν, πηγαίνω εἰς νέαν χώραν· μεταλλάσσω τὸν βίον ἀποθνήσκω.

μέτειμι (**μετὰ + εἰμί**) μετὰ δτκ. : εἴμαι μεταξύ τινος· **τοῖσι μετέσσεται** ἀπροσ. : **μέτεστι μοὶ τυνος** μετέχω τινός· τί παίδων τῶν ἔμῶν μέτεστι μοὶ; τί μὲ διφελοῦν τὰ παιδιά μου; ὃν καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστιν.

μὴ δτι=μὴ εἴπω δτι=οὐ μόνον εἰς τούτους (δηλ. τοὺς γονέας) μὴ δτι ἀμαρτεῖν, ἀλλὰ μὴ καταναλῶσαι τὸν αὐτῶν (=ἡμῶν αὐτῶν) βίον...

μικρὸς ὀλίγος· ἢ δτκ. **μικρῷ** ὡς ἐπίρρο. : ὀλίγον· **μικρῷ πλείω**. **μνημεῖα** τάφοι· τὰ μνημεῖα αὐτῶν ἀφανίζων διότι ἄφινεν (εἰς τοὺς ἔχθροὺς) νὰ καταστρέψουν...

μόνος ὑπερθήτκ. : **μονώτατος** ἐντελῶς μόνος.

μυθωδέστερον κάπως μυθῶδες.

N

ναίω κατοικῶ.

ναύηληρος ὁ ἴδιοκτήτης ἢ κύριος πλοιού.

νεμεσητὸς ἀξιοκατάριτος, προκαλῶν τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν.

νεώριον, τό, τόπος, ἔνθα τὰ πλοῖα καὶ πάντα τὰ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντα σκεύη κλπ. φυλάσσονται, ναύσταθμος.

νιν (**παρὰ τοῖς τραγικοῖς**)=**μιν=αὐτόν, αὐτήν, αὐτό.**

νόμιμος τὰ **νόμιμα** 1) οἱ θεσμοί, οἱ νόμοι· ἢ **τοῖς ὑμετέροις νομίμοις**· καὶ... τὰ δποῖα κατὰ τούς... **τοῖς κείνων πειθόμενοι νομίμοις**· 2) αἱ συνήθειαι, τὰ ἔθιμα· **διθνεῖα τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς νομίμοις**· 3) αἱ συνήθεις (αἱ νόμιμοι) τιμαὶ (αἱ προσφερόμεναι εἰς τοὺς νεκρούς, ὡς αἱ χοαί, τὰ ἐναγίσματα κ.τ.τ.)· **τοὺς τετελευτηκότας οὐκ εἴσασε τυχεῖν τῶν νομίμων**· καὶ **τῶν νομίμων ἀποστερῶν**.

Ξ

Ξυπεταιών δ ἐκ **Ξυπέτης**, ἀρχαίου δήμου τῆς Ἀττικῆς (κατὰ τὴν νῦν Ἄγ. Ἐλεοῦσαν, μεταξὺ Καλλιθέας καὶ Τζιτζιφιῶν).

Ο

δδὸς (=οὐδὸς) κατώφλιον· ἐπὶ γῆρως δδῷ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς ἐκ τοῦ γῆρατος μεταβάσεως εἰς τὸν θάνατον: εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

δθεν δὴ ἐκ τοῦ ἔξης δὲ προπάντων.

δθνεῖος ξένος.

δλος· τὰ δλα πράγματα τὸ κυριώτατον, τὸ σπουδαιότατον ἀπὸ δλα (δηλ. ἡ ζωή).

δμογνωμόνως δμοφώνως.

δμοδος, σν γειτονικός· δτι τὴν μὲν χώραν Θετταλοὶ (**δμοδόν σοι τυγχάνουσιν ἔχοντες**), τὴν δὲ δύναμιν ἡμεῖς δμοδόν σοι τυγχάνομεν **ἔχοντες**.

δμόσπορος, ον δ ἐκ τῆς αὐτῆς σπορᾶς, δ ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων καταγόμενος· ώς οὐσ.: ἀδελφή· καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ (δηλ. τὸν Ἐρεχθέα) δύο θ' δμοσπόρω.

δπις φόβος (δι^τ ἐπικειμένην τιμωρίαν ἢ ἐκδίκησιν).

δπως, τελκ. σύνδεσμος· μεθ' υποτκτκ. μετὰ τοῦ ἄν: **δπως ἄν** ἀπατήσῃ=ἴνα ἀπατήσῃ.

δρθὸς ἀνήσυχος, τεταραγμένος.

δσος· δσα (αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς) δὲ μὴ σφόδρα περιείληφε..., μείζω δέ..., ἀπασι δ... ἔνοχός ἐστιν, κατ' ἔννοιαν: δταν δμως πρόκειται περὶ ἐκείνων τῶν ἀδικημάτων, τὰ δποῖα δὲν ἔχει αὐστηρῶς περιλάβει δνομάσας αὐτὰ δι^τ ἐνὸς δνόματος, καὶ δταν τις ἔχῃ διαπράξει μεγαλύτερα ἀδικήματα τούτων (δηλ. τῶν ἐνὶ δνόματι προσηγορευμένων) καὶ εἶναι ἔνοχος εἰς δλα αὐτὰ ἀνεξαιρέτως.—Τὸ οὐδ. δσον μετὰ τὸ τοσοῦτον 1) μεθ' δριστ.=δστε· τοσοῦτον ἀφέστηκα... δσον ἐγὼ μὲν ἐβουλόμην... 2) μετ' ἀπομφ.: δσον διὰ νά...· ἐπὶ τοσοῦτον ἔξαρκεσει σοι... δσον καταστῆσαι.

δστισοῦν, ἡτισοῦν, δτιοῦν δστισδήποτε· οὐδὲ ἡτινοῦν οὐδὲ οἰαδήποτε, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην.

οὐ μὴν ἀλλὰ ἀλλ' δμως.

ούνδος = δ ἐνός.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο 1) μετὰ τοῦ **αὐτός· τοῦτ' αὐτὸν** ἀκρι-
βῶς· **τοῦτ' αὐτὸν πρῶτον** (δηλ. ποιεῖ)· 2) καὶ **ταῦτα** καὶ μά-
λιστα.

δύφρα = ἔως· δύφρος . . . **ἔχη = ἔως** ἀν **ἔχη** ἐν δύσφι κατέχει (αὐτούς,
δηλ. τοὺς νέους).

Π

πάθος πάθημα, συμβάν· **ταῦτα τοῖς ἥδη διὰ τὸ πάθος** ὑπὸ¹
πάντων ἔγνωσμένους ταῦτα, τὰ ὅποια πάντες τώρα ἀποδέ-
χονται (ἔγκρινουν) διδαχθέντες ἐκ τοῦ παθήματος (ἐκ τοῦ συμ-
βάντος).

παλαιός· μικρὰ τῶν παλαιῶν (οὐδ.) μερικὰ (γεγονότα) ἐκ τῶν
παλαιῶν χρόνων (ἐκ τοῦ παρελθόντος).

Παναθήναια ἔθνικὴ ἔορτὴ τῶν ²Αθηναίων τελουμένη εἰς τιμὴν
τῆς Πολιιάδος ³Αθηνᾶς κατὰ μῆνα Ἐκατομβαιῶνα (15 Ιουλ.—
15 Αὔγ.). ⁴Αναφέρονται Παναθήναια **μικρὰ ἢ κατ'** **ἔνιαυτὸν**
καὶ Παναθήναια **μεγάλα ἢ πεντετηρικά**, γινόμενα κατὰ τὰς
ἀρχὰς ἐκάστου πέμπτου ἔτους καὶ διαρκοῦντα 12 ἡμέρας· κατ'
αὐτὰς ἐγίνοντο ἀγῶνες μουσικοί, ἀθλητικοί καὶ ἵππικοι· πρὸς
τούτοις ἀπηγγέλλοντο ὑπὸ ὁμιφωδῶν τὰ ποιήματα τοῦ ⁵Ομῆ-
ρου, εἰσαγχθέντος τοῦ ἔθους τούτου ὑπὸ τοῦ ⁶Ιππάρχου τοῦ
υἱοῦ τοῦ Πεισιστράτου. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν μετεφέρετο
μετὰ μεγάλης καὶ ἐπισήμου πομπῆς (σκηναὶ τῆς ὅποιας εἰκονί-
ζονται εἰς τὰς ζωφόρους τοῦ Παρθενῶνος) δέ πέπλος τῆς
⁷Αθηνᾶς εἰς τὴν ἀκρόπολιν.

πανηγυρικὸς οὕτος εἶναι δὲ κάλλιστος πάντων τῶν λόγων τοῦ
⁸Ισοκράτους· ἐν αὐτῷ συνεβούλευεν δὲ δῆταρ τοὺς ⁹Ελληνας
νὰ δμονοήσουν πρός κοινὸν πόλεμον κατὰ τῶν βαρβάρων.

παρὰ 1) μετὰ γνκ.: **τὸ προέρχεσθαι ἐκ τίνος προσώπου· παρ'**
αὐτῶν (= ἐξ ἔστιτῶν ἐξ ἰδίων των) **προστιθέντας** (δηλ. **τινά**).
2) μετὰ δτκ.: **πλησίον τινός· παρ'** **ὑμῖν αὐτοῖς καθ'** **ὑμᾶς**
αὐτούς, μέσα σας· **παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν** εἶναι πλησίον
ἐκείνων, ἐπιβαρύνουν ἐκείνους, οἵ ὅποιοι ἐπράξαν (αὐτά, τὰ
ἀδικήματα).

παράγω παραπλανῶ, ἐξαπατῶ.

παρακαλῶ προτρέπω, παρακινῶ.

παρακατατίθεμαι τί τινι ἐμπιστεύομαι τι εἰς τὴν φροντίδα τι-

νός, παραδίδω τι εἴς τινα πρὸς φύλαξιν· **καλόν ἔστι τὴν βασιλείαν . . . τὴν ὑπάρχουσαν ὑμῖν** (ἀντὶ τοῦ ἐνκ. σοὶ) **παρακαταθέσθαι τῇ τῶν Ἑλλ. εὐνοίᾳ.**

παραλείπω οὐ παραλειπτέον ἔστι τὰ περὶ τῆς πόλεως (ὅμως) δὲν πρέπει νὰ παραλείψω ὅσα πρέπει νὰ λεχθοῦν περὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως.

παραλογισμὸς ψευδῆς συλλογισμός, σόφισμα.

παρασκευαὶ 1) ἐνέργειαι, μέσα· 2) **παρασκευαὶ αἱ τοῦ λόγου τεχνάσματα τοῦ λόγου** (δηλ. δητορικὰ σχήματα, ἐκλογὴ εὐήγχων λέξεων καὶ φράσεων κ.λ.π.).

παρεῖσθαι, πρκμ. τοῦ **παρίεμαι**.

παρέχομαι 1) παρουσιάζω (φέρω) ὡς μάρτυρα· **ἔκεῖνον ἀν αὐτὸν παρειχόμην** 2) φέρω ὡς παράδειγμα, ἀναφέρω· **βούλομαι καὶ τὸν Ὁμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν** (αὐτόν, ὡς ἐπήνεσα ἀνωτέρῳ [ἐν § 100] καὶ τὸν Εὐριπίδην).

παρείμαι παραμελῶμαι.

παροξύνομαι τινι ἔξερεθίζομαι, ἔξοργίζομαι κατά τινος.

πᾶς οὐδ. πληθ.: **πάντα μᾶλλον ἢ κάθε ἄλλο μᾶλλον παρὰ κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσι πάντα μᾶλλον ἢ περὶ οὗ... διμιλοῦν συκοφαντικῶς διὰ κάθε ἄλλο ζήτημα μᾶλλον παρὰ δι' ἐκεῖνο, περὶ τοῦ δοπίου...**

πάσχω ἀγαθὰ τυγχάνω (ἀπολαύω) εὐεργεσιῶν.

πατρῷος ὁ ἐκ τῶν πατέρων κληρονομηθείς· **πατρῷα** ἰερὰ τὰ ἱερὰ τῆς οἰκογενείας· **πατρῷα** ἔθη πατροπαράδοτα ἔθιμα· **τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρῷων** **ἰερῶν = τὴν ἐπωνυμίαν, πατρῷα** **ἰερά.**

πείθω συμβουλεύω· **μηκέτι δεῖν πείθειν** νὰ μὴ εἶναι πλέον ἀνάγκη...

πέμπω προπέμπω, κατευοδώνω.

πεντηκοστὴ (= $\frac{1}{50} = 2\%$) ἥτο δ συνήθης φόρος δ ἐπιβαλλόμενος εἰς πάντα τὰ εἰς Πειραιᾶ εἰσαγόμενα καὶ ἔξαγόμενα ἐμπορεύματα. Ό φόρος οὗτος παρεχωρεῖτο ὑπὸ τῆς πολιτείας ἀντὶ ὠδισμένου ποσοῦ εἰς ἑταρείαν, τῆς δοπίας δ προϊστάμενος ἐκαλεῖτο **ἀρχώνης** ἢ **τελωνάρχης**, τὰ δὲ μέλη **πεντηκοστολόγοι** ἢ **τελῶναι**, τῶν δοπίων εἰς ἥτο καὶ δ Λεωκράτης.

περὶ 1) μετὰ γνκ.: α) προκειμένου περὶ τινος· **περὶ πραγμάτων κοινῶν καὶ μεγάλων**· β) πρὸς δήλωσιν ἀξίας· **περὶ πολλοῦ**

ποιοῦμαι πολὺ φροντίζω· περὶ πλείονος ποιοῦμαι τι θεωρῶ τι σπουδαίότερον, προτιμῶ τι μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τοῦ δικαίου· περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὰς χάριτας (τοῦ Λεωφόρου καὶ τῶν φύλων του) ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως (βέρδος συγκρίσεως). 2) μετὰ δικ.=ὑπὲρ (μετὰ γν.) περὶ ή (=έῆ) πατρίδι.

περιαιροῦμαι (μετ' αἰτ.) ἀφαιρῶ ἀπὸ τὸν ἔαυτόν μου κάτι· τὸν περιηρημένον τὴν ἔξουσίαν τῆς ἀπολογίας.

περιγίγνομαι (μετὰ γν.) εἶμαι ὑπέρτερός τυχος.

περισταμαι 1) ἵσταμαι πέριξ, περικυκλώνω· περιστάντων (δηλ. σέ) τῶν πολεμίων· 2) καταντῷ· περιέστηκε (τὸ πρᾶγμα) εἰς τοῦτο (τὸ σημεῖον).

περιλείπομαι ὑπολείπομαι, ἀπομένω.

περιορῶ (μετὰ μτχ.) ἀνέχομαι νὰ . . . περιιδεῖν ἐκείνους (δηλ. τὸν βασιλεῖς) τελευτήσαντας.

περιποιῶ διασώζω, διαφυλάττω.

περιφείρομαι περιπλανῶμαι (περιφέρομαι) κατάκοπος.

πεσσοί αἱ ψῆφοι, δι' ὧν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ σήμερον ἀκόμη παίζονται διάφορα παιγνίδια (ντάμα, ζατρίκιον κλπ.) πεσσῶν δμοίαις διαφοραῖς δι' ἀμοιβαίων μετακινήσεων τῶν πολιτῶν δμοίων μὲ τὰς ἀμοιβαίας μετακινήσεις τῶν πεσσῶν.

πίων, πίειρα, πῖον παχύς, εὔφροος.

πλάζομαι περιφέρομαι, περιπλανῶμαι.

πλημμελῶ κυρ. : κάμνω σφάλμα μουσικὸν ἢ παραφωνίαν· ἔπειτα : διαπράττω σφάλμα.

πλὴν ἢ (ἐπίσιο). εἰμὴ μόνον· πλὴν ἢ φύσει παρὰ μόνον διότι τὴν ἐγέννησα

ποιῶ ἐπὶ ποιητῶν : 1) λαμβάνω ὡς ὑπόθεσιν δράματος· τοῦτον τὸν μῆδον προελέπο ποιῆσαι· 2) παριστάνω· πεποίηκε τὴν μητέρα λέγουσαν· ταύτην ἐποίησε (Εὐριπίδης) φιλοῦσαν· 3) συνθέτω ποιήματα· οἷα ποιοῦντες διὰ ποίων ποιημάτων.

πονηρὸς κακός.

πότμος μοῖρα, τύχη.

πρᾶγμα ὑπόθεσις.

πρέπω διαπρέπω, διακρίνομαι· ἀ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι τὰ δρῶντα εἴθε καὶ νὰ μάχωνται καὶ νὰ διακρίνωνται μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν.

πρὸ μετὰ γνκ.: 1) ἔμπροσθέν τινος πρὸς ὑπεράσπισιν=ὑπέρ τινος· πρὸ τῆς πατρίδος ἐθέλειν ἀποθνήσκειν· 2) ἐπὶ προτιμήσεως: πρὸ πολλοῦ (=περὶ πολλοῦ) ποιοῦμαι (μετ' ἀπόμφ.) σφόδρα (ἐγκαρδίως) ἐπιθυμῶ νά...

προάγω παρατείνω· προήγαγε τὸν βίον μου εἰς τοῦτο (ἐπὶ τοσοῦτον). προάγομαι παρακινῶ.

προαιρεσις πρόθεσις, προμελέτη· τὰ κατὰ προαιρεσιν ἀδικήματα τὰ γενόμενα ἐκ προθέσεως (προμελέτης) ἀδικήματα.

προαιροῦμαι 1) προτιμῶ· τοῖς ἥ... βουλομένοις ἥ... τοὺς κινδύνους προαιρουμένοις πρὸς τούτους, οἵ διοῖοι ἥ θέλουν... ἥ προτιμοῦν τοὺς κινδύνους (ὅπτονται εἰς τοὺς κινδύνους). 2) ἀναλαμβάνω, ἀποφασίζω· τοῦτον τὸν ἀγῶνα προελόμενος ἄμα τοῦτο (δηλ. τὸ συνοφαντεῖν) προαιρεῖσθαι καὶ ζητεῖν μόλις ἀποφασίσουν τοῦτο νὰ ζητοῦν.

προδιαφθείρομαι καταστρέφομαι (χάνομαι) προώρως.

προέμενοι, τοῦ προΐεμαι.

προέρχομαι ἐπὶ τι φθάνω εἰς τι· προελθεῖν ἐπὶ... ἐκ τῆς βασιλείας τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν (=σοι) ὑπαρξάσης νὰ φθάσης εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν ποὺ ἀπέκτησας τῇ βοηθείᾳ (μόνον) τοῦ παλαιοῦ σου βασιλείου.

προέσθαι, τοῦ προΐεμαι.

προΐεμαι (μετ' αὐτ. καὶ δτκ.) ἀφίνω τι εἰς τὴν διάκρισίν τινος· προέμενοι τὴν χώραν τοῖς ἐχθροῖς ὥστε... προαιρήσεται προέσθαι... ἀπολέσθαι καὶ εἶναι...

πρόκλησις ὡς δικανικὸς δρος, τύπος τις, καθ' ὃν δ ἔτερος τῶν διαδίκων ἔκαμνε πρότασίν τινα εἰς τὸν ἀντίδικόν του, διὰ τῆς διποίας ἡδύνατο τὰ ἀμφισβητούμενα ζητήματα νὰ λυθοῦν καὶ νὰ ἀριθῇ ἀμφιβολίᾳ· π.χ. ὅταν τις προεκάλει τὸν ἀντίδικον νὰ παραδώσῃ τοὺς δούλους του πρὸς βασανισμὸν διὰ νὰ δμολογήσουν κατ' αὐτοῦ· προυκαλεσάμην αὐτοὺς (ἀντί: αὐτόν, δηλ. τὸν Λεωκράτην) πρόκλησιν τοῦ ἔκαμα πρόκλησιν.

προλέγω δημοσίᾳ λέγω.

προμαχῶ (μετὰ γνκ.) μάχομαι ὑπέρ τινος.

πρόπας=πᾶς· προπάντων ὑπερ=ὑπὲρ πάντων.

προπέτεια ἀπερίσκεπτος σπουδῆ, δρμή· **Κῦρος** διὰ τὴν αὐτοῦ προπέτειαν οὐ μόνον κτλ., δ Κῦρος κατὰ τὴν μάχην τῶν Κου-

νάξων ἐπιτεθεὶς ἀπερισκέπτως καὶ ὅρμητικῶς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρταξέρξου ἐφονεύθη παρὰ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως

προπετής ἀπερίσκεπτος· ἐπίσης. συγκριτικός.: **κινδυνεύω προπετέστερον...** ἡ βασιλικώτερον ἐκτίθεμαι εἰς τοὺς κινδύνους μετὰ περισσοτέρας ἀπερισκέπτου τόλμης ἢ ὅσον ἀρμόζει εἰς βασιλέα. **πρὸς μετ'** αὐτ.: ἀπέναντι, ἐνώπιόν τινος.

προσάγομαι προσελκύω, φέρω πρὸς τὸ μέρος μου.

προσαγορεύω χαιρετίζω· δύδω δέτει... **προσαγορεύων** ὅτε ὕστερον ἀπὸ ὁκτὼ ἔτη ἔχαιρετίζε...

προσεξενορίσκω ἔξευρίσκω προσέρτει.

προσήκω ἀνήκω· μτχ.: χῶραι οὐ φύσει προσήκουσαι χῶραι, αἱ ὅποιαι δὲν ἀνήκουν ἐκ φύσεως (εἰς τινα).

προσπίπτω ἐπιπίπτω.

προσποιοῦμαι ἐπαγγέλλομαι, διατείνομαι.

προστάτης ὁ πολίτης ὁ ἔχων ὑπὸ τὴν προστασίαν του μέτοικον καὶ ἀντιπροσωπεύων αὐτὸν εἰς πάσας τὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις του.

προσταρβῶ φοβοῦμαι.

προτανεῖον δημόσιον οἴκημα ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἑλλην. πόλεσι, ἐν τῷ ὅποιώ εὑρίσκετο ἡ ἑστία τῆς πόλεως μετ' ἀσβέστου πυρὸς καὶ ἐν τῷ ὅποιώ συνήρχοντο καὶ συνεσιτοῦντο οἱ **πρυτάνεις**, οἵ ξένοι πρέσβεις καὶ ἔκεινοι, διὰ τοὺς ὅποιους συνεπείᾳ μεγάλων ὑπηρεσιῶν ἐψηφίσθη ἡ δημοσίᾳ δαπάνῃ διατροφή. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Κλεισθένους ἐν Ἀθήναις αἱ συνελεύσεις καὶ τὰ συσσίτια τῶν πρυτάνεων μετετέμησαν εἰς τὴν λεγομένην **Θόλον** παρὰ τὴν ἀγοράν, ἀλλὰ θρησκευτικὸν κέντρον παρέμεινε τὸ ἀρχαῖον **πρυτανεῖον**, τὸ κείμενον εἰς τὰς Β. κλιτύας τῆς ἀκροπόλεως. Ἡ ἐν τῷ πρυτανείῳ σίτησις ἦτο μεγίστη τιμή, ἐδίδετο δὲ ἢ ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον ἢ εἰς ἄπαντα τὸν χρόνον (**ἀείσιτοι**).

πταιώ δυστυχῶ· οὐνὸς οἶκος πταισας (ὑπθηκ.) οὐ σύνενει πλεῖον ἀπάσης πόλεως (πταισάσης) ἡ δυστυχία ἐνὸς οἴκου δὲν ὑπερβαίνει τὴν δυστυχίαν ὀλοκλήρου πόλεως.

πτήσσω ζαρώνω ἔνεκα φόβου· ἡττησθαι τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας τὸν τῶν ἐπιόντων φόβον ὅτι ἔχουν νικηθῆ ἔκεινοι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰ φρονήματα (ἔκεινοι, τῶν ὅποιων

τὰ φρονήματα) δὲν ἐκάμφησαν πρὸ τοῦ φόβου τῶν ἔχθρῶν.
πτωχεύω ἐπαιτῶ.

πτωχικὴ στολὴ ἐνδυμασία ἐπαίτου.

πτωχὸς ἐπαίτης.

πυνθάνομαι παρὰ τινος ἐρωτῶ τινα.

P

ξαδίως ἀκόπως, ἀνέτως.

ξάθυμος ἀδιάφορος.

ξαψωδῶ ἀπαγγέλλω τὰ ποιήματα ἑτέρου τινός, μάλιστα τοῦ
 ‘Ομῆρου’ πθτκ. ἐπὶ τῶν ποιημάτων : ἀπαγγέλλομαι (ὑπὸ ξα-
 ψώδῶν).

ξύομαι σώζω.

S

σημαίνω προφητεύω, χρησμοδοτῶ· **ταῦτα σημαίνω** δίδω τοὺς
 ιδίους χρησμοὺς (χρησμοὺς ἔχοντας τὴν ιδίαν ἔκβασιν).

σθένω ἔχω ἴσχύν, δύναμιν, σημασίαν.

σιτηγῶ φέρω ἢ μεταβιβάζω σῖτον.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ τι παρατηρῶ, ἔχω ὑπὸ ὄψει τι.

σόος, η, ον σῷος ἀλοχός τε σόός (δηλ. ἔστι).

σπουδάξω 1) ὑπέρ τινος φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι διά τινα·
 ὑπέρ ἡς (χώρας) οὕτω σφόδρα ἐστοινύδαξον· 2) περὶ τινος
 ἐκτιμῶ τινα· περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασι.

σπουδαῖος ἔντιμος, χρηστός.

στάχνης γόνος εἰλ δ' ἦν ἐν οἴκοις (δηλ. ἐμοῖς) **στάχνης ἀρσην.**
στεφανίτης ἀγὼν ἀγών, ἐν τῷ ὅποιφ ὁς βραβεῖον ἐδίδετο στέ-
 φανος· οὗτος εἰς τὰ Ὀλύμπια ἥτο ἐκ κοτίνου (ἀγοιειλῆται),
 εἰς τὰ Πύθια ἐκ δάφνης, εἰς τὰ Ἰσθμια ἐκ σελίνου μὲν ἀρ-
 χικῶς, ἐκ πίτυος δὲ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν ὁμοιϊκῶν χρό-
 νων καὶ εἰς τὰ Νέμεια ἐκ σελίνου.

στέφανος δόξα, τιμή.

στόλος στρατός.

στορέννυμι (ἀρό. ἐστόρρεσα) καταβάλλω, σωριάζω.

στρατεύω πθτκ. πρκμ.: **ἐστρατευμένοι** ὤσι εὑρίσκωνται ἐν
 ἐκστρατείᾳ.

στρατόπεδον στρατός· τὰ **στρατόπεδα** τῶν **ξενιτευομένων** τὰ
 ξενικὰ στρατεύματα.

συγγίγνομαι τινι συναναστρέφομαι, ἐπικοινωνῶ, συνομιλῶ μετά τινος.

συμβαίνω τὰ σοὶ συμβεβηκότα τὰ ἀφορῶντα σέ.

συμβάλλω (ἀμτβτ.) συμπλέκομαι· μέσον: συνεισφέρω· *ἡ μὲν χώρα συνεβάλλετο τὰ δένδρα* (πρὸς κατασκευὴν *χαράκων* [παλουκιῶν]), *οἱ δὲ τετελευτηκότες τὰς θήκας* (τοὺς λίθους τῶν τάφων των πρὸς ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν), *οἱ δὲ νεῷ τὰ δπλα* (τὰ ἀφιερωμένα εἰς αὐτούς).

συμπείθω καταπείθω.

συμπίπτω συμβαίνω· **συμπίπτει ἀτυχία** συμβαίνει ἀτυχία (ῆττα)· **συμπίπτει ἀνάγκη** ἀνάγκη πιέζει, στενοχωρεῖ.

συμφορά ἦττα.

συναγορεύω (ἀόρ. *συνεῖπον*, πρκμ. *συνείρημα*) συνηγορῶ, ἐπιδοκιμάζω.

συναναιρῶ καταστρέψω ἐντελῶς, διλοκλήρως.

συνεδίξω συνηθίζω· μέσον: (*ἡγεῖτο*) **συνεδίξεσθαι ταῖς ψυχαῖς τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν** ἐνόμιζεν ὅτι συνηθίζουν ἐν ταῖς ψυχαῖς των εἰς τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην.

συνεῖπον, βλ. *συναγορεύω*.

συνετρηκέναι, βλ. *συναγορεύω*.

συνεπιφέρω προσφέρω μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἐναγίσματα (δηλ. ἄνθη, στεφάνους, ἀρώματα).

συνέχω περιλαμβάνω· *δ... ἀγῶν* οὐ μικρόν τι μέρος συνέχει τῶν τῆς πόλεως (συμφερόντων), ἀλλ' ὑπὲρ δλης τῆς πατρίδος (*ἐστι*), οὐδ' ἐπ' δλέγον χρόνον (*ἔσται*), ἀλλὰ καταλείψει...

συνθῆκαι πρᾶξις συμφωνητικὴ μεταξὺ ἴδιωτῶν, διμόλογον· *αἱ συνθῆκαι* ἐγίνοντο ἐνώπιον μαρτύρων καὶ κατετίθεντο παρά τινι ἀξιοπίστῳ προσώπῳ.

σύνοιδα ἔμαυτῷ (μετὰ μτχ) συναισθάνομαι ὅτι... διὰ τὸ **συνειδέναι** ἔαυτῷ (δηλ. ἐνόχῳ δντι)· **συνειδὼς** (ὑπθτκ.) **ἔαυτῷ** διαπεπραγμένω.

συντάττομαι διευθετῶ, τακτοποιῶ· *τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν* τὴν ἀγωγὴν τῶν νέων.

συσκευάζομαι συνάζω, ἔτοιμάζω.

σχῆμα κενὸν εἴδωλον, κενὴ σκιά· μὴ **σχήματα** (*εἱη*) καὶ εἴθε νὰ μὴ είναι κενὰ εἴδωλα (κεναὶ σκιαὶ).

Δ.Κ. Μαρίνη

Τ

τάξις διάταξις· ή τῶν νόμων τάξις (=ἀ οἱ νόμοι τάττουσιν) αἵ νομικαὶ διατάξεις.

τάττω τινὰ ἐπὶ τινος τοποθετῶ τινα εἰς τι ἐφ ὡν οὐδενὸς (=ἐπὶ οὐδενὸς δὲ τούτων [τῶν ἔργων]) τὸ ἑαυτοῦ σῶμα (=ἑαυτὸν) παρέσχε τάξαι Λεωκράτης.

τεθνάμεν ἢ τεθνάμεναι=τεθνητέναι ἢ τεθνάναι.

τελευτῶ τὸν βίον φονεύομαι.

τέμενος ἵερος τόπος, ἵερὰ περιοχή.

τῆδε ἐπίQQ.: ἐδῶ. Τῶν ἐν Λυκ. § 109 παρατιθεμένων δύο ἐπιγραμμάτων ποιητὴς εἶναι ὁ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος (556 - 468).

τίθεμαι τὰ δύτλα ἵσταμαι εἰς τὴν γραμμήν, παρατάσσομαι.

τίμημα ποινή.

τις, τι μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολὺ ἀνυπέρβλητόν τινα.

τίς, τι· τὸ οὐδ. τί διατί.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν διὰ τοῦτο λοιπόν.

τοκεὺς γονεύς.

τόπος· οἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ κατοικοῦντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ συνοικίᾳ τούτου (τοῦ Λεωκράτους).

τούν=τὸ ἐν· τούν γ' ἐμοὶ=τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὅσον ἔξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ.

τρέφω· ὁ μέσ. ἀόρ. μὲ ἐνεργτκ. σημασίαν: τὴν θρέψαμένην (γῆν)=τὴν θρέψασαν (γῆν).

τρίαινα κάμαξ μὲ τρεῖς αἰχμάς, σύμβολον τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ πατρὸς τοῦ Εύμόλου.

τρόπος· κατὰ τρόπον, ἀπόλ.: προσηκόντως, δροθῶς.

τρυγχάνω· τεύξεται τῶν νόμων θὰ εὔρῃ τὸ δίκαιον του (χρησμὸς διφορούμενος· κατὰ τὸν Καλλίστρατον: θ' ἀποκατασταθῇ εἰς τὰ πολιτικά του δικαιώματα· κατὰ τὸν Ἀθηναίον: θὰ τύχῃ τῆς νομίμου τιμωρίας): οἱ τυχόντες φόβοι συνήθεις (μηδαμινοὶ) φόβοι.

τυπεῖς, βλ. τύπτω.

τύπτω κτυπῶ ἐκ τοῦ πλησίον· πθτκ. ἀόρ. ἐν τῇ μτχ. τυπεῖς.

Τυρταῖος ἐλεγειακὸς ποιητὴς ἀκμάσας κατὰ τὸν ἔβδομον αἰῶνα.

Κατὰ τὴν παράδοσιν Ἀθηναῖος, ἀποσταλεὶς εἰς Σπάρτην ὑπὸ

τῶν Ἀθηναίων συμφώνως πρὸς χρησμὸν ὃς στρατηγὸς κατὰ τὸν Β' Μεσσηνιακὸν πόλεμον (644—628), πράγματι δὲ Λάκων ἐκ τῆς πόλεως Ἀφίδνης. Τούτου τὰ ποιήματα τοσοῦτον ἔνεθουσίασαν τοὺς Σπαρτιάτας, ὥστε ἐνίκησαν τοὺς Μεσσηνίους. Ὁ Τυραῖος ἔγραψε 1) τὴν *Εὐνομίαν*, μακρὸν ποίημα, διὰ τοῦ δποίου συνεφιλίωσε τοὺς Λακεδαιμονίους στασιάζοντας· 2) τὰς *Ὑποθήκας*, σειρὰν δηλ. ἐλεγειῶν παραινετικοῦ περιεχομένου, δπως εἶναι ἡ ἐλεγεία ἡ παρατιθεμένη ἐν Λυκ. § 107· καὶ 3) τὰ *Ἐμβατήρια*.

Υ

ὑγρότης μαλακότης· ὑγρότης ἥθους εὐαισθησία.

ὑπεκτίθεμαι κρυφίως φέρω ἔξω εἰς ἀσφαλῆ τόπον.

ὑπὲρ μετὰ γν. : 1) χάριν τινός· ἐκεῖνα μὲν (δηλ. τὰ ἡττον ἀναγματα) ὑπὲρ δόξης ἐστί, ταῦτα δ' (δηλ. τὰ μᾶλλον κατεπείγοντα) ὑπὲρ τῆς σῆς σωτηρίας (ἐστί) ἐκεῖνα μὲν ἀποβλέπουν εἰς τὴν δόξαν σου, ταῦτα δὲ (ἀποβλέπουν) εἰς τὴν σωτηρίαν σου· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: διά τι· ἡ ὑπὲρ τῶν τοιούτων (δηλ. ἀδικημάτων) τιμωρία· 3)=περὶ (μετὰ γν.)· ὑπὲρ οὖ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν· ὑπὲρ ἀπάντων τῶν ἀδικημάτων ψῆφον φέρειν.

Ὑπερείδης (390 - 322 π.Χ.), ὁνομαστὸς ὁγήτωρ, εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἀντιμακεδονικῆς μερίδος, στενὸς συνεργάτης τοῦ Δημοσθένους· ἐφονεύθη ἐν Αἰγίνῃ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου.

ὑπέχω τιμωρίαν τινὸς ὑφίσταμαι τιμωρίαν διά τι.

ὑπὸ μετὰ δτ. : ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός· ὑπὸ τῇ ψήφῳ=ὑπὸ τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ.

ὑποδύομαι (ἀόρ. β' ὑπέδυν) βγαίνω κρυφά· ὑποδύντα κατὰ τὰς πύλας (διὰ τῶν πυλῶν).

ὑπολαμβάνομαι ἐκλαμβάνομαι, θεωροῦμαι· (*ἐβουλόμην ἀν*) καὶ φιλάνθρωπον αὐτὸ (δηλ. τὸ κρίνειν) παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπειλῆφθαι.

ὑπονοῶ ὑποπτεύω, φαντάζομαι· καὶ τούτων ἐπιθυμεῖν, ὡν (ἀντί: ἀ) ὑπονοοῦσι...

Φ

φέρω· φέρω ἵσον ἵσον ζυγίζω, ισοδυναμῶ, ἔξισοῦμαι· μέσον :

εὗ φέρομαι παρά τινι εὐδοκιμῶ παρά τινι, ἀπολαύω ἐκτιμήσεως παρά τινι.

φεύγω ἀποφεύγω· **ἔλεγχον φυγών ἀλλ' ἔφυγε** (δηλ. **τὸν ἔλεγχον**)· **τούτους παραδοῦναι ἔφυγε.**

Φιλόμηλος ἐκ Χολαργοῦ, ἀρχαίου δήμου τῆς Ἀττικῆς (μεταξὺ τῶν νῦν χωρίων Νέων Λιοσίων καὶ Περιστερίου), δανειστὴς τοῦ Λεωφόρου.

φιλοπράγμων ὁ ἀγαπῶν νὰ ἔχῃ πράγματα (περισπασμούς), φιλόδικος.

φίλος, η, ον, παρὰ τοῖς ἐπικοῖς καὶ ἐλεγειακοῖς ποιηταῖς πολλάκις τὸ ἐπίθ. τοῦτο ἴσοδυναμεῖ μὲ κτητικὴν ἀντωνυμίαν γ' προσώπου = **έός, ἔή, ἔόν**.

φιλοτιμία φιλοδοξία.

φιλοτιμοῦμαι (μετὰ μτχ.) ὑπερηφανεύομαι (θεωρῶ τιμήν μου) νά...

φροντίζω (μετὰ γνκ.) ἐνδιαφέρομαι διά τι· **τούτων οὐδενὸς φροντίσας** χωρὶς καθόλου νὰ ἐνδιαφερῷ (σκοτισθῇ) δι^ο αὐτὰ (τὰ πρὸς ἄμυναν τῆς πόλεως μέτρα)· **προειλόμην φροντίζειν τῶν σῶν πραγμάτων (=φροντίζειν σοῦ).**

φρονῶ βέλτιόν τινος **φρονῶ** εἶμαι σοφώτερός τινος.

Φρύνιχος νῦν τοῦ Στρατωνίδου καὶ Ἀθηναῖος στρατηγός· τοφέφων πάθος κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπρόδωκε τῷ 412 τὰς πρὸς ἐπιστροφὴν προσπαθείας τούτου εἰς τὸν Σπαρτιάτην Ἀστύοχον καὶ ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησίν του εἰδοποίησε συγχρόνως τοὺς Ἀθηναίους περὶ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Σπαρτιάτων. Τῷ 411 ἐπαύθη τῆς στρατηγίας, ὅτε δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης προσῆλθεν εἰς τὴν δημοκρατικὴν μερίδα, αὐτὸς προσῆλθεν εἰς τοὺς ὀλιγαρχικούς, παρὰ τῶν διοίων καὶ ἀπεστάλη τῷ 400 πρέσβυς εἰς Σπάρτην. Ἐπιστρέψων ἐκεῖθεν ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῆς ἀντιμέτου φατοίας καὶ ἐτάφη ἐν Ἀθήναις· ἀλλ' ὁ δῆμος κατόπιν, ἐπειδὴ ὁ Φρύνιχος ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο προδότης, ἐψήφισε τὰ δστᾶ τούτου νὰ ἐκθάψουν καὶ νὰ ὁρίψουν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀττικήν.

φυλακαὶ φρουραὶ τοὺς στρατηγοὺς (ὑποκυμ.) τάττειν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἀλλων τῶν οἰκουμένων **Ἀθήνησι** (δηλ. τῶν μετοίκων καὶ ἔνων)· αἱ γνκ. **τῶν Ἀθ.** καὶ τῶν ἀλλων τῶν... εἶναι διαιρετκ. εἰς τὸ τάττειν.

Φύρκινος προϊστάμενος τῆς ἔταιρείας, ἥτις εἶχεν ἐνοικιάσει τὸν φόρον τῆς πεντηκοστῆς (βλ. λέξιν).
φύσις· οἱ φύσει γεννήσαντες οἱ φυσικοὶ πατέρες τὸ ἀντίθ.:
οἱ ποιητοὶ πατέρες οἱ θεοὶ πατέρες.

X

Χαλκίοικος ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ ὡς ἐκ τῶν χαλκίνων ἐλασμάτων, μὲ τὰ ὅποια ἦτο κεκοσμημένον τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ της.

χαρίζομαι (μετ' αἰτ. συστ.) κάμνω χάριν, εὐεργεσίαν· **τὰς χάριτας δύτις εὔγενῶς χαρίζεται, ἥδιον ἐν βροτοῖσιν=εἴ τις εὔγενῶς χάριτας χαρίζεται, τοῦτο ἥδιόν (=ἥδιστόν) ἐστιν ἐν βροτοῖς.**

χάρις· χάριν τίθεμαι τινι χαρίζομαι, δεικνύομαι ἐπιεικῆς εἴς τινα.

χρήματα 1) πράγματα· **συσκευασάμενος** ἢ εἶχε χρήματα· 2)
 ἐμπορεύματα· **ἔξειλοντο τὸν σῖτον καὶ τᾶλλα χρήματα.**

χρηματίζω συζητῶ, συσκέπτομαι.

χρῆσις στενὴ σχέσις, φιλία· **παρακαλέσαι σε πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῆς** (δηλ. τῆς πόλεως).

χρῆσμοσύνη ἀνάγκη, ἔνδεια.

χρηστήριον χρησμός.

χρήστης δανειστής.

χρόνῳ μετὰ μακρὸν χρόνον, βραδέως· **χρόνῳ δὲ δρῶσι** (δηλ.
 τὰς χάριτας).

χρυσοφόροι Μῆδοι, ὡς φέροντες χρυσᾶ κοσμήματα (στρεπτούς,
 ψέλλια κτλ.) κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἀνατολ. λαῶν, τινὲς δὲ
 καὶ χρυσᾶ ὄπλα.

χρῶ (ἀόρ. **ἔχρησα**) χρησμοδοτῶ.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) ἔχω τι: **τοιαύταις γνώμαις χρησάμενοι** (ἐνδτκ.)· β) ὡς ἄπλη περίφρασις ὁήματος συστοίχου τῇ δοτικῇ·
μεταβολῇ χρῶμαι=μεταβάλλομαι: **τοσαύτῃ μεταβολῇ ἡ πόλις** (ἢ κατάστασις τῆς πόλεως) ἐκέχρηστο· 2) μετὰ δτκ. καὶ
 ἐπιρρ. τούπου: α) ἐπὶ πραγμ.: **ταῖς τύχαις οὐχ δμοίως ἐκέχρησαντο** δὲν ηὔνοήθησαν ὑπὸ τῆς τύχης δμοίως (ὅπως δηλ. οἱ Ἀθην.)· β) ἐπὶ προσ.: (συμπερι)φέρομαι πρός τινα κατά τινα
 τούπου· **δικαιώως κέχρησαι Θετταλοῖς καὶ συμφερόντως**

ἐκείνοις· 3) μετὰ διπλῆς δτκ.: μεταχειρίζομαι, ἔχω τι ὡς τι τούτῳ (δηλ. τῷ νόμῳ) κανόνι χρώμενοι οἵς ἐξεκομίσατο χρήμασι (=τοῖς χρήμασι, ἢ ἐξεκομίσατο) ἀφορμῇ χρώμενος.

χρώς, χρωτὸς καὶ χροὸς σῶμα.

χωρίον μέρος, σημεῖον.

χωρὶς πρόθ. μετὰ γγκ : ἐκτός τινος, προσέτι.

Ψ

ψῆφος· 1) τὴν ψῆφον φέρω ἢ τίθεμαι ψηφίζω· 2) μίαν ψῆφον φέρω μὲ μίαν (μόνην) ψῆφον κρίνω.

ψυχαγωγῶ παραπλανῶ, ἐξαπατῶ.

ψυχὴ ζωὴ.

Ω

ῶρη φροντίς

ῶς 1) μετὰ μτχ.: ὡς... βουλευόμενοι καὶ ἔχοντες ἔχοντες ὑπὸψις σας ὅτι σκέπτεσθε... καὶ ὅτι ἔχετε ὡς ... ἀτάφων ἐκείνων γεγενημένων ἔχοντες ὑπὸψις σας ὅτι ἐκείνοι ἔχουν μείνει ἀταφοι· ὡς οὐδέποτε ἀν γενομένων... ἔργων διότι, κατὰ τὴν γνώμην των, οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν... ἔργα· 2) πρόθ.: πρός· ὡς βασιλέα· ὡς ὑμᾶς.

ώσπερ (μετὰ μτχ. ἀπολύτου κατ' αἰτ.) ὡς ἐάν· ὥσπερ οὐ... χρωμένους σὰν νὰ μὴ μεταχειρίζωνται.

ΤΙΤΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

I. Λυκούργου λόγος κατὰ Λεωνιδάτους

α) Εἰσαγωγὴ εἰς τὸν Λυκοῦργον.	5
1. Βίος Λυκούργου	5
2. Λόγοι Λυκούργου.	5
β) Εἰσαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ Λεωνιδάτους λόγον	7
γ) Κείμενον	7

II. Ἰσοκράτους ἐπιστολαὶ

α) Εἰσαγωγὴ εἰς τὸν Ἰσοκράτην.	41
1. Βίος Ἰσοκράτους	41
2. Λόγοι Ἰσοκράτους	42
β) Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἰσοκράτους.	43
γ) Κείμενον	43

Δεξιλόγιον	51
----------------------	----

Ψηφιοποιηθήκε από το Ινοτιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

α') Ἐγκεκριμένα ύπό τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἐκλογαὶ ἐκ τῶν Νεκρικῶν διαιλόγων τοῦ Δουκιανοῦ μετὰ σημειώσεων διὰ τὴν Α' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Κύρου Ἀραβάσεως τοῦ Σενοφῶντος μετὰ σημειώσεων, εἰκόνων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Ἀραβάσεως τοῦ Ἀρρειανοῦ μετὰ σημειώσεων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Λατινικὸν Ἀναγνωσματάριον μετὰ σημειώσεων καὶ λεξιλογίου διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Θουκυδίδου βιβλίον δεύτερον κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθὲν διὰ τὴν Δ', Ε' καὶ ΣΤ' τάξιν τῶν γυμνασίων. Τὸ μόνον ἐγκεκριμένον μετὰ λεξιλογίου.

β') Ἐλευθέρως εἰσαγόμενα.

Ἀπολλοδώρου Βιβλιοθήκη καὶ Αἰλιανοῦ Ποικίλη ἵστορια. Ἐκλογαὶ μετὰ σημειώσεων καὶ εἰκόνων διὰ τὴν Α' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Σενοφῶντος Ἑλληνικά. Ἐκλογαὶ (III - IV) μετὰ σημειώσεων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων, γυμνασίων καὶ ἐμπορικῶν σχολῶν.

Ἡρόδοτος. Ἐκλογαὶ (I - II) μετὰ σημειώσεων καὶ εἰκόνων διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Λυκοῦρος καὶ Τιοκράτης μετὰ λεξιλογίου διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Σενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθέντα μετὰ λεξιλογίου διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν.

Θουκυδίδου βιβλίον πρῶτον κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθὲν μετὰ σημειώσεων διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν.

Шрифтовая база Юникод

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής